

eurostat

***Stručni pregledi (Peer Reviews) za zemlje
proširenja***

**Upitnik samoprocjene implementacije
Koda prakse evropske statistike**

Upitnik za samoprocjenu implementacije Kodeksa prakse evropske statistike (Verzija za državnu instituciju za statistiku¹)

Objašnjenja/Smjernice za pripremu samoprocjene:

Generalno predstavljanje aktivnosti stručnog pregleda (*peer review*)

[Kodeks prakse](#) evropske statistike utvrđuje 15 standarda za razvoj, proizvodnju i diseminaciju evropske statistike. Nadovezuje se na opštu definiciju kvaliteta u statistici i usmjeren je na sve relevantne oblasti proizvodnje i diseminacije zvanične statistike (od institucionalnog okruženja, procesa statističke proizvodnje do finalnog rezultata). Set indikatora za svaki od 15 principa je operativan i referentan je za ocjenjivanje implementacije Kodeksa prakse.

Odbor za statistički program usvojio je Kodeks prakse evropske statistike 24. februara 2005, a Odbor za evropski statistički sistem (ESS) ga je revidirao u septembru 2011. ESS se obavezao da poštuje principe Kodeksa i radi na njihovoj implementaciji slijedeći samoregulatorni pristup.

Skupa s novom verzijom Kodeksa prakse, Odbor za evropski statistički sistem je usvojio Okvir za osiguranje kvaliteta (*Quality Assurance Framework = QAF*). [Quality Assurance Framework](#) Okvir za osiguranje kvaliteta služi kao smjernica kako implementirati Kodeks prakse evropske statistiku.

Prema tome, dok Kodeksa prakse utvrđuje principe i indikatore kao standarde na osnovu kojih će se, *stručnim pregledima i drugim načinima* procjenjivati usklađenost državnih i drugih statističkih tijela, *QAF* opisuje, za svaki indikator, aktivnosti/ alatke/metode koje omogućavaju i pomažu implementaciju Kodeksa.

Uredba (EU) br. 223/2009, u članu 5(1) precizira da sve aktivnosti za razvoj, proizvodnju i diseminaciju evropske statistike na nivou zemlje koordinira državna statistička institucija koju imenuje svaka država članica EU. U sklopu te koordinirajuće uloge, državna statistička institucija je i kontakt tačka za Eurostat za statistička pitanja u određenoj zemlji.

Države članice EU i zemlje proširenja slobodno organizuju vlastite upravne strukture i dijele zadatke proistekle iz obaveza navedenih u zakonodavstvu Unije. Zbog toga, države članice i zemlje proširenja mogu odlučiti da bi, pored državne statističke institucije, druga državna tijela trebala biti odgovorna za razvoj, proizvodnju i diseminaciju određenih dijelova zvanične statistike. Međutim, u vršenju ove odgovornosti, i državna statistička institucija i sva druga tijela moraju poštovati statističke principe Uredbe 223/2009 i biti usklađeni s Kodeksom prakse, kao i s utvrđenim zahtjevima za kvalitetu.

Državne statističke institucije u zemljama proširenja su imale *light peer review (kraći stručni pregled)* tokom 2009-2012, kojim se procjenjivala usklađenost s Kodeksom, naročito u oblastima koje se odnose na institucionalno okruženje i diseminaciju statistike (principi 1-6 i 15 Kodeksa prakse).

U 2015. je započeo ambiciozni krug *stručnih pregleda*. Pokriva svih 15 principa Kodeksa. Državne statističke institucije i najvažnija druga tijela u zemlji su obuhvaćena *stručnim pregledom*. Aktivnost će početi sa samoprocjenom, uključujući, između ostalog, upitnik o implementaciji Kodeksa prakse. Kao drugi korak, ocjenjivači će posjetiti zemlju kako bi obavili razgovore sa državnom statističkom institucijom i, po potrebi, nekim od drugih tijela u zemlji koji su popunili upitnik za samoocjenjivanje.

---

¹ Državna institucija za statistiku može odlučiti da koristi ovu verziju i za duge državne institucije

Upitnik za samoocjenjivanje (*Self- assessment questionnaire - SAQ*)

Obrazloženje za Upitnik za samoprocjenu

Upitnik za samoprocjenu (*Upitnik*) za državnu statističku instituciju se zasniva na *Upitniku* korištenom tokom stručnih pregleda obavljenih 2014-2015 u državama članicama EU, i predstavlja polazište za novi krug stručnih pregleda koji će su periodu 2015-2018 obaviti u zemljama proširenja. Omogućava efikasnu identifikaciju aktivnosti koje dokumentuju i podržavaju implementaciju Kodeksa. Podiže svijest o jačim stranama organizacije te o oblastima kojima je još uvijek potrebno poboljšanje. Efikasan je instrument za identifikovanje relevantnih aktivnosti za poboljšanje. Dalje, povećava svjesnost i interes o pitanjima kvalitete statistike i o implementaciji Kodeksa i komunikaciji u organizaciji.

Stoga je obavezno da se odgovori na *Upitnik* pošto je to preduslov za aktivnost stručnog pregleda koji bi slijedio pristup sličan reviziji.

Obim upitnika

Upitnik za državnu statističku instituciju obuhvata 15 principa Kodeksa prakse i njihove indikatore (osim indikatora 3.2, 3.3 i 3.4). *Upitnik* je veoma vezan za Okvir za osiguranje kvaliteta evropskog statističkog sistema kojeg je pripremila Sponzorstvo za kvalitet te odobrio Odbor za evropski statistički sistem (ESSC) u 2011, a može se koristiti kao korisne smjernice za kompilaciju *Upitnika*. Za principe 1-3 koji se objašnjavaju sami po sebi, *Upitnik* uključuje konkretna pitanja kao podršku indikatorima. Za principe 5 i 6 koji nisu obuhvaćeni QAF-om, razvijen je sličan skup dobrih praksi kako bi se podržali povezani indikatori. Prema tome, *Upitnik* je pripremljen iz ove proširene verzije QAF-a.

Aktivnosti prezentovane kao dobre prakse u QAF-u na nivou indikatora su transformisane u izjave te se državne statističke institucije pozivaju da poduzmu samoocjenjivanje u vezi s ovim izjavama koristeći SAQ. Koristi se standardizovani format za aktivnosti u prilogu svakog indikatora, te se daju zajedničke opcije koje zauzvrat ocjenjivačima omogućavaju poređenje. Svaka izjava u *Upitniku* se identifikuje, za navedene principe, u odnosu na povezanu proširenu QAF aktivnost, čime se olakšava njeno razumijevanje i lokacija.

Struktura upitnika

U cijelom upitniku se od državne statističke institucije traži da procijeni svoje iskustvo u odnosu na svaku izjavu proširenog QAF-a za aktivnosti na institucionalnom nivou. Ova procjena se vrši prema zajedničkoj skali od tri nivoa. Odgovori za skalu od tri nivoa, kao i za polje „*Molimo navedite*” su obavezni. U slučajevima kada je odgovor za „*Molimo navedite*” isti kao i onaj već dat za drugo pitanje, nema potrebe da se odgovor ponavlja, te će biti dovoljan odgovor „*Vidjeti odgovor na pitanje ....*”:

Ne implementira se: aktivnost nije implementirana i prema tome ne postoji dokaz za njenu implementaciju. Objašnjenje za buduće planove za implementaciju ili bilo kakav razlog zašto se aktivnost ne implementira (takođe pogledati 6.) treba dati pod „*Molimo navedite*”.

Da, djelimično se implementira: ovaj srednji stepen (“*djelimično*”) može se koristiti u slučajevima kada se aktivnost implementira samo u nekim oblastima ili se implementira, ali ne sistematski u cijeloj organizaciji. Korištenje filozofije *Planirati - Uraditi - Provjeriti - Djelovati* moglo bi biti odgovarajuće za samoprocjenu državne institucije za statistiku.

Relevantne oblasti se identifikuju na osnovu njihove važnosti/relativne zastupljenosti u godišnjim ili višegodišnjim statističkim programima, alocirane resurse, ili na osnovu njihovog strateškog značaja ili što ih takvim smatra državna institucija za statistiku. Važno je napomenuti da u kontekstu pristupa sličnog reviziji, nije dovoljno navesti da je aktivnost implementirana ako nema pratećeg dokaza. Moguće je da ocjenjivači tokom posjete zemlji zatraže pojašnjenje i dokaz vezano za odgovore date u *Upitniku* i to im se, po zahtjevu, treba dati na uvid. Nema potrebe da se unaprijed daju i prosljeđuju svi dokazi.

Da, potpuno se implementira: aktivnost se sistematski implementira u cijeloj organizaciji i postoji jak i jasan dokaz koji dokazuje i dokumentuje tu implementaciju.

Dodatno pojašnjenje o stepenu implementacije

U opštem smislu, obavezno se daje odgovor na svako pitanje/izjavu/grupu izjava u *Upitniku*. Za aktivnosti u QAF-u na nivou Proizvod/Istraživanja, molimo vas da imate na umu da su uključeni u upitnik samo kao referenca. Od državnih institucija za statistiku se zahtjeva da odgovore sa *Da* ili *Ne*, a detalje o aktivnostima da stave pod „*Molimo navedite*”. Opet, moglo bi se desiti da ocjenjivači tokom posjete zatraže dodatno pojašnjenje i dokaz vezano za odgovore date u ovom dijelu *Upitnika*.

U rijetkim slučajevima² kada aktivnost nije primjenjiva, treba se izabrati opcija „*Ne implementira se*”, a odgovarajuće objašnjenje dati pod „*Molimo navedite*”.

Kao što je iznad navedeno, razlika između „*djelimično se implementira*” i „*potpuno se implementira*” bi trebala uzeti u obzir nivo obuhvata i primjene aktivnosti u cijeloj organizaciji i sistematsku implementaciju aktivnosti/pristupa (ciklus planirati –uraditi–provjeriti–djelovati). Za obje opcije je od suštinske važnosti da se dotične aktivnosti opišu pod „*Molimo navedite*”, koristeći primjere i ključne riječi kako je navedeno u *Upitniku*, da se objasni kako pristup funkcioniše i nivo implementacije u cijeloj organizaciji (ako su dostupni, trebalo bi dati reference/linkove za prpratnu dokumentaciju ili bilo koju vrstu dokaza npr., websajtove, elektronske alatke, itd). Imajte na umu da je predviđeni prostor koji državna institucija za statistiku ima za izvještavanje/opis pristupa i iskustva u vezi s aktivnostima na nivou institucije ograničen na 1500 karaktera, to jest, oko pola stranice i do 3000 karaktera za aktivnosti na nivou proizvoda/istraživanja.

Dodatna pitanja

Za svaki princip, upitnik se zaključuje sa četiri odjeljka koja daju mogućnost da se naglase posebna pitanja. Od statističkih institucija se traži da razmotre poboljšanja, opišu dobre prakse, inovativne aktivnosti i ukažu na vremenski okvir za dostizanje potpune implementacije Kodeksa prakse (principa i indikatora). Ova četiri odjeljka su: i) Jake strane i slabosti; ii) dobre prakse i inovativne aktivnosti, ili druge izvan onih navedenih u *Upitniku*; iii) razvoj od prethodnog stručnog pregleda; iv) dalje aktivnosti s posebnim naglaskom na pitanja koja se trebaju razviti na nivou države i međunarodnom nivou i vremenski raspored.

Što potpuniji odgovori na upitnik su od suštinske važnosti kao osnova za aktivnost stručnog pregleda i posjetu ocjenjivača. Izostavljanje odgovora može prouzrokovati dodatne napore timu ocjenjivača u stručnom pregledu. Ako je pitanje zbunjujuće ili zahtjeva pojašnjenje, možete kontaktirati vašu kontakt osobu u Eurostata, Jedinica A3, koji je zadužen za vašu zemlju. Odgovor na cijeli upitnik je obavezan da bi se moglo upoređivati.

---

² Konkretni slučajevi gdje ova opcija ima smisla za državnu instituciju za statistiku su: indikator 5.2 aktivnost 2.b; Ind. 6.1, aktivnost 2a.

I. Primjeri odgovora/materijala/dokaza

Kao ilustracija mogućeg odgovora u *Upitniku*, za Princip 4, indikator 4.1 (*"Politika kvaliteta je definisana i dostupna javnosti. Uspostavljeni su odgovarajuća organizaciona struktura i načini za rad na upravljanju kvalitetom"*), iscrpan odgovor bi mogao uključivati sljedeće elemente:

- Linkovi za dokumente državne institucije za statistiku: Izjava o kvalitetu, Politika kvaliteta, Priručnik o kvalitetu (interne smjernice), te informacija o Sistemu upravljanja kvalitetom uključujući svaku internu direktivu vezanu za važna pitanja kvaliteta kao što je 'dodana vrijednost', 'upravni procesi', i 'resursi'.
- Linkovi za izjave o viziji i misiji državne institucije za statistiku, te izjave o zajedničkim vrijednostima.
- Informacija o tome kako je u organizaciji uređeno praćenje i upravljanje kvalitetom, uključujući linije izvještavanja i strukture odbora, nadležnosti i odgovornosti.
- Informacija o ažuriranju procesa, procedure i dokumentacije vezane za kvalitet.
- Sažetak obuka koje se daju unutar državne institucije za statistiku o pristupu upravljanju kvalitetom, te obukama izvan institucije za osobe odgovorne za upravljanje kvalitetom u cijeloj organizaciji.

Primjeri odgovora u *Upitnicima* (za samoprocjenu) za pilot stručne preglede:

Princip 4

Indikator 4.1; izjava 2

	Postoji jasna organizaciona struktura za upravljanje kvalitetom unutar državne institucije za statistiku QAF metod: 4.1.2 na nivou institucije
	Ne implementira se ☐ Da, djelimično se implementira ☐ Da, potpuno se implementira ☒ Molimo navedite (npr., vrsta – centralizovana/decentralizovana jedinica – i funkcija takve organizacije, prepreke i teškoće za implementaciju): Postoje 2 strukture za upravljanje kvalitetom: 1. Strategija odjela i integrirani sistem upravljanja - koji se bave upravljanjem kvalitetom na nivou sistema (rukovodilac odjela je “predstavnik menadžmenta” (što se traži po ISO 9001 standardu); što je jednako menadžeru kvaliteta) 2. Jedinica za opštu metodologiju i registre – koja se bavi upravljanjem kvalitetom na nivou pojedinačnih statistika. Obje strukture su direktno odgovorne generalnom direktoru državne institucije za statistiku. Funkcije su precizirane u <i>Organizacijskom poretku</i> i u <i>Statutu menadžera kvaliteta</i> . <i>Organizacijski poredak</i> (dio: Sistema upravljanja kvalitetom) također definiše odgovornost Vlasnika procesa – u odnosu na rezultate i učinkovitost procesa kojim on/ona upravlja. Napomena: Dokumenti u <i>kurzivu</i> prezentovaće se kao dokaz tokom posjete tima za stručni pregled ako bude traženo.

Indikator 4.4; izjava 12b

	Pregledi kvaliteta (kao što su revizije i samoprocjene) se implementiraju za najvažnije statističke rezultate i sistematski u slučajevima redefinisanja procesa. QAF metod: 4.4.1 na institucionalnom nivou
	Ne implementira se ☐ Da, djelimično se implementira ☒ Da, potpuno se implementira ☐ Molimo navedite (npr., prpratna dokumentacija, periodika, statistički procesi/domeni, prepreke i teškoće za implentaciju): Interne revizije se vrše svake tri godine uzorkovanjem (također i za najvažnije autpute) u skladu s <i>Programom interne revizije</i> za datu godinu i <i>Planom posebne interne revizije</i> . Samoprocjena svih statističkih istraživanja je pokrenuta za sva istraživanja (zasnovana na <i>upitniku samoprocjene</i>) Metodološke revizije pojedinačnih statistika su u pripremi – obuhvatiće sva statistička istraživanja i povezane najvažnije autpute. Napomena: Dokumenti u <i>kurzivu</i> bit će prezentovani kao dokaz tokom posjete tima za stručni pregled ako to budu tražili.

Indikator 4.4; izjava 14

	Interni revizori su obučeni za revizorske tehnike i vještine. QAF Metod: 4.4.3 na institucionalnom nivou
	Ne implementira se ☐ Da, djelimično se implementira ☐ Da, potpuno se implementira ☒ Molimo navedite (npr., prateća dokumentaciju za obuku, prepreke i teškoće za implentaciju): Svi interni revizori su obučeni u skladu s internom direktivom <i>Provođenje internih revizija sistema upravljanja kvalitetom</i> . <i>Sadržaj obuke</i> obuhvata provođenje revizija uključujući tehnike i vještine kao i zahtjeve sprovedenog sistema upravljanja kvalitetom . Učesnici dobijaju posebne <i>certifikate</i> . Napomena: Dokumenti u <i>kurzivu</i> prezentovat će se kao dokaz tokom posjete tima za stručni pregled ako bude traženo.

Identifikacija	
0. Ovaj upitnik sadrži odgovore Nacionalne statističke institucije (Agencija za statistiku):	Bosna i Hercegovina

Načelo 1 – Profesionalna neovisnost

Profesionalna neovisnost statističkih institucija od ostalih političkih, regulatornih ili upravnih tijela i institucija, kao i od subjekata iz privatnog sektora, osigurava kredibilitet evropske statistike.

Indikator 1.1:	
<p>Nezavisnost državne institucije za statistiku i Eurostata od političkih i ostalih vanjskih uplitanja u razvoj, proizvodnju i diseminaciju zvanične statistike je uređena zakonom i osigurana za druge statističke institucije.</p>	
1.	<p>Nezavisnost NSI od političkih i ostalih vanjskih uplitanja u razvoj, proizvodnju i diseminaciju zvanične statistike je navedena (propisana) zakonom</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., navođenje relevantnog zakona, svaka druga prpratna dokumentacija i srodni sadržaj, prepreke i poteškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Član 20. ZoS BiH:</p> <p>»1.Prilikom realizacije Programa, osoblje Agencije i entitetskih zavoda neće tražiti ili primati uputstva od vlasti, drugih državnih organa, političkih stranaka ili drugih interesnih grupa, posebno prilikom selekcije izvora podataka, statističkih metoda i procedura, u vezi sa sadržajem, formom i vremenom distribucije, i u vezi sa zaštitom povjerljivosti statističkih podataka.«</p> <p>2. Organi vlasti i druge grupe iz stava 1. ovog člana se obavezuju da će poštovati principe utvrđene ovim zakonom i da neće vršiti uticaj na osoblje statističkih organa prilikom obavljanja njihovih zadataka.«</p> <p>http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-en.pdf</p>
Indikator 1.2:	
<p>Rukovodioci nacionalnih statističkih institucija i Eurostata i, u slučaju da je primjenljivo, čelnici ostalih statističkih tijela, imaju dovoljno visok hijerarhijski položaj koji im osigurava pristup političkim tijelima i upravnim javnim tijelima na višem nivou. Oni se odlikuju izuzetnim profesionalnim sposobnostima.</p>	
2.	<p>Rukovodilac NSI je u nivou najviših (nepolitičkih) javnih službenika u vašoj zemlji</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., titulu i rang, kriterije za imenovanje/izbor, prepreke i poteškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Radno mjesto: Status: Direktor Agencije (<i>Odjeljak IV, član 9. ZoS BiH</i>).</p> <p>Status: rukovodeći državni službenik na položaju sekretara sa posebnim zadatkom. (<i>prema odredbama člana 28. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH</i>)</p>

Indikator 1.3:

Rukovodioci nacionalnih statističkih institucija i Eurostata i, u slučaju da je primjenljivo, čelnici ostalih statističkih tijela imaju odgovornost osigurati da se statistike razvijaju, proizvode i diseminiraju na nezavisan način.

3. Rukovodilac NSI ima odgovornost osigurati da se statistika razvija, proizvodi i diseminira na nezavisan način

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (*npr., prpratna dokumentacija i sličan sadržaj, prepreke i poteškoće za implementaciju*):

Član 20. , stav 1. ZoS BiH: »Prilikom realizacije Programa, osoblje Agencije i entitetskih zavoda neće tražiti ili primati uputstva od vlasti, drugih državnih organa, političkih stranaka ili drugih interesnih grupa, posebno prilikom selekcije izvora podataka, statističkih metoda i procedura, u vezi sa sadržajem, formom i vremenom distribucije, i u vezi sa zaštitom povjerljivosti statističkih podataka.«
<http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-en.pdf>

4. Takva neovisnost je osigurana zakonom

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (*npr., navođenje relevantnog zakona, svaka druga prpratna dokumentacija i srodni sadržaj, prepreke i poteškoće za implementaciju*):

Član 9. , stav 2. ZoS BiH: »Direktor predstavlja Agenciju i djeluje u njeno ime, organizuje i obezbjeđuje zakonito i efikasno izvršavanje zadataka, donosi propise kada je za to ovlašten po važećim zakonima Bosne i Hercegovine i donosi druga akta u skladu sa svojim ovlaštenjima, te preduzima ostale mjere u okviru ovlaštenja Agencije u cilju izvršenja mandata Agencije.«
<http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-en.pdf>

Indikator 1.4:

Rukovodioci nacionalnih statističkih institucija i Eurostata i, u slučaju da je primjenljivo, čelnici ostalih statističkih tijela, imaju isključivu odgovornost za odlučivanja o statističkim metodama, standardima i procedurama, kao i o sadržaju i vremenu objavljivanja statistika

5. Odgovornost rukovodioca NSI za odlučivanje o statističkim metodama, standardima i procedurama, kao i o sadržaju i vremenu objavljivanja statistika je navedena u zakonu

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (*npr., navođenje relevantnog zakona, svaka druga dokumentaciju koja to potvrđuje, postupci implementacije, prepreke i poteškoće za implementaciju*):

Član 20. , stav 1. ZoS BiH: »Prilikom realizacije Programa, osoblje Agencije i entitetskih zavoda neće tražiti ili primati uputstva od vlasti, drugih državnih organa, političkih stranaka ili drugih interesnih grupa, posebno prilikom selekcije izvora podataka, statističkih metoda i procedura, u vezi sa sadržajem, formom i vremenom distribucije, i u vezi sa zaštitom povjerljivosti statističkih podataka.«
<http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-en.pdf>

Sadržaj i vrijeme objave statističkih rezultata je opisan u *Kalendaru publikovanja*, koji je odobren od direktora Agencije.

6.	<p>Izbor statističkih metoda, standarda i procedura je bez uplitanja/odobrenja ministra</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., dokumentaciju koja to potvrđuje, postupci implementacije, primjere uplitanja ako se ne implementira</i>):</p> <p>Član 8., stav 2., tačka c). ZoS BiH: »utvrđuje statističke standarde za realizaciju Programa, što obuhvata mjere potrebne za usklađivanje statistike na nivou BiH da bi se postigao najbolji kvalitet i uporedivost rezultata uključujući i one koje se odnose na statističke tehnike, klasifikacije, nomenklature, definicije i ostale primijenjene standarde i praksu. Utvrđivanje ovih statističkih standarda uzima u obzir postojeću praksu koja se koristi u BiH, u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima.«</p>
7.	<p>Sadržaj statističkih saopćenja se utvrđuje bez odobrenja/uplitanja ministra</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., dokumentaciju koja to potvrđuje, postupci implementacije, primjere uplitanja ako se ne implementira</i>):</p> <p>Član 20., ZoS BiH: »1. Prilikom realizacije Programa, osoblje Agencije i entitetskih zavoda neće tražiti ili primati uputstva od vlasti, drugih državnih organa, političkih stranaka ili drugih interesnih grupa, posebno prilikom selekcije izvora podataka, statističkih metoda i procedura, u vezi sa sadržajem, formom i vremenom distribucije, i u vezi sa zaštitom povjerljivosti statističkih podataka. 2. Organi vlasti i druge grupe iz stava 1. ovog člana se obavezuju da će poštovati principe utvrđene ovim zakonom i da neće vršiti uticaj na osoblje statističkih organa prilikom obavljanja njihovih zadataka.« http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-en.pdf</p>
8.	<p>Vrijeme objavljivanja statističkih saopćenja je bez odobrenja/uplitanja ministra</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., dokumentaciju koja to potvrđuje, postupci implementacije, primjere uplitanja ako se ne implementira</i>):</p> <p>Član 20., ZoS BiH – Vidjeti odgovor na P7; link: http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-en.pdf</p>
<p>Indikator 1.5: Statistički programi rada se objavljuju a periodičnim izvještajima se opisuje ostvareni napredak</p>	
9.	<p>NSI ima godišnji statistički program koji se javno objavljuje</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., dokumente koji navode ovu odredbu - zakone, procedure -, link za godišnji Program ako je dostupan na websajtu, prepreke ako se ne implementira</i>):</p> <p>Član 13. stav 5., ZoS BiH: »Program se objavljuje u službenim glasilima BiH, entiteta i Brčko Distrikta BiH.« http://www.bhas.ba/planiprogram/PLAN%20RADA%20BHAS_2015_bos..pdf</p>

10.	<p>NSI ima izvještaj o provođenju programa rada koji se javno objavljuje.</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., dokumente koji navode ovu odredbu i periodiku – zakon, procedure-, link za izvještaj ako je na websajtu, prepreke i poteškoće za implementaciju</i>):</p> <p><i>Član 22. ZoS BiH:</i> »U roku od tri mjeseca od isteka kalendarske godine, direktor Agencije podnosi godišnji izvještaj VM BiH. Između ostalog, godišnji izvještaj sadrži podatke o: (i) stepenu realizacije Programa i plana rada, (ii) dobivenim rezultatima statističkih istraživanja, (iii) svim problemima u realizaciji Programa i plana rada i (iv) stepenu poštivanja standarda i metodologije Agencije. Agencija objavljuje izvještaj nakon što Vijeće ministara razmotri izvještaj, a najkasnije u roku od šest mjeseci od isteka godine.« http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-en.pdf</p>
<p>Indikator 1.6: Statistička saopćenja se jasno razlikuju i odvojeno objavljuju neovisno od političkih stavova i izjava</p>	
11.	<p>Statistička saopćenja (objave, pres konferencije, izvještaji) su jasno identifikovani kao proizvodi NSI-a</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., vrstu proizvoda, prepoznatljiv logo dizajn i format isključivo vezan za državnu instituciju za statistiku, prepreke i poteškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Na svim statističkim saopćenjima, biltenima, publikacijama se nalazi zvanični logo Agencije za statistiku, uz potpis direktora kao odgovorne osobe. Link: http://www.bhas.ba/saopstenja/2015/PPI_2015_M01_001_01-bos.pdf</p>
12.	<p>Statistička saopćenja se posebno objavljuju u odnosu na političke izjave.</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., procedure i prakse unaprijed najavljenog kalendara objavljivanja, primjeri ako se ne implementira/razlozi zašto ne, smetnje</i>):</p> <p>Statistička saopćenja Agencije uključuju samo statističke podatke - tabele, dijagrame, u nekim slučajevima - kratke statističke komentare, te ne sadrže politička stajališta. Dokaze po ovom pitanju je moguće donijeti na temelju uvida u <i>Statistička saopćenja</i>, kao i kroz diskusije sa korisnicima statističkih podataka.</p>
<p>Indikator 1.7: Nacionalni statistički ured i, u slučaju da je primijenljivo, drugi statistički autoriteti, javno komentira statistička pitanja, uključujući kritike i zloupotrebe zvanične statistike kada to smatra primjerenim</p>	
13. a.	<p>Politika NSI-a je da javno intervenira vezano za statistička pitanja: U slučaju kritike službene statistike</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., prpratna dokumentacija i srodni sadržaj, primjeri, ako se ne implementira razlozi zašto ne, smetnje</i>):</p> <p>Odgovarajuće procedure vezane za demantiranje i ispravku netačno ili pogrešno navedenih statističkih podataka, pogrešno protumačene metodologije i neprimjerenu interpretaciju statističkih podataka u medijima, opisane su u dokumentu (Pravilnik br. 23) »Upućivanje demantija – procedura« koji je objavljen na intranetu. Agencija, putem demantija, javno reaguje, u skladu sa navedenim procedurama, kada za to postoji jedan od navedenih razloga. http://intranet/pravilnici.asp?key=2df89&grupa=1&mode=dark#23</p>

b.	<p>U slučaju zloupotrebe zvanične statistike</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., propratna dokumentacija i srodni sadržaj, primjeri, ako se ne implementira razlozi zašto ne, smetnje</i>):</p> <p>Pogledati (Pravilnik br. 23) »Upućivanje demantija – procedura« « http://intranet/pravilnici.asp?key=2df89&grupa=1&mode=dark#23</p>
c.	<p>U slučajevima pogrešne interpretacije zvanične statistike</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., propratna dokumentacija i srodni sadržaj, primjeri, ako se ne implementira razlozi zašto ne, smetnje</i>):</p> <p>Pogledati (Pravilnik br. 23) »Upućivanje demantija – procedura« « http://intranet/pravilnici.asp?key=2df89&grupa=1&mode=dark#23</p>
<p>Indikator 1.8:</p> <p>Imenovanje rukovodilaca nacionalnih statističkih institucija i Eurostata i, u slučaju da je primjenljivo, čelnika ostalih statističkih institucija, zasniva se isključivo na stručnim kompetencijama. Razlozi na osnovu kojih se mogu razriješiti dužnosti, navedeni su u pravnom aktu. To ne mogu biti razlozi koji se odnose na ugrožavanje stručne ili naučne nezavisnosti</p>	
14.	<p>Postupak zapošljavanja (izbora) rukovodioca NSI-a je utvrđen zakonom</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., statistički zakon/zakon za državnu službu, prepreke i teškoće za implementaciju, kao i opis procesa inače</i>):</p> <p>ZoS BiH ne uključuje regulative o procedurama postavljenja i razrešenja, i o potrebnim kvalifikacijama direktora Agencije, ali se poziva na Zakon o državnoj službi u institucijama BiH.</p> <p>Član 9. stav 3. ZoS BiH</p> <p>»Sva imenovanja i smjene u Agenciji (uključujući i funkcije direktora, zamjenika direktora i rukovodioca Ekspoziture) vrše se u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH«. Prema Zakonu o državnoj službi u institucijama BiH imenovanje, tj. izbor direktora i zamjenika temelji se isključivo na stručnim kompetencijama.</p>
15.	<p>Postupak izbora rukovodioca NSI-a je transparentan, rigorozan i prikladan</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., postupak i odgovorno tijelo, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p>POGLAVLJE IV - Zakona o državnoj službi u institucijama BiH http://www.ads.gov.ba/v2/attachments/117_117_Zakon_o_drzavnoj_sluzbi_BiH_INTEGRALNO.PDF</p>

16.	<p>Rukovodilac NSI-a se imenuje na određeno vrijeme</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., odredbe ugovora, procedure, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p><i>U členu 9. stav 6. ZoS BiH</i> navodi se da direktor ima vremenski fiksno određen mandat:</p> <p>»Direktor, njegov zamjenik i rukovodilac Ekspoziture imenuju se na period od četiri godine ukoliko nije drugačije utvrđeno Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH«.</p>
17.	<p>Imenovanje rukovodioca NSI-a je obnovljivo (može biti reizabran)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., odredbe ugovora, postupci, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p><i>U členu 34. Zakona o državnoj službi u institucijama BiH</i> je navedeno da je najduži period postavljenja deset godina (dva mandata), što znači da može biti reizabran rukovodilac Agencije.</p> <p>http://www.ads.gov.ba/v2/attachments/117_117_Zakon_o_drzavnoj_sluzbi_BiH_INTEGRALNO.PDF</p>
18.	<p>Razlozi na temelju kojih prestaje mandat navedeni su u pravnom okviru</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., dokumente koji to potkrepljuju, pravni okvir, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Razlozi na temelju kojih prestaje mandat navedeni su u - <i>POGLAVLJE VII - Zakona o državnoj službi u institucijama BiH</i></p> <p>http://www.ads.gov.ba/v2/attachments/117_117_Zakon_o_drzavnoj_sluzbi_BiH_INTEGRALNO.PDF</p>
19.	<p>Razlozi na temelju kojih prestaje mandat nikada ne ugrožavaju stručnu i naučnu neovisnost</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., prpratna dokumentacija, pravni okvir, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Ne postoje posebni kriteriji posvećeni ugrožavanju stručne ili naučne neovisnosti direktora Agencije propisani u Zakonu o statistici BiH.</p>

Jače strane i slabosti:	
20.	<p>Molimo navedite ispod glavne jake strane u vezi s profesionalnom nezavisnošću vaše organizacije.</p> <p>- Neovisnost je propisana u Zakonu - http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-bh.pdf</p>
21.	<p>Molimo navedite ispod glavne slabosti vezano za profesionalnu nezavisnost vaše organizacije.</p> <p>- U ZoS BiH definirani kriteriji izbora direktora;</p> <p>- U ZoS BiH definirana ovlaštenja, obaveze i odgovornost direktora Agencije</p>
Inovativne prakse:	
22.	<p>Molimo navedite ispod inovativne prakse, tj. istinske nove načine koji su doprinijeli promjeni u imlementiranju Kodeksa prakse, vezano za profesionalnu nezavisnost vaše organizacije.</p> <p>None</p>

Razvoj od prethodnog stručnog pregleda:	
23.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost vase organizacije s ovim principom u odnosu na period prije 5 godina?</p> <p>Situacija je nešto povoljnija.</p>
24.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost cijelog statističkog sistema u zemlji s s ovim principom u odnosu na period prije 5 godina?</p> <p>Situacija je nešto povoljnija.</p>
Follow up:	
25.	<p>Na osnovu gore spomenutih indikatora molimo navedite listu aktivnosti koje biste željeli da poduzmete a prikladne su za poboljšanje profesionalne nezavisnosti vaše organizacije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir.</p> <ul style="list-style-type: none"> – U <i>novom ZoS BiH</i> predvidjeti odredbu vezano za pravovremeno dostavljanje mišljenja Agenciji svih prijedloga zakonodavnih i drugih akata koji se direktno ili indirektno odnose na pitanja iz djelokruga službene statistike. - IV kvartal 2018/I kvartal 2019. godine – Eksplicitno u <i>novom ZoS BiH</i> predvidjeti pravo Agencije da javno reaguje u slučajevima zloupotrebe i pogrešnog tumačenja statističkih podataka. Prijedlog odredbe u novom ZoS BiH; - IV kvartal 2018/I kvartal 2019. godine – Procedura imenovanja, potrebne kvalifikacije i mandat direktora će obavezno biti uključene u <i>novi ZoS BiH</i> -: IV kvartal 2018/I kvartal 2019. godine – U <i>novom ZoS BiH</i> revidirati ulogu Vijeća za statistiku BiH - sastav, postupci imenovanja i operativne zadatke i odgovornost - IV kvartal 2018/I kvartal 2019. godine – Izraditi Pravilnik (Uputstvo) o diseminaciji statističkih informacija, statističkih proizvoda i usluga Agencije - I kvartal 2018. godine – Agencija bi trebala raspraviti sa Vijećem za statistiku BiH i Ministarstvom finansija i trezora BiH o strukturiranju statističkih aktivnosti MFIT BiH uspostavljanjem posebne statističke jedinice ili odjela unutar MFIT BiH - I kvartal 2019. godina – Razviti komunikacijsku strategiju (Protokol) odnosa sa medijima - II kvartal 2018. godine
26.	<p>Na osnovu gore spomenutih indikatora molimo navedite listu aktivnosti koje biste željeli da poduzmete a prikladne su za poboljšanje profesionalne nezavisnosti vaše organizacije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir.</p> <p>None</p>

Načelo 2 – Mandat za prikupljanje podataka

Statističke institucije imaju jasan zakonski mandat za prikupljanje podataka za evropske statističke svrhe. Uprave, preduzeća i domaćinstva, te javnost u cjelini mogu biti primorani zakonom da omoguće pristup ili dostave podatke za evropske statističke svrhe, na zahtjev statističkih institucija

Indikator 2.1: Mandat statističkih institucija da prikupljaju informacije koje su potrebne za razvoj, proizvodnju i diseminaciju evropske statistike uređen je zakonom	
1.	Mandat NSI-a da prikuplja informacije koje su potrebne za razvoj, proizvodnju i diseminaciju evropske statistike su uređene zakonom Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒ Molimo navedite (<i>npr., pravni okvir ili slični sadržaj, prepreke i teškoće za implementaciju</i>): Član 8. stav 1. ZoS BiH »Agencija je organ nadležan za obradu, distribuciju i utvrđivanje statističkih podataka BiH« Član 8. stav 2. tačka e) ZoS BiH »Agencija prikuplja, obrađuje i distribuira statističke podatke BiH u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima, a na osnovu podataka koje dostave entitetski zavodi, odnosno podataka koje neposredno prikupi Agencija. U te svrhe, Agencija može (i) prikupljati statističke podatke od bilo koje statističke jedinice u entitetima ako to smatra neophodnim za obavljanje svojih funkcija utvrđenih ovim zakonom; i (ii) prikupljati podatke za svoje funkcije utvrđene ovim zakonom od institucija BiH, pravnih osoba na državnom nivou, međunarodnih organizacija koje djeluju na teritoriju BiH i firmi u vlasništvu ili pod kontrolom stranih osoba«. Prikupljanje podataka se uglavnom vrši u entitetskim zavodima za statistiku i u podružnici Agencije za statistiku (Distrikt Brčko). Zakonima o statistici entiteta regulisano je prikupljanje podataka na entitetskom nivou (Law on Statistics of the Federation of BiH ("Official Gazette of the Federation BiH", No. 63/03 and 9/09) and Law on statistics of the Republika Srpska, ("Official Gazette of RS", No. 85/03)).
Indikator 2.2: Statističke institucije imaju zakonsko pravo da koriste administrativne podatke za statističke svrhe.	
2.	NSI ima zakonsko pravo da koristi administrativne podatke za statističke namjene Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐ Molimo navedite (<i>npr., pravni okvir ili slični sadržaj, prepreke i teškoće za implementaciju</i>): U načelu, Agencija ima pravo, u skladu sa ZoS BiH na pristup administrativnim podacima u statističke svrhe. Međutim, u zakonu ova odredba nije striktno navedena. Samo je u članu 8. stav (2) tačka e) ZoS BiH navedeno da Agencija "..... može prikupljati podatke za svoje funkcije utvrđene ovim zakonom od institucija BiH, pravnih osoba na državnom nivou, ..." Agencija za statistiku BiH ima pristup podacima kojima raspolaže Uprava za indirektno oporezivanje, Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (IDDEEA), Agencija za rad i zapošljavanje BiH, Državna regulatorna komisija za električnu energiju – DERK, Nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini (NOS BiH) Direkcije za civilno vazduhoplovstvo BiH (BH DCA), Granična policija BiH, Institut za intelektualno vlasništvo BiH, Regulatorna agencija za komunikacije (RAK). Ostali administrativni podaci su u institucijama na nivou entiteta. To su podaci iz godišnjih obračuna koji se podnose prema propisima zakona o računovodstvu, podaci o zaposlenosti i ostali podaci kojima raspolažu poreske uprave entiteta i druge ovlaštene institucije.

3.	<p>Javne institucije su ovlaštene da daju podatke na osnovu konkretnih zakona</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., pravni okvir ili slični sadržaj, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Odredbe pojedinih zakona obavezuju vlasnike administrativnih izvora podataka, na obavezu davanja podataka Agenciji. Primjer je Zakon o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH (Sl. Glasnik BiH br.44/03,52/04,34/09, 4/08, 49/09 i 32/13).</p>
4.	<p>NSI mora imati slobodan pristup administrativnim podacima za statističke namjene</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., pravni okvir ili slični sadržaj, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Planirana aktivnost – Vidjeti pod tačkom 12.</p> <p>Agencija za statistiku ima pristup administrativnim podacima sa kojima raspolaže uprava za indirektno oporezivanje (podaci o uvozu I izvozu I podaci iz PDV prijava). Pristup administrativnim podacima na nivou entiteta (godišnji finansijski izvještaji, direktni porezi, podaci o zaposlenosti I plaćama) su različiti i regulisani su entitetskim zakonima o statistici.</p>
<p>Indikator 2.3: Na osnovu zakona, statistička institucija može iznuditi davanje odgovora za statistička istraživanja</p>	
5.	<p>Obaveza da se odgovori na istraživanja je predviđena zakonom.</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., pravni okvir ili slični sadržaj, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Član 32. ZoS BiH. „Statistička jedinica (izuzev entitetskih zavoda) koja bez opravdanog razloga odbija dati odgovor ili ne pruža odgovor na pismeni zahtjev Agencije u vezi sa ispunjavanjem Programa, smatra se krivom za djela kažnjiva novčanom kaznom čiji iznos ne prelazi 1.000 KM. Ova odredba ni na koji način ne odstupa od ustavnih sloboda zagantovanih Ustavom Bosne i Hercegovine.“ Ova obaveza je takođe propisana i entitetskim zakonima o statistici.</p>
6.	<p>U slučaju odbijanja davanja odgovora u istraživanju, ustanovljen je sistem sankcija</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., pravni okvir ili slični sadržaj, procedure za sankcionisanje, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Vidjeti gore citirani član 32. ZoS. U entitetskim ZoS takođe je ustanovljen sistem sankcija u slučaju odbijanja davanja odgovora u istraživanjima.</p>
<p>Jake strane i slabosti:</p>	
7.	<p>Molimo navedite ispod glavne jače strane u vezi s ovlastima vaše organizacije za prikupljanje podataka.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procedure za prikupljanje podataka za statističke svrhe su detaljno opisani u Zakonu o statistici BiH. - U istraživanjima na bazi uzorka i pilot istraživanjima statističke jedinice se obaviještaava u pisanom obliku da su izabrane u uzorak.

8.	<p>Molimo navedite ispod glavne slabosti u vezi s ovlastima vaše organizacije za prikupljanje podataka.</p> <p>Ne postoji odredba u Zakonu koja se striktno odnosi na pristup administrativnim izvorima. Zbog slabog korištenja administrativnih podataka veliko je opterećenje izvještajnih jedinica Prikupljanje podataka se vrši tradicionalnom metodom – putem štampanih upitnika Prikupljanje podataka putem elektronskih upitnika nije razvijeno a što bi povećalo efikasnost u proizvodnji statistika. Razvijanje aplikacija za prikupljanje podataka putem elektronskih upitnika trebali bi razvijati zajednički Agencija i entitetski zavodi.</p>
Inovativne prakse:	
9.	<p>Molimo navedite ispod inovativne prakse, tj. istinske nove načine koji su doprinijeli promjeni u imlementiranju Kodeksa prakse, vezano za ovlasti vaše organizacije za prikupljanje podataka.</p> <p>None</p>
Razvoj od prethodnog stručnog pregleda:	
10.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost vaše organizacije s ovim principom u odnosu na period prije 5 godina?</p> <p>Bez promjena</p>
11.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost cijelog statističkog sistema u zemlji s ovim principom u odnosu na period prije 5 godina?</p> <p>Bez promjena</p>
Follow up:	
12.	<p>Na osnovu gore spomenutih indikatora molimo navedite listu aktivnosti koje biste željeli da poduzmete a prikladne su za poboljšanje ovlasti vaše organizacije za prikupljanje podataka:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> – U <i>novom ZoS BiH</i> posebno utvrditi odredbe vezane za administrativne izvore, prije svega o pravu pristupa svim administrativnim izvorima podataka na nivou detalja neophodnih za proizvodnju službene statistike, uključujući i identifikatore ako je to potrebno, koji omogućavaju ocjenjivanje kvaliteta podataka; zatim obavezu vlasnika administrativnih izvora podataka da u skladu sa Programom i Planom dostave bez naknade podatke Agenciji i ostalim proizvođačima službene statistike u BiH, kao i na obavezu vlasnika administrativnih izvora podataka da ukoliko planiraju da razviju novo prikupljanje podataka ili izvrše veliku reviziju u prikupljanju ili obradi svojih podataka na način koji može uticati na podatke koje daju službenoj statistici, oni se prije odluke konsultuju sa Agencijom i, gdje je primjereno, sa ostalim proizvođačima službene statistike. - IV kvartal 2018/I kvartal 2019. godine – Potpisati Memorandum o razumijevanju i razmjeni podataka između Agencije, CB BiH i Ministarstava finansija, kao proizvođača statistika. Ovaj memorandum treba specificirati izvore podataka od zajedničkog interesa i odgovornost svakog proizvođača prema druga dva - IV kvartal 2018 – Otpočeti sa kreiranjem elektronskih upitnika putem kojih bi se prikupljali podaci uz razvijanje odgovarajućih aplikacija.
13.	<p>Molimo da ispod navedete moguću pomoć Eurostata koja bi bila pogodna za poboljšanje ovlasti vaše organizacije za prikupljanje podataka::</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir.</p> <p>Pomoć za razvoj novog metoda prikupljanja podataka – kreiranje upitnika i razvoj ili kupovina aplikacija (hrvatska je sve to razvila kroz projekte pomoći) - 2018. godina</p>

Načelo 3 – Raspoloživost resursa

Resursi na raspolaganju statističke institucije su dovoljni da ispune zahtjeve evropske statistike.

Indikator 3.1: Ljudski, finansijski i kompjuterski resursi adekvatni su i obimom i kvalitetom, raspoloživi su i mogu odgovoriti trenutnim statističkim potrebama	
1.	Navedite slijedeće podatke (koji se odnose) na 2015. godinu. a. Ukupan broj osoblja (prosječno osoba/godina): 114 b. Trenutni broj anketara na terenu (prosječno osoba/godina): 48 (anketari, operateri, supervizori) c. Ukupni godišnji budžet uključujući administrativne troškove (u eurima): 2.310.017 d. Ukupni godišnji budžet uključujući administrativne troškove (u eurima) u odnosu na: - 100,000 stanovnika (u eurima) 65.421 - GDP 0,02% e. Poređenje ukupnog budžeta za 2015 sa 2010: Stabilan Viši X Manji (U realnim iznosima, tj. prilagođen za inflaciju i posebne događaje/zadatke – npr. popis stanovništva)
2.	Raspoloživost resursa za ispunjavanje tekućih statističkih potreba u zemlji Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐ Molimo navedite (<i>npr., veličina ljudskih resursa, kvaliteta ljudskih resursa, veličina finansijskih resursa, obim kompjuterskih resursa, kvaliteta kompjuterskih resursa, problemi</i>): 1. Broj osoblja je povećan u odnosu na 2010. godinu, a ali je i dalje neadekvatan za nesmetano izvršavanje aktivnosti predviđene planom rada. 2. Obrazovni nivo zaposlenog osoblja je relativno zadovoljavajući: 105 zaposlenih imaju VSS - od toga 6 master degree, SSS ima 9 zaposlenih. Ograničeni su resursi u svim statističkim oblastima
3.	Adekvatnost resursa za ispunjavanje zahtjeva Evropskog statističkog programa Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐ Molimo navedite (<i>npr., veličina ljudskih resursa, kvaliteta ljudskih resursa, veličina finansijskih resursa, obim kompjuterskih resursa, kvaliteta kompjuterskih resursa, problemi</i>): U skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH svi državni službenici imaju visoku stručnu spremu i poznaju engleski jezik, te su informatički pismeni. Svi zaposlenici imaju PC i pristup internetu. Potrebna je dodatna obuka zaposlenih u korištenju statističkih alata. Godišnji budžet je nedovoljan za ispunjavanja svih planskih zadataka. Usko grlo: neredovna zamjena opreme.

Jake strane i slabosti:	
4.	<p>Molimo navedite ispod glavne <i>jake strane</i> u vezi s adekvatnošću resursa u vašoj organizaciji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osoblje je motivirano za poboljšanje svog obrazovanja - Godišnji ciljevi su postavljeni unaprijed i njihovo ispunjenje može se mjeriti na adekvatan način - Ocjena izvršenja postavljenih ciljeva potiče komunikaciju između nadređenih kao ocjenjivača i ostalog osoblja
5.	<p>Molimo navedite ispod glavne <i>slabosti</i> u vezi s adekvatnošću resursa u vašoj organizaciji.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak HR strategije. - Nedostatak određenih statističkih markera za procjenu statističkog osoblja. - Nije popularna rotacija osoblja. - Iskusno osoblje nedovoljno surađuje sa mladima. - Promocija mladih u skladu sa postignutim rezultatima
Inovativne prakse:	
6.	<p>Molimo navedite ispod inovativne prakse, tj. istinske nove načine koji su doprinijeli promjeni u imlementiranju Kodeksa prakse, vezano za adekvatnost resursa u vašoj organizaciji.</p> <p>Razvoj i provođenje inicijalnih programa osposobljavanja novih zaposlenika i posebnih programa osposobljavanja za statističko osoblje u Agenciji.</p>
Razvoj od prethodnog stručnog pregleda:	
7.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost vase organizacije s ovim principom u odnosu na period prije 5 godina?</p> <p>Obuka osoblja je bazirana na stvarnim potrebama Agencije.</p>
8.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost cijelog statističkog sistema u zemlji s s ovim principom u odnosu na period prije 5 godina?</p> <p>Postignut je određeni napredak u razvoju ljudskih resursa - programi obuke za osoblje.</p>
Follow up:	
9.	<p>Na osnovu gore spomenutih indikatora molimo navedite listu aktivnosti koje biste željeli da poduzmete a prikladne su za poboljšanje adekvatnosti resursa u vašoj organizaciji:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> - Agencija će uspostaviti sveobuhvatni plan obuke kao dio politike ljudskih resursa. Stalno stručno usavršavanje osoblja pomaže u ažuriranju vještina i posebna obuka služi bržem osposobljavanju uposlenika. Sudjelovanje u edukaciji će biti vrednovano u planu karijere - I kvartal 2018. godine - Kao prioritet Agencija će predložiti Vijeću ministara BiH da se omogući primanje osoblja na određeni period (po ugovoru o djelu), pod uvjetom da ne premašuje ugovoreni broj radnih mjesta prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji - II kvartal 2018. godine - Poboljšanje saradnje sa akademskom zajednicom, potpisivanjem sporazuma o saradnji. - IV kvartal 2018. godina
10.	<p>Molimo da ispod navedete moguću pomoć Eurostata koja bi bila pogodna za poboljšanje adekvatnosti resursa u vašoj organizaciji:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>None</p>

Načelo 4 - Posvećenost kvalitetu

Statistička institucija je posvećena kvalitetu. Ona sistematski i redovno identificira prednosti i slabosti, te kontinuirano poboljšava kvalitet procesa i proizvoda.

Indikator 4.1: Politika kvaliteta definirana je i dostupna javnosti. Organizaciona struktura i alati su u funkciji upravljanja kvalitetom	
1.a	Izjava o posvećenosti kvalitetu dostupna široj javnosti. (QAF Method: 4.1.1 at institutional level) Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒ Molimo navedite (<i>npr., prpratna dokumentacija, link za websajt ako je izjava dostupna široj javnosti, prepreke i teškoće za implementaciju</i>): Vidjeti dokument: »Politika i program upravljanja kvalitetom u Agenciji za statistiku BiH« http://www.bhas.ba/.....
1.b	Izjava o predanosti kvalitetu izlaže principe i posvećenost kvalitetu u statistici u skladu sa ciljevima navedenim u Izjavi o Misiji i Viziji. (QAF Method: 4.1.1 na institucionalnom nivou) Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒ Molimo navedite (<i>npr., prpratna dokumentacija, prepreke i teškoće za implementaciju</i>): Izjava o predanosti kvalitetu je definirana i dostupna javnosti na web stranici Agencije u dokumentu Politika i program upravljanja kvalitetom u BHAS-u ; Izjava o predanosti kvalitetu je potpuno konzistentna sa ciljevima utvrđenim u izjavi o misiji i viziji Agencije - Vidjeti navedeni dokument, citat: „Misija Statistike BiH je pružanje pouzdanih, kvalitetnih, razumljivih, pravovremenih i međunarodno uporedivih statističkih podataka koje zadovoljavaju potrebe donositelja odluka, istraživača i ostalih domaćih i stranih korisnika i odražavaju stanje i promjene u ekonomskom, demografskom i socijalnom području, području životne sredine i prirodnih resursa. Prikupljanje, obrada, analiza i diseminacija statističkih podataka vrši se na temelju statističkih standarda i savremene tehnologije, uz zaštitu statističke povjerljivosti, optimalno korištenje resursa i razumno opterećenje davatelja podataka.“ Vizija: “Statistika BiH će jačanjem svojih stručnih i infrastrukturnih kapaciteta i usvajanjem i primjenom najbolje statističke prakse postići potpunu usklađenost sa međunarodnim statističkim standardima i načelima Kodeksa prakse evropske statistike, poštujući fundamentalne vrijednosti, kao što su stručnost, nezavisnost, nepristrasnost i otvorenost”. Misija i Vizija su navedeni u dokumentu Strategija razvoja Statistike BiH 2020 . http://www.bhas.ba/planiprogram/STRATEGIJA%20%20RAZVOJA%20STATISTIKE%20BIH%202020FINAL%20BH.pdf

<p>2.</p>	<p>Postoji jasna organizaciona struktura za upravljanje kvalitetom unutar NSI-e. (QAF Method: 4.1.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., tip – centralna/decentralizovana jedinica – i funkcija takve organizacije, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p>U Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Agencije u organizacionoj shemi postoji organizaciona jedinica - Sektor za opšte statističke metodologije i uzorak u kojem se obavljaju između ostalog i ovi poslovi: pripremaju najsloženije analize, razvojni projekti, informacije, izvještaji i druge materijali iz oblasti kvaliteta statističkih procesa i statističkih podataka u skladu sa međunarodnim preporukama; vrši ocjena kvaliteta podataka; predlažu i izrađuju metodološke osnove i instrumenti za praćenje kvaliteta statističkih procesa i statističkih istraživanja; organiziraju unutrašnje statističke revizije (interni audit); vrši usklađivanje i unapređenje međuinstitucionalne saradnje i saradnje sa korisnicima vezano za postavljanje standarda kvaliteta.</p> <p>Međutim, u ovoj organizacionoj jedinici prema prijedlogu nove sistematizacije angažirano je 5 od predviđenih 15 zaposlenika, tako da je veoma teško izvršavati sve radne zadatke i poslove koji su predviđeni u ovom sektoru.</p> <p>Neophodno je imenovati stalnu Radnu grupu za kvalitet unutar Agencije i posebno unutar cjelokupnog statističkog sistema BiH.</p>
<p>3.</p>	<p>Postoje smjernice o tome kako implementirati upravljanje kvalitetom unutar statističkog proizvodnog procesa. (QAF Method: 4.1.3 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., prpratna dokumentacija, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Postoje smjernice o tome kako implementirati upravljanje kvalitetom unutar statističkog proizvodnog procesa u Agenciji (Vidjeti dokument: Politika i program upravljanja kvalitetom u Agenciji za statistiku BiH; U završnoj fazi je priprema dokumenata: Standardi kvaliteta statističkog proizvodnog procesa u statistici BiH i Interni audit statističkog proizvodnog procesa u Agenciji za statistiku BiH).</p>
<p>4.</p>	<p>Smjernice kvaliteta, kako su gore definirane, su dostupne svim korisnicima barem u skraćenoj verziji. (QAF Method: 4.1.4 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., prpratna dokumentacija, link za websajt ako su dostupne za širu javnost, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Dokument - Politika i program upravljanja kvalitetom u Agenciji je dostupan na internet stranici Agencije: http://www.bhas.ba/.....</p> <p>Dokument Standardi kvaliteta statističkog poslovnog procesa u statističkom sistemu BiH je u završnoj fazi pripreme i isti će biti objavljen na web stranici Agencije.</p>

5.	<p>Uspostavljena je odgovarajuća infrastruktura kako bi se osiguralo da je dokumentacija o kvalitetu ažurirana. (QAF Method: 4.1.5 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., funkcije takve infrastrukture i povezanih procedura, IT rješenje ako je primjenjivo, prepreke i teškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Smjernice su dostupne ali ne postoji infrastruktura – grupe koja će implementirati dokumente i IT alate (rješenja) putem kojih će se cjelokupna dokumentacija o kvalitetu ažurirati.</p>
6.	<p>Posebne obuke koje podržavaju politiku kvaliteta dostupne su relevantnom osoblju (QAF Method: 4.1.6)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., indikatori plana obuke za kvalitetu i kriteriji izbora, redovnost, prepreke i poteškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Sudjelovanje na obukama vezanim za kvalitet je uglavnom na radionicama Eurostata kao i u okviru radionica u sklopu IPA projekata, GIZ-a, SIDA i drugih eksternih institucija.</p> <p>Održana je interna obuka o kvalitetu u Agenciji i materijali i prezentacije su objavljeni na intranet stranici Agencije:</p> <p>Interna obuka QR - Enes Hadžiefendić.ppt; Interna ouka QR - Ljiljana Okuka.pptx</p> <p>Planirano je održavanje najmanje dvije interne obuke o kvalitetu u godini.</p>
<p>Indikator 4.2: Uspostavljene su procedure za planiranje i praćenje kvaliteta statističkog proizvodnog procesa</p>	
7.	<p>Metodološku i tehničku podršku i opće alate pružaju posebne jedinice, odnosno jedinice za Kvalitet, Metodologiju i IT, u svrhu implementacije i praćenja kvaliteta procesa (QAF Method: 4.2.1)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., funkcije takve organizacije, prepreke i poteškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Sektor za opće statističke metodologije i standarde će u saradnji sa Odsjekom za održavanje baza podataka pripremiti aplikativnu podršku koja će omogućiti implementaciju praćenja kvaliteta statističkog proizvodnog procesa i rezultata u Agenciji.</p>
8.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metodi ili alati implementirani unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri ovih aktivnosti, metode i alati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postoje procedure kojim se prati kvalitetu različitih faza statističke proizvodnje (QAF Metod: 4.2.2 na nivou proizvoda/istraživanja) 2. Postoji Plan za osiguranje kvaliteta, ili bilo koji sličan ili razrađen plan. (opisivanje radnih standarda, formalne obaveze, kao što su zakoni i interna pravila, te skup postupaka za kontrolu kvaliteta za sprječavanje i praćenje grešaka, za procjenu indikatora kvaliteta i kontrolu različitih mjesta u svakoj fazi statističkog procesa). (QAF Metod: 4.2.3) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>None</p>

Indikator 4.3:

Kvalitet proizvoda redovno se nadzire, procjenjuje se u odnosu na različite kombinacije njegovih dimenzija i izvještava u skladu sa kriterijima kvaliteta za evropske statistike

9.a Procedure na bazi izvještavanja o kvalitetu postoje radi interne kontrole kvaliteta proizvoda (QAF Method: 4.3.1)

Not implemented **Yes, partly implemented** Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr., dokumentaciju koja to potkrepljuje /procedure, prepreke i poteškoće za implementaciju):

Na temelju *Smjernica za izradu izvještaja o kvalitetu statističkih istraživanja* izrađuju se izvještaji o kvalitetu za niz statističkih istraživanja (proizvoda).

Međutim, ne postoji interna kontrola kvaliteta statističkog proizvoda prije svega s ciljem dalje standardizacije samog procesa izvještavanja.

9.b Rezultati se redovno analiziraju i menadžment se informira s ciljem donošenja odluka o poboljšanju. (QAF Method: 4.3.1 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr., dokumentaciju koja to potkrepljuje/procedure, redovnost analiza, prepreke i poteškoće za implementaciju):

Planirano je da se kao rezultat nalaza internog audita (putem Akcionog plana koji je dio izvještaja o provedbi internog audita) viši menadžment informira o rezultatima i aktivnostima poboljšanja.

10.a Implementirano je istraživanje o zadovoljstvu korisnika ili drugi indirektni metod mjerenja zadovoljstva korisnika. (QAF Method: 4.3.2 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented **Yes, fully implemented**

Molimo navedite (npr., opišite pristup, periodičnost, prepreke i poteškoće za implementaciju):

Agencija je provela 2011, 2014 i 2017 godine *Anketu o zadovoljstvu korisnika*. Istraživanje je provedeno putem web ankete, a registriranim korisnicima je upitnik dostavljen na email adresu. Anketa 2014. obuhvata i pitanja vezano za kriterije kvaliteta, a Anketa iz 2017. i ocjenu kvaliteta prema kriterijima kvaliteta za pojedina statistička istraživanja.

Ako je - Ne implementira se, pređite na pitanje 11

10.b Rezultati Istraživanja o zadovoljstvu korisnika su javni (u QAF-u) i uključeni su po potrebi u izvještaje o kvalitetu. (QAF Method: 4.3.2 na institucionalnom nivou)

Not implemented **Yes, partly implemented** Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr., dokumentaciju koja to potkrepljuje, link za websajt ako su dostupni javnosti, prepreke i poteškoće za implementaciju):

Rezultati istraživanja zadovoljstva korisnika su sumirani i analizirani a dostupni su javnosti. Rezultati ankete su analizirani i izvještaj je pripremljen. Izvještaji su objavljeni na web stranici Agencije:

http://www.bhas.ba/ankete/azk/AZK_2012M02-en.pdf

http://www.bhas.ba/ankete/azk/AZK_2014_BOS.pdf

Uključivanje rezultata zadovoljstva korisnika u izvještaje o kvalitetu za pojedina statistička istraživanja će biti moguće od 2018., iz razloga što smo u Anketu o zadovoljstvu korisnika u 2017. uključili i pitanje kvaliteta vezano za pojedina statistička područja.

<p>11.</p>	<p>Postoje li druge aktivnosti, metodi ili alati implementirani unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izvještaji o kvalitetu orijentisani prema korisniku su dostupni javnosti. (QAF Metod: 4.3.3) 2. Izvještaji o kvalitetu orijentisani na proizvođača se objavljuju prema standardima za referentne podatke i indikatore kvaliteta, posebno <i>Single Integrated Metadata Structure – Jedinstvena struktura integriranih podataka</i> (SIMS). (QAF Metod: 4.3.4) 3. Izvještaji o kvalitetu orijentisani prema korisniku i proizvođaču se koriste za redovnu kontrolu kvaliteta. (QAF Metod: 4.3.5) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite</p> <p>Postoje primjeri koji se odnose na pitanja 1 i 2. Neki od User I Producer-oriented izvještaja o kvalitetu su objavljeni na Internet stranici na engleskom jeziku:</p> <p>Primjer: http://www.bhas.ba/izvjestaji/QR_LFS_2014.pdf</p> <p>Agencija je izradila izvještaje u <i>Single Integrated Metadata Structure (SIMS)</i> za veći broj statističkih istraživanja.</p>
<p>Indikator 4.4:</p> <p>Provodi se redovno i temeljito revidiranje ključnih statističkih rezultata, uz pomoć vanjskih eksperata, gdje je potrebno.</p>	
<p>12.a</p>	<p>Definiran je odgovarajući Plan za implementaciju Pregleda kvaliteta (kao što su audit i samoprocjene) (QAF Method: 4.4.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., dokumente koji to potkrepljuju, opišite pristup, prepreke i poteškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Pripremljen je priručnik <i>Interni audit kvaliteta statističkog procesa i proizvoda u Agenciji</i> u skladu sa preporukama načela 4. "Posvećenost kvalitetu" Koda prakse evropske statistike i LEG (The Leadership Group (LEG) preporukama o kvalitetu br. 16. Cilj internog audita kvaliteta je da ocjeni poštivanje nacionalnih i evropskih standarda kvaliteta koji se odnose na statističke procese i proizvode, te pruži preporuke za poboljšanje kvaliteta.</p>
<p>12.b</p>	<p>Pregledi kvaliteta (kao što su audit i samoprocjena) se provode za ključne statističke proizvode i sistematski u slučaju redefiniranja procesa. (QAF Method: 4.4.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., dokumente koji to potkrepljuju, periodičnost, statističke procese/domene, prepreke i poteškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Početak provedbe ocjene kvaliteta putem audita, a na temelju priručnika <i>Interni audit kvaliteta statističkog procesa i proizvoda u Agenciji</i> planiran u narednom periodu.</p>
<p>13.</p>	<p>Postoji odgovarajuća struktura za izvođenje Pregleda kvaliteta za interne audite i samoprocjene (QAF Method: 4.4.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr., opišite pristup/strukturu, izbor ocjenjivača/revizora, prepreke i poteškoće za implementaciju</i>):</p> <p>Za provedbu Internog audita kvaliteta će biti odgovoran "Sektor za opće statističke metodologije, standard i uzorkovanje" i obavljace poslove interne kontrole kada bude imao dovoljan broj uposlenih kadrova.</p>

14.	<p>Interni auditori su obučeni revizorskim vještinama i tehnikama. (QAF Method: 4.4.3 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr., prateću dokumentaciju za obuke, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>Aktivnosti na provedbi internog audita u Agenciji nisu još započele, tako da nisu obavljene ni obuke auditora.</p>
15.	<p>Pregledi kvaliteta sadrže referentnu dokumentaciju. (QAF Method: 4.4.4 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr., referentnu dokumentaciju: Smjernice o kvalitetu/ plan procjene kvaliteta, ili sličan plan; izvještaje o kvalitetu orijentisane ka proizvođaču i/ili korisniku; upitnike samoprocjene koje popunjavaju proizvođači; izvještaje interne revizije; upitnike koje popunjavaju izvještajne jedinice i/ili korisnici; bilo koje drugo istraživanje o zadovoljstvu; prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>1. Smjernice kvaliteta: Dokument - Standardi kvaliteta statističkog poslovnog procesa u statističkom sistemu BiH;</p> <p>2. Izveštaj o kvalitetu statističkih istraživanja - Smjernice za izradu: http://www.bhas.ba/.....</p> <p>3. Izveštaji o kvalitetu (proizvođački i korisnički orijentirani):</p> <p>http://www.bhas.ba/.....</p> <p>4. Istraživanje o zadovoljstvu korisnika – rezultati dostupni za 2011, 2014 i 2017.</p> <p>http://www.bhas.ba/ankete/azk/AZK_2012M02-en.pdf</p> <p>http://www.bhas.ba/.....</p> <p>5. Istraživanje o zadovoljstvu zaposlenika Agencije – rezultati dostupni za 2014 i 2017 godinu na intranet stranici Agencije: http://intranet/dokumenti/AZZ_2014_BOS.pdf</p>
16.	<p>Nalazi u Pregledima kvaliteta rezultiraju Akcionim planom. (QAF Method: 4.4.5 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr., dokumentaciju koja to potkorepljuje, primjere akcionih planova, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>Prema pripremljenom priručniku Interni audit kvaliteta statističkih proizvoda i procesa u Agenciji, u Akcionom planu, objekt audita utvrđuje: korektivne akcije kako bi se uklonile nedosljednost; preventivne mjere kako bi se izbjegli mogući rizici i prioritetne akcije u cilju poboljšanja procesa i kvalitete proizvoda.</p> <p>Agencija je koristeći CAF model (CAF je bodovni alat koji spada u kategoriju instrumenata potpunog upravljanja kvalitetom) izvršila Samoprocjenu dostignutog nivoa upravljanja kvalitetom a u isto vrijeme pokušali smo utvrditi kako i na koji način Agencija stvara preduvjete dobrog upravljanja te kakvi su postignuti rezultati.</p> <p>Osim toga, samoprocjenom su stvoreni i temelji za trajniji razvojni proces u kojem će se provoditi sistemski poboljšanja u Agenciji putem „provjerljivog mjerenja“ - u svim relevantnim područjima (liderstvo, strategija i planiranje, korisnici, zaposleni, partnerstva i resursi, procesi, rezultati).</p> <p>Rezultat provedene samoprocjene je Akциони plan provedbe aktivnosti poboljšanja, gdje su navedena područja unapređenja rada u naredne dvije godine.</p>

17.	<p>Povratne informacije od različitih korisnika koriste se kao inputi za akcione planove (pomoću istraživanja o zadovoljstvu korisnika ili fokus grupa) (QAF Method: 4.4.6 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr., dokumentaciju koja to potkorepljuje, primjere takvog pristupa, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>Vidjeti – <i>Akcioni plan/Plan poboljšanja za brza postignuća i ključne aktivnosti</i></p>
18.	<p>Vanjski eksperti se angažuju da razmotre ključne statističke domene (npr., Procjena podataka Standarda i šifri (ROSC) od strane MMF). (QAF Method: 4.4.7 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr., dokumentaciju koja to potkorepljuje, statističke procese/domene, navedite vanjske eksperte, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>Izvršen je: <i>Sektorski pregled poslovnih statistika - 2015 godine</i> (Ema Misic i Josef Richter) http://www.bhas.ba/dokumenti/274283_SR-Business-Statistics-BiH_final.pdf i Sektorski pregled Ankete o radnoj snazi u BiH 2014 (Tatjana Novak i Ljubinka Popovska) http://www.bhas.ba/dokumenti/1231052_SR_Report_LFS_BiH_18.12.2014.pdf</p>
19.	<p>Upoređivanje ključnih statističkih procesa s drugim statističkim institucijama se provodi radi identifikovanja dobrih praksi (QAF Method: 4.4.8 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr., dokumentaciju koja to potkorepljuje, statističke procese/domene, periodičnost, statističke institucije, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>None</p>
Jače strane i slabosti:	
20.	<p>Molimo navedite ispod glavne jače strane u vezi sa Posvećenosti kvalitetu u vašoj organizaciji:</p> <p>Referentna dokumentacija i implementacija aktivnosti u praksi je dostupna za Izveštaje o kvalitetu I Samoprocjena kvaliteta upravljanja pomoću CAF modela - bodovnog alata.</p>
21.	<p>Molimo navedite ispod glavne slabosti u vezi sa Posvećenosti kvalitetu u vašoj organizaciji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedovoljan broj osoblja u sektoru odgovornom neophodnih za provedbu aktivnosti - kompleksna statistička infrastruktura (tri statističke institucije) koja otežava standardizaciju samog proizvodnog procesa I njegovo poboljšanje - nedovoljan broj pregleda (ocjena) kvaliteta - prepreke i poteškoće u imlementaciji aktivnosti koje su navedene u pripremljenoj referentnoj dokumentaciji vezano za kvalitet statističkih procesa i proizvoda a vezane su uglavnom za nedovoljan broj (edukovanog) osoblja za ove aktivnosti.
Inovativne prakse:	
22.	<p>Molimo navedite ispod inovativne prakse, tj. istinske nove načine koji su doprinijeli promjeni u imlementiranju Kodeksa prakse, vezano za Posvećenost kvalitetu u vašoj organizaciji i/ili druge inicijative pored QAF.</p> <p>None</p>

Razvoj od prethodnog stručnog pregleda:	
23.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost vase organizacije s ovim principom u odnosu na period prije 5 godina?</p> <p>Situacija je povoljnija u odnosu na prethodni pregled. Izvjestan broj metodoloških dokumenata i referentna dokumentacija vezana za kvalitet je pripremljena a određeni broj aktivnosti vezano za ocjenu kvaliteta se provodi.</p>
24.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost cijelog statističkog sistema u zemlji s s ovim principom u odnosu na period prije 5 godina?</p> <p>Ostvaren je napredak u posljednjih 5 godina. Opća ocjena vezano za implementaciju CoP načela je pozitivna.</p>
Follow up:	
25.	<p>Na osnovu gore spomenutih indikatora molimo navedite listu aktivnosti koje biste željeli da poduzmete a prikladne su za poboljšanje Posvećenosti kvalitetu u vašoj organizaciji:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dizajnirati, proizvesti i postaviti na web stranicu Agencije SIMS/ESMS - standardne izvještaje o referentnim metapodacima za veći broj statističkih istraživanja – IV kvartal 2017./IV kvartal 2018. Godine - Proizvesti i postaviti na web stranicu Agencije za sve statističke proizvode Izvještaje o kvalitetu koji sadrže sve relevantne metapodatke i pokazatelje kvaliteta - II kvartal 2018. - Formirati stalnu Radnu grupu za kvalitet - IV kvartal 2018. - Uspostaviti korisničke grupe za društvene i poslovne statistike - IV kvartal 2018. - Izraditi plan obuka i organizirati obuke i radionice osoblja Agencije u oblasti kvaliteta - I kvartal 2018. - Provoditi interni audit kvaliteta statističkih procesa I proizvoda - III kvartal 2018. - Plan izrade izvještaja o kvalitetu treba biti sastavni dio godišnjeg Plana rada Agencije - 2018. godina - Usvojiti smjernice za standarde kvaliteta, koje detaljno opisuju upravljanje kvalitetom unutar statističkog proizvodnog procesa temeljenom na generičkom modelu statističkog poslovnog procesa (GSBPM).
26.	<p>Molimo da ispod navedete moguću pomoć Eurostata koja bi bila pogodna za poboljšanje Posvećenosti kvalitetu u vašoj organizaciji:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>Podrška EUROSTAT-a se posredno implementira putem provedbe aktivnosti u okviru IPA MBP 2014-2015, kao I IPA Twinning projekta.</p>

Načelo 5 – Statistička povjerljivost

Privatnost davalaca podataka (domaćinstava, preduzeća, upravnih jedinica i ostalih izvještajnih jedinica), povjerljivost informacija koje oni daju, te njihova upotreba isključivo u statističke svrhe, potpuno je garantovana

Indikator 5.1: Statistička povjerljivost garantovana je zakonom	
1.	<p>Postoje jasne odredbe u statističkom zakonu, u pogledu poštivanja statističke tajnosti (Method: 5.1.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. Navodi iz relevantnog zakona, glavne prepreke za pravljenje zakonskih odredbi):</p> <p>Pravila statističke povjerljivosti utvrđene su: ZoS BiH – Poglavlje XI – Statistical confidentiality and law on protection of personal data (Art. 23 to Art. 29) . Informacije koje se pružaju korisnicima, a koje su povjerljive prirode, zaštićene su odgovarajućim simbolom.</p>
Indikator 5.2: Zaposleni se prilikom zasnivanja radnog odnosa svojim potpisom obavezuju da poštuju zakonom predviđenu obavezu poverljivosti statističkih podataka	
2.a	<p>Obaveze poštivanja statističke povjerljivosti postoje unutar statističke institucije i potpisuju ga svi zaposlenici (Method: 5.2.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. Opis pravne prirode obaveza, ko i kada potpisuje, prepreke za stavljanje obaveza na snagu):</p> <p>Prema Pravilniku o zaštiti statističkih podataka u Agenciji, član 14., Zaposlenici Agencije, anketari i drugo angažirano osoblje koje obavlja određene poslove za Agenciju na temelju sklopljenog ugovora, imaju obvezu, prije početka rada potpisati izjavu o zaštiti podataka</p> <p>Vidjeti: Rulebook on the protection of statistical data in the BHAS</p>
2.b	<p>Obaveze za poštivanje statističke povjerljivosti postoje u statističkoj instituciji, a potpisuje ih i vanjsko osoblje koje obavlja poslove u ime statističke institucije (Method: 5.2.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. Opis pravne prirode obaveza, ko i kada potpisuje, prepreke za stavljanje obaveza na snagu):</p> <p>Prema Pravilniku o zaštiti statističkih podataka u Agenciji, član 14., Zaposlenici Agencije, anketari i drugo angažirano osoblje koje obavlja određene poslove za Agenciju na temelju sklopljenog ugovora, imaju obvezu, prije početka rada potpisati izjavu o zaštiti podataka</p> <p>Vidjeti: Rulebook on the protection of statistical data in the BHAS</p>

2.c	<p>U slučaju izmjena, takav ugovor bi trebao da bude ažuriran i da ga ponovo potpiše svo osoblje ili strane na koje se odnosi. (Method: 5.2.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. Opis ažuriranih procedura, periodičnost obnavljanja, problemi):</p> <p>Svi novouposleni prije početka rada potpisuju izjavu o zaštiti povjerljivih podataka. Takođe, prilikom svakog novog odabira anketara i ostalog vanjskog osoblja u anketnim i drugim istraživanjima isti su obavezni potpisati izjavu o zaštiti povjerljivih podataka. Trenutno izjave nemaju unaprijed utvrđenu periodiku obnove. Ako bi se izmjenila relevantna zakonska odredba o zaštiti statističkih podataka, izjava o povjerljivosti bi se ažurirala i ponovno potpisala.</p>
<p>Indikator 5.3: Propisane su kazne za svaku namjernu povredu statističke povjerljivosti</p>	
3.	<p>Za administrativne, kaznene i disciplinske sankcije za kršenje statističke povjerljivosti postoje odredbe na državnom nivou u zakonu ili drugim pravnim propisima. (Method: 5.3.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. Navodi iz relevantnih zakona, prepreke za izradu takvih zakona, kompromisno usklađivanje sa drugim zakonima):</p> <p><i>Odredba navedena u ZoS BiH je sasvim jasna. According to Art 30. Paragraph 1.: Osobe koje prilikom obavljanja svojih zadataka imaju pristup povjerljivim podacima i koje na nezakonit način i svjesno otkriju neki povjerljivi podatak smatraju se krivim za djela kažnjiva novčanom kaznom čiji iznos ne prelazi 5.000 KM ili zatvorskom kaznom u maksimalnom trajanju od dvije godine, odnosno kombinovanom novčanom i zatvorskom kaznom."</i></p> <p>http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-en.pdf</p>
4.	<p>Korisnici povjerljivih informacija svjesni su postojećih odredbi o sankcijama za kršenje statističke povjerljivosti jer su te informacije javno objavljene i dostupne. (Method: 5.3.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. Link za informacije, relevantni dokumenti, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>ZoS BiH i dokument: <i>Temeljni principi i smjernice po pitanju statističke povjerljivosti i zaštite podataka u nadležnim statističkim institucijama i ostalim ovlaštenim proizvođačima statistika u Bosni i Hercegovini</i> su javno objavljeni i dostupni za korisnike na web stranici Agencije.</p> <p>http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-en.pdf http://www.bhas.ba/statistickistandardi/dataSecurity-en.pdf</p>

Indikator 5.4:

Zaposlenima su obezbjeđene smjernice i upute za zaštitu statističke povjerljivosti u procesima proizvodnje i diseminacije. Politika povjerljivosti dostupna je široj javnosti

5. **Politika povjerljivosti je javno dostupna i naglašava načela i obaveze vezane uz statističku povjerljivost koji su u skladu s ciljevima navedenim u izjavama Misije i Vizije (Method: 5.4.1 na institucionalnom nivou)**

Not implemented Yes, partly implemented **Yes, fully implemented**

Molimo navedite (npr. Link za politiku, relevantne izjave u načelima misije i/ili vizije, nedostaci u načelima misije i/ili vizije):

Politika povjerljivosti je dostupna i objavljena na web stranici Agencije: [Temeljni principi i smjernice po pitanju statističke povjerljivosti i zaštite podataka u nadležnim statističkim institucijama i ostalim ovlaštenim proizvođačima statistika u Bosni i Hercegovini](http://www.bhas.ba/statistickistandardi/dataSecurity-en.pdf)
<http://www.bhas.ba/statistickistandardi/dataSecurity-en.pdf>.

Takođe, dokument: [Pravilnik o zaštiti statističkih podataka u Agenciji za statistiku BiH](#) sadrži posebno [poglavlje III](#) u kojem su detaljno opisana pravila za primjenu ZoS (u dijelu koji se odnosi na zaštitu povjerljivih podataka).

U Izjavi o misiji Agencije izričito se naglašava da se prikupljanje, obrada, analiza i diseminacija statističkih podataka vrši se na osnovu statističkih standarda i savremene tehnologije, uz zaštitu statističke povjerljivosti. Ova izjava o misiji u Agenciji dostupna je javnosti na web stranici.

http://www.bhas.ba/index.php?option=com_content&view=article&id=81&Itemid=55&lang=en

6. **Odgovarajuća organizaciona jedinica osigurava smjernice, preporučuje odgovarajuće metodologije i periodično ispituje metode korišćene za zaštitu podataka. (Method: 5.4.2 na institucionalnom nivou)**

Not implemented **Yes, partly implemented** Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. opis strukture, opis radnog mjesta, obuhvat, ukoliko nije u potpunosti provedeno):

U skladu sa dokumentom [Rulebook on the protection of statistical data in the Agency](#), član 40 predviđeno je formiranje Komisije za zaštitu statističke povjerljivosti. Međutim Komisija još uvijek nije formirana.

7. **Statistički organ priprema i daje zaposlenima pisane instrukcije i smjernice u cilju održavanja statističke povjerljivosti u slučajevima diseminacije disagregiranih statističkih podataka. (Method: 5.4.3 na institucionalnom nivou)**

Not implemented **Yes, partly implemented** Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. relevani dokumenti, prepreke i poteškoće za implementacije):

Nije bilo slučajeva curenja statističkih podataka od strane osoblja u nedavnoj prošlosti. Agencija smatra da su kazne dovoljno visoke za zaštitu povjerljivosti.

<p>8.a</p>	<p>Istraživanja u oblasti povjerljivosti se permanentno prate. (Method: 5.4.4 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. grupe ili lica koja su uključena u ove aktivnosti, problem izvora, nedostaci kvalifikovanog osoblja):</p> <p>Komisija za zaštitu povjerljivosti statističkih podataka još nije uspostavljena i započela s radom, a njen zadatak je stalno praćenje aktivnosti u oblasti povjerljivosti.</p>
<p>8.b</p>	<p>Metode koje se koriste su odabrane da na optimalan način neutrališu kompromis između rizika identifikacije i gubitka podataka. (Method: 5.4.4 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molim navedite (npr. Opis metoda koje se koriste, tok rada, izvor problema):</p> <p>Svi podaci su tretirani pomoću metoda primarne i sekundarne zaštite povjerljivosti, međutim ne postoji adekvatno tretiranje povjerljivosti u svim slučajevima diseminacije podataka, posebno mikropodataka.</p>
<p>9.</p>	<p>Izveštajne jedinice su, prije ili tokom prikupljanja podataka, upoznate da se statistička institucija u potpunosti obavezala na zaštitu podataka i da se podaci koriste isključivo u statističke svrhe, te da se lični podaci ne iznose ni pod kojim okolnostima. (Method: 5.4.5 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molim navedite (npr. Prateća pisma za istraživanja, politika o informacijama, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p><i>Poglavlje VIII - PRINCIP I TEHNIČKA AUTONOMIJA, Član. 19, stav 6 ZoS BiH</i> - Nadležni organi informišu sve statističke jedinice da će se prikupljeni podaci (osim ako nije drugačije propisano važećim zakonima) koristiti samo u statističke svrhe, a podaci koji se smatraju povjerljivim podacima u smislu ovog zakona ostaju povjerljivi.. http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-en.pdf</p> <p>U procesu proizvodnje I diseminacije povjerljivi podaci su označeni su kako bi se izbjeglo objavljivanje povjerljivih podataka. Svi upitnici koji se dostavljaju respondentima imaju izjavu na naslovnici (ponekad u popratnom pismu) da će se prikupljeni podaci koristiti isključivo u statističke svrhe.</p>
<p>10.</p>	<p>Postoje li druge aktivnosti, metodi ili alati koji se implementiraju unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri takvih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postoje odredbe, uključujući jasnu definiciju odgovornosti, koje osiguravaju da se prije objave podataka (agregiranih i mikropodataka) primjenjuju potrebne statističke metode kontrole objave. (Metod: 5.4.6 na nivou proizvoda) 2. Kada god se dogodi pristup povjerljivim statističkim informacijama u sigurnom okruženju (npr. daljinski pristup, sigurni centar, daljinsko izvođenje), cijeli autput se provjerava prije preuzimanja. Postoje procesi za prevenciju objave podataka od strane istraživača bez prethodne provjere. (Metod: 5.4.7 na nivou proizvoda) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>None.</p>

Indikator 5.5:

Primjenjuju se fizičke, tehnološke i organizacione mjere za zaštitu sigurnosti i integriteta statističkih baza podataka

11. Statistička institucija ima odgovarajuće fizičke i logičke sigurnosne mjere i procedure kojima može provjeriti da li je sigurnost podataka obezbjeđena kao i za prevenciju povrede povjerljivosti statističkih podataka. (Method: 5.5.1 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. Opis mjera/procesa, problemi resursa):

Pojedinim podacima mogu pristupati samo za to ovlaštene osobe (statističari, developeri i administratori). Kontrola i evidencija pristupa je obezbjeđena putem statističkih i sistemskih softvera. Podaci se čuvaju u bazama podataka na serverima u fizički osiguranoj server sali (video nadzor, kontrola i evidencija pristupa, alarm).

Dodatna sigurnost je implementirana na bazama podataka sa podacima prikupljenim Popisom stanovništva. Za te potrebe su implementirani sistemi centralnog prikupljanja log podataka sa svih izvora i centralne kontrole pristupa.

Određeni podaci se još uvijek čuvaju na računarima uposlenika i za ove setove podataka nije obezbjeđena adekvatna sigurnost.

12. Postoji sigurnosna politika IT za zaštitu i sigurnost ličnih podataka, te pokriva svo poslovno, tehničko, pravno i regulaciono okruženje u kojem statistička institucija funkcioniše. Ova politika je poznata zaposlenima u instituciji. (Method: 5.5.2 at institutional level)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. relevantni dokumenti, dostupnost politike, interna diseminacija, prepreke i poteškoće za implementaciju):

Dokument koji definiše tehničku zaštitu i sigurnost ličnih podataka u posjedu Agencije za statistiku BiH, ne postoji.

Dokument pod nazivom „Pravilnik o sigurnosti i zaštiti podataka u Agenciji za statistiku BiH“, a koji se odnosi na navedenu problematiku je u izradi.

Za podatke prikupljene Popisom 2013, sigurnost je opisana dokumentom „Data Security Policy for Supporting the Population and Housing Census (PHC), 2013 v 1.1“ koji je napravljen uz nadzor Delegacije Evropske Unije u BiH.

13. Izvode se sistematične sigurnosne provjere sistema sigurnosti podataka u statističkoj instituciji. Provjere pregledaju sve alate i zaštite koje štite sigurnost i cjelovitost statističkih baza podataka. (Method: 5.5.3 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. opis procedure provjeravanja, protokol provjere, pravne i druge prepreke za sprovođenje provjera):

Nema sistematskih provjera sigurnosti podataka u Agenciji za statistiku BiH.

<p>14.a</p>	<p>Svi statistički podaci su smješteni u osigurana spremišta koja sprečavaju neautorizovan pristup podacima. (Method: 5.5.4 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. Opis IT bezbjednosti, tehnički problemi):</p> <p>Većina statističkih podataka se čuva na SQL serverima koji su zaštićeni firewall-ima. Na ovom nivou je implementirana autentikacija i zaštita od neautorizovanog pristupa uz korištenje SQL server funkcionalnosti zaštite.</p> <p>Za potrebe zaštite podataka Popisa 2013 korišteni su digitalni sef proizvođača CyberArk i LogLogic softver koji omogućuje centralni pregled logova i alarmiranje ukoliko dođe do neželjene situacije.</p> <p>Određeni podaci se još uvijek čuvaju na računarima uposlenika.</p>
<p>14.b</p>	<p>Svaki pristup statističkim bazama je strogo praćen i zabilježen. (Method: 5.5.4 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. Opis relevantnih procedura, tehnički problemi):</p> <p>(Odnosi se samo na bazu podataka iz Popisa stanovništva...). Svaki neovlašteni pristup sistemu automatski se registrirao prijavama u informacijski sistem. Svi zapisi koji sadrže statističke podatke su označeni datumom kreiranja i posljednje izmjene, a prikazuju korisnike koji su izvršili te radnje.</p> <p>Svaki pristup statističkim bazama automatski se registrira u vidu log zapisa sa podacima o izvršiocu i vremenu pristupa.</p>
<p>14.c</p>	<p>Prava korisnika su zabilježena i ažuriraju se radi prevencije neautorizovanog pristupa. (Method: 5.5.4 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. Opis relevantnih procedura, tehnički problemi):</p> <p>Korisnička prava dodjeljuju administratori nakon pismenog odobrenja vlasnika (odgovornog) za statističke podatke. Autorizacijske postavke se ažuriraju prema potrebama na način da se nivo i vremensko trajanje privilegija dodjeljuju prema stvarnim potrebama.</p>
<p>14.d</p>	<p>Nazivi i adrese ili drugi osobni identifikatori se odstranjuju što je prije moguće. (Method: 5.5.4 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. relevantne smjernice, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p><i>Pravilnik o zaštiti statističkih podataka u Agenciji – član 36.</i> “Agencija je dužna da odstrani identifikatore statističkih jedinica nakon završene obrade prikupljenih podataka ili podataka preuzetih iz administrativnih izvora, te nakon korištenja istih za ažuriranje statističkih registara.</p> <p>Agencija je dužna uništiti odmah (po završetku unosa, šifriranja i obrade podataka) statističke upitnike i druge dokumente koji sadrže podatke prikupljene statističkim istraživanjima.</p>

Indikator 5.6:

Primjenjuje se strogi protokol za spoljne korisnike koji imaju pristup statističkim mikro podacima za istraživačke svrhe. Molimo da imate na umu da odgovori za metode koje se odnose na ovaj indikator mogu biti slični odgovorima za indikator 15.4

15.a U statističkom zakonu ili odgovarajućim propisima utvrđeni su jasni uvjeti za odobranje pristupa istraživačima povjerljivim podacima u znanstvene svrhe. (Method: 5.6.1 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. Navodi iz relevantnih zakona, prepreke za izradu odredbi)

Uvjeti nisu navedeni u sadašnjem ZoS BiH, ali su pravo i uvjeti pristupa istraživačima povjerljivim podacima za naučnoistraživačke namjene navedene u [Pravilnik o zaštiti statističkih podataka u Agenciji – u poglavlju VI. Pristup mikropodacima za istraživačke namjene](#), član 18, citat: “Dozvoljava se pristup mikropodacima za istraživačke namjene i to: registriranim znanstveno-istraživačkim institucijama i registriranim istraživačima.”

15.b Ovi uvjeti su javno dostupni na web sajtu statističke institucije. (Method: 5.6.1)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. Relevantni linkovi): **(postaviti Pravilnik i na web stranicu!)**

Link: .....

16.a Statistička institucija obezbjeđuje sve pravne, metodološke, tehničke i logičke garancije kojima se štiti povjerljivost podataka (Method: 5.6.2 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. relevantne procedure/mjere, prepreke i poteškoće za implementaciju):

U skladu sa [članom 18. Pravilnika o zaštiti statističkih podataka u Agenciji, Poglavlje VI - Pristup mikropodacima za istraživačke namjene](#) – “Pristup mikropodacima za istraživačke namjene se odobrava isključivo nakon: popunjavanja Obrasca za pristup mikropodacima za istraživačke namjene, potpisivanja Izjave o zaštiti podataka i zaključivanja Ugovora o pristupu i korištenju podataka. Prije samog odobranja pristupa mikropodacima za istraživačke namjene, neophodno je da istraživačka institucija, odnosno registrirani istraživač podnese na uvid dokaz o registraciji.”

16.b Korisnici su u obavezi da potpišu deklaraciju o pravilima korišćenja mikro podataka. Statistički organ ima odgovarajuće mjere da spriječi dupliranje podataka (nezakonito kopiranih podataka ili neobrisanih nakon upotrebe). (Method: 5.6.2 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. Pravni status relevantnih ugovora, pravne prepreke, opis mjera):

Korisnici mikropodataka za istraživačke namjene potpisuju ugovor o pristupu i korištenju usluge sa direktorom Agencije ([Dodatak 3 Pravilnika](#)).

17. Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovih indikatora?

Primjeri ovih aktivnosti, metoda i alata:

1. Upotreba setova mikropodataka se prati, da bi se otkrile okolnosti u kojima bi povjerljivost statističkih podataka bila narušena. Postoje procedure koje omogućuju neposrednu korekciju. (Metod:5.6.4 na nivou proizvoda)

Da Ne

Molimo navedite

None

Snage i slabosti:	
18.	<p>Molimo navedite glavne prednosti uzimajući u obzir Statističku povjerljivost unutar vaše institucije.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odgovarajući dokumenti i procedure koje se odnose na povjerljivost i zaštitu statističkih podataka; • Politika (smjernice i pravilnik) o povjerljivosti su javno objavljeni
19.	<p>Molimo navedite glavne nedostatke uzimajući u obzir Statističku povjerljivost unutar vaše institucije.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne postojanje odredbe u ZoS BiH vezano za dozvolu pristupa mikropodacima za istraživačke namjene; • Nisu u primjeni različiti specijalizirani software/computer paketi (Argus, CIF etc.) za utvrđivanje rizika direktne ili indirektno povrede povjerljivosti.
Inovativne prakse:	
20.	<p>Molimo navedite inovativne prakse, npr. originalni novi načini uzimajući u obzir Statističku povjerljivost unutar vaše institucije i / ili inicijative.</p> <p>None</p>
Razvoj u odnosu na prethodni stručni pregled:	
21.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost vaše institucije sa ovim načelom u poređenju sa usklađenošću od prije 5 godina?</p> <p>Politika povjerljivosti je u dobroj mjeri poboljšana tokom prethodnih pet godina.</p>
22.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost cjelokupnog nacionalnog statističkog sistema sa ovim principom u poređenju sa usklađenošću od prije 5 godina?</p> <p>Politika povjerljivosti je u dobroj mjeri poboljšana tokom prethodnih pet godina</p>
Follow up:	
23.	<p>Na osnovu gorenavedenih indikatora molim da navedete listu aktivnosti koje biste preduzeli, a koje su pogodne za unapređenje stanja vezanog za Statističku povjerljivost unutar vaše institucije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navesti odredbu u novi ZoS BiH vezano za pristup mikropodacima za istraživačke namjene; - IV kvartal 2018/I kvartal 2019. godine; • Primijeniti razne specijalizirane software-ske pakete (Argus, CIF etc.) za identifikaciju rizika od direktne ili indirektno povrede povjerljivosti; – IV kvartal 2018. godine; • Uspostaviti IT alat za striktno praćenje i bilježenje pristupa svim statističkim bazama podataka - II kvartal 2018.
24.	<p>Molimo da ispod navedete moguću pomoć od strane Eurostata koja je pogodna za unapređenje stanja vezanog za Statističku povjerljivost unutar vaše institucije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>None</p>

Načelo 6 – Nepristrasnost i objektivnost

Statistička institucija razvija, proizvodi i diseminira evropsku statistiku poštujući naučnu nezavisnost na objektivan, profesionalan i transparentan način, tako da se svi korisnici tretiraju jednako.

Indikator 6.1: Statistika se izrađuju na objektivnoj osnovi koja je određena statističkim pravilima	
1.a	<p>Postoje smjernice koje osiguravaju nepristrasnost i objektivnost u statističkoj instituciji, i zaposleni su upoznati sa istim. (Metod: 6.1.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. link za relevantne dokumente, problemi resursa):</p> <p>Ne postoje smjernice za osiguranje nepristrasnosti i objektivnosti, međutim načelo objektivnosti utvrđeno je Zakonom o statistici BiH – Član 19, stav 2. "Statistika Bosne i Hercegovine ima za cilj da što objektivnije prikaže stvarno stanje, da distribuira podatke korisnicima na neutralan i nepristrasan način, da se usresredi na pojave koje su bitne za organe koji donose odluke i da ispoštuje pravo građana na pristup javnim informacijama, uzimajući u obzir odnos koji postoji između troškova i opterećenja, s jedne strane, i prednosti, s druge strane."</p> <p>Ukoliko je označeno „Ne provodi se“ preći na tačku 2</p>
1.b	<p>Primjena smjernica se prati. (Method: 6.1.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. Procedure praćenja, periodičnost, problemi, problemi resursa):</p> <p>None.</p>
2.a	<p>Kriterij za izbor spoljnih saradnika koji će provoditi statistička istraživanja/posao statističke institucije je objektivan. (Metod: 6.1.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. relevantni zakoni, procedure, drugi relevantni dokumenti, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>Kriteriji za izbor spoljnih saradnika koji će provoditi statistička istraživanja su jasno navedeni u dokumentu: Procedure kojima se uređuju aktivnosti planiranja i provođenja anketnih istraživanja u Agenciji za statistiku BiH.</p>
2.b	<p>Kriterijum za izbor spoljnih saradnika koji će provoditi statistička istraživanja/posao statističke institucije je javan. (Metod: 6.1.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. relevantni zakoni, procedure, drugi relevantni dokumenti, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>Vidjeti: Procedure kojima se uređuju aktivnosti planiranja i provođenja anketnih istraživanja u Agenciji za statistiku BiH.- poglavlje II, tačka 5. (Agencija traži anketare putem oglasa na studentskim servisima, fakultetima (npr. specijalizirane anketare), u printanim medijima, na zavodima za zapošljavanje. Zainteresirane osobe se mogu prijaviti takođe same putem internetskog upitnika, e-pošte ili telefona.)</p>

3.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri takvih aktivnosti, metoda i alata:</p> <p>1. Izabrani su koncepti, metode, procesi i kanali za diseminaciju podataka na osnovu statističkog razmatranja i nacionalnih i međunarodnih principa i dobre prakse. (Metod: 6.1.3 at product level)</p> <p>Yes ☒ No ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>ZoS BiH, Član 8, stav 2 tačka c): “<i>utvrđuje statističke standarde za realizaciju Programa, što obuhvata mjere potrebne za usklađivanje statistike na nivou Bosne i Hercegovine da bi se postigao najbolji kvalitet i uporedivost rezultata uključujući i one koje se odnose na statističke tehnike, klasifikacije, nomenklature, definicije i ostale primijenjene standarde i praksu. Utvrđivanje ovih statističkih standarda uzima u obzir postojeću praksu koja se koristi u Bosni i Hercegovini, u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima.</i>”</p>
<p>Indikator 6.2: Izbor izvora podataka i statističkih metoda, kao i odluka o diseminaciji statistike određeni su statističkim pravilima</p>	
4.a	<p>Postoje procedure izbora izvora statističkih podataka. (Metod: 6.2.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. tok rada, organizacione strukture, pravne prepreke za pristup nekim izvorima, problemi resursa):</p> <p>None.</p> <p>If score is “Not implemented” go to statement 5</p>
4.b	<p>Procedure izbora izvora statističkih podataka su javne. (Method: 6.2.1 na institucionalnom nivou) –</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. politike diseminacije, zakonske prepreke za objavu):</p> <p>NA OVO PITANJE NE ODGOVARA SE</p>
5.	<p>Odabir izvora i statističkih metoda kao i odluke o diseminaciji statističkih podataka su bazirane na opšte prihvaćenim metodologijama i najboljim praksama. (Metod: 6.2.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. relevantne smjernice, radni tokovi)</p> <p>Odabir izvora i statističkih metoda kao i odluke o diseminaciji statističkih podataka su bazirane na opšte prihvaćenim metodologijama, europskim propisima i najboljim praksama. Korištene statističke metode i metodologije kao i načini diseminacije su detaljnije navedeni u Izveštajima o kvalitetu statističkih istraživanja.</p> <p>Vidjeti nacrt dokumenta “Standardi kvaliteta statističkog poslovnog procesa u statističkom sistemu BIH - smjernice” poglavlje 1. tačka 2 - Provjera i pregled izvora – raspoloživosti podataka</p>

6.a	<p>Odabir izvora i statističkih metoda su objašnjeni u izveštajima o kvalitetu statističkog istraživanja/posla.<i>(Metod: 6.2.3 na institucionalnom nivou)</i></p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite <i>(npr. struktura izvještaja o kvalitetu, problemi resursa)</i></p> <p>Struktura izvještaja o kvalitetu je u skladu sa zahtjevima regulativa za relevantna statistička istraživanja (ESQRS). Vidjeti: Poglavlje 9. tačka 1. u Izveštajima o kvalitetu statističkih istraživanja u Agenciji.</p>
6.b	<p>Redovne procjene statistički potvrđuju metode prikupljanja i korišćenu metodologiju. <i>(Metod: 6.2.3 na institucionalnom nivou)</i></p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite <i>(npr. radni tokovi, problemi, problemi resursa)</i></p> <p>Planira se provedba (počev od 2018. godine) internih audita kvaliteta statističkih procesa i proizvoda prema "Priručniku za unutarnje revizije kvalitete statističkih procesa i proizvoda u Agenciji"</p>
7.	<p>Neobjavlivanje podataka je jedino dozvoljeno iz razloga poverljivosti statističkih podataka. Što se kvaliteta tiče, podaci mogu biti objavljeni uz definirana ograničenja. <i>(Metod: 6.2.4 na institucionalnom nivou)</i></p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite <i>(npr. politika diseminacije, relevantni zakoni, kontraprimjeri)</i></p> <p>Statistička povjerljivost i zaštita podataka je regulirana odredbama ZoS BiH, Pravilnikom o zaštiti statističkih podataka u Agenciji i „Strategijom diseminacije BiH“.</p>
<p>Indikator 6.3: Greške pronađene u objavljenim statistikama ispravljaju se i objavljuju u najkraćem mogućem roku</p>	
8.	<p>Statistička institucija ima jasnu politiku kako se nosi sa greškama, kako da reaguje kada se one otkriju i kako se one koriguju. Politika postupanja sa greškama je javno dostupna. <i>(Metod: 6.3.1 na institucionalnom nivou)</i></p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite <i>(npr. link za politiku, relevantni dokumenti)</i></p> <p>Agencija ima jasnu i javno dostupnu politiku postupanja sa greškama, i isto je navedeno u dokumentu: "Uputstvo o načinu korekcija pogrešaka u publiciranim izdanjima Agencije". Uputstvom su utvrđene procedure informiranja i odlučivanja o eliminaciji grešaka u publiciranim izdanjima; metode korekcije grešaka i ponovnog objavljivanja statističkih podataka ili informacija; načini informiranja korisnika o greškama i korekcijama grešaka u publiciranim izdanjima I forma za jedinstveno editovanje korekcija statističkih podataka ili informacija. (Vidjeti: http://www.bhas.ba/statistickistandardi/Uputstvo_ispravljanje_gresaka_en.pdf)</p>

9.	<p>Postoje procedure za objavu greške kada se ona otkrije u štampanim izdanjima. (Metod: 6.3.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. radni tokovi, odgovornosti)</p> <p>Procedure za objavu greške su navedene u dokumentu “Uputstvo o načinu korekcija pogrešaka u publiciranim izdanjima Agencije” a način postupanja sa uočenim greškama je detaljno naveden u “Obrascu zabilješke o grešci”, putem kojeg se vrši prijava i uklanjanje pogrešnih statističkih podataka i informacija u publiciranim izdanjima.</p>
10.	<p>Postoje procedure za brzu objavu i informiranje korisnika o bitnim greškama otkrivenim u štampanim statističkim izdanjima i kada i kako će one biti ili su već ispravljene. Greške se ispravljaju najbrže moguće. (Metod: 6.3.3 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. radni tokovi, relevantni dijelovi postupanja sa greškama ili politika revizije)</p> <p>Vidjeti odgovor na P9, posebno tačke 5 i 6 Uputstva o načinu korekcija pogrešaka u publiciranim izdanjima Agencije, gdje je jasno navedena obaveza i način informiranja korisnika o greškama otkrivenim u publiciranim izdanjima.</p>
<p>Indikator 6.4: Informacije o primijenjenim metodama i postupcima dostupne su javnosti</p>	
11.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati koji su implementirani unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri takvih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sve statistike prati relevantan proizvod i procesno orijentisana informacija o metapodacima. Metodološke bilješke i metapodaci o korišćenim metodama i procedurama su dostupne u bazama podataka. (Metod: 6.4.1 na nivou proizvoda) 2. Sve statistike prati relevantan proizvod i procesno orijentisana informacija o metapodacima. Metodološke bilješke i metapodaci o korišćenim metodama i procedurama su objavljene na sajtu statističke institucije. (Metod: 6.4.1 na nivou proizvoda) 3. Statistička institucija dokumentuje proces svoje proizvodnje. Ta dokumentacija je jednako dostupna i zaposlenima i korisnicima. (Metod: 6.4.2 na nivou proizvoda) <p>Yes ☒ No ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Postoje dobro opisana metodološka objašnjenja i metapodaci o korištenim metodama i postupcima, javno dostupna na web stranici Agencije. (Izveštaji o kvalitetu za statistička istraživanja i SIMS (ESMS – izvještaji)</p> <p>Primjer - link: http://www.bhas.ba/metodoloskidokumenti/MD_Metapodaci%20za%20godisnje%20PRODCOM%20is trazivanje_BS_www.pdf</p> <p>Metodološke bilješke i metapodaci o korišćenim metodama i procedurama su dostupne u bazama podataka. Vidjeti: http://dissemination.bhas.ba/webdissemination/cp.aspx?!=b&t=2</p>

Indikator 6.5:

Datum i vrijeme objavljivanja statističkih podataka unaprijed se objavljuju

12. **Postoji javni i lako dostupan kalendar publikovanja, sa kojim su korisnici upoznati unapred.** (Metod: 6.5.1 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented **Yes, fully implemented**

Molimo navedite (npr. link za kalendar publikovanja, radni tokovi, problemi resursa, tehnički nedostaci):

Nakon što je Vijeće ministara BiH odobri Plan rada Agencije, priprema se Kalendar s rezultatima statističkih istraživanja koje provodi Agencija (strukturiran po mjesecima i statističkim oblastima i proizvodima). Kalendar se objavljuje na web stranici agencije.

Link: http://www.bhas.ba/statistickistandardi/KALENDAR_PUBLIKOVANJA_ba.pdf

13. **Promjene u rasporedu diseminacije su, kada je to apsolutno neophodno, javne i što prije unaprijed objavljene. Originalni raspored ostaje javan.** (Metod: 6.5.2 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. procedure, radni tokovi, odgovornosti, problemi resursa, problemi):

Ne postoje procedure koje uređuju eventualne promjene u rasporedu diseminacije.

Indikator 6.6:

Unaprijed se najavljuju veće revizije ili metodološke promjene

14. **Statistička institucija publikuje i izdaje kalendar redovnih bitnih revizija.** (Metod: 6.6.1 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. link za kalendar revizije, politika revizije, neažurirana politika revizije):

Agencija ne objavljuje kalendar redovnih važnih revizija.

15. **Informacije o bitnim revizijama ili promjenama u statističkim metodologijama statistička institucija daje unaprijed koristeći različite kanale informisanja, npr. kalendar revizija, program rada, web sajt, pismom određenim korisnicima, sastanci sa korisnicima.** (Metod: 6.6.2 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. opis kanala, problemi, problemi resursa):

Agencija nije uspostavila odgovarajući sistem pružanja informacija korisnicima o bitnim revizijama ili promjenama u statističkim metodologijama.

Indikator 6.7:

Svi korisnici imaju jednak i istovremen pristup statističkim saopćenjima. Bilo kakav privilegovani, raniji pristup bilo kojem spoljnjem korisniku je limitiran, kontrolisan i objavljen. Ukoliko dođe do „curenja“ informacija, aranžmani ranijih pristupa revidirani su da bi se osigurala nepristrasnost

<p>16.a</p>	<p>Na snazi je formalna odredba koja navodi da bi statistička institucija trebala da razvija, proizvodi i distribuira statistiku nepristrasno, objektivno, profesionalno i transparentno, gdje su svi korisnici tretirani na isti način. (Metod: 6.7.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. relevantni zakoni, strategija distribucije, prepreke za izradu takvih odredbi):</p> <p>Član. 8, stav 2, tačka h) ZoS BiH – “vrši distribuciju statističkih podataka Bosne i Hercegovine svim korisnicima, uključujući organe vlasti, institucije, društvene i ekonomske organizacije i javnost, čim se podaci utvrde na način da pristup podacima bude jednostavan i nepristrasan, uz korištenje odgovarajućih medija, te bez iznošenja povjerljivih podataka u javnost”.</p>
<p>16.b</p>	<p>Svaki raniji pristup podacima prije objave je objavljen. (Metod: 6.7.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. strategija ili politika ranijeg pristupa, link za relevantne veb sadržaje):</p> <p>Agencija nije predviđjela (niti u praksi to dozvaljava) pristup podacima prije zvanične objave.</p>
<p>17.</p>	<p>Postoje mehanizmi u statističkoj instituciji koji osiguravaju jednak pristup svih korisnika statističkim podacima po predodređenom rasporedu. (Metod: 6.7.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. strategija objavljivanja, fiksirano vrijeme objave):</p> <p>Trenutno ne postoje mehanizmi koji osiguravaju jednak pristup svih korisnika statističkim podacima po predodređenom rasporedu.</p> <p>Agencija za statistiku BiH objavljuje kalendar publikovanja za jednu kalendarsku godinu.</p> <p>U kalendaru je precizirano vrijeme i dan objave saopštenja, a kada su u pitanju publikacije, postoji informacija o mjesecu objave.</p> <p>U toku je izrada Pravilnika o distribuciji statističkih proizvoda i usluga u Agenciji kojim će biti regulirano i ovo pitanje na način da se navodi poslednji datum u mjesecu objave.</p>
<p>18.</p>	<p>Ukoliko procedure za embargo postoje, poznate su javnosti. (Metod: 6.7.3 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. vrijeme embarga, link za relevantne veb stranice):</p> <p>Vidjeti odgovor na P16b</p>
<p>19.</p>	<p>Postoje procedure za sprečavanje curenja informacija i postupanja sa istim, ukoliko se dese. (Metod: 6.7.4 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. tokovi rada, odgovornosti, sigurnosni nedostatci):</p> <p>Ne postoje procedure za sprečavanje curenja informacija.</p>

Indikator 6.8:

Statistička saopćenja i izjave na konferencijama za novinare objektivne su i nepristrasne

<p>20.</p>	<p>Objave statističkih podataka i izjave date od strane statističkih institucija su bazirane isključivo na statističkim saznanjima i rezultatima. (Metod:6.8.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. smjernice za izjave o objavi):</p> <p>Statistička saopćenja i izjave na konferencijama za novinare objektivne su i nepristrasne. Ne postoje Smjernice za održavanje konferencija za štampu.</p>
<p>21.</p>	<p>Statistička saopštenja za javnost se prave na osnovu jasnih i standardnih smernica. Metod:6.8.2 na institucionalnom nivou</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. smjernice za saopštenja):</p> <p>Postoje smjernice, odnosno “Uputstvo za izradu saopćenja Agencije za statistiku BiH”</p>
<p>22.</p>	<p>Politika o normama i pravilima za konferencije za štampu, uključujući smjernice za objektivnost i nepristrasnost, postoji i dostupna je zaposlenima. (Metod:6.8.3 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. smjernice za pres konferencije, obuke):</p> <p>Nisu uspostavljene odgovarajuće politike (norme i pravila) za press konferencije vezano za objektivan pristup i političku nepristrasnost</p>
<p>23.</p>	<p>Konferencije za štampu se organizuju nezavisno od političkih događaja i izuzete su od komentarisanja političkih izjava. (Metod:6.8.4 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. kalendar pres konferencija, proces izbora, spoljni uticaj, smjernice za pres konferencije):</p> <p>Vidjeti odgovor na P20.</p>
<p>Snage and Slabosti:</p>	
<p>24.</p>	<p>Molimo navedite glavne prednosti uzimajući u obzir Nepristrasnost i objektivnost unutar vaše institucije.</p> <p>Izbor izvora statističkih podataka je neovisan.</p>
<p>25.</p>	<p>Molimo navedite glavne nedostatke uzimajući u obzir Nepristrasnost i objektivnost unutar vaše institucije.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne postoje pravila/procedure o diseminaciji statističkih proizvoda i usluga kako bi se osigurala nepristrasnost i objektivnost statističkih aktivnosti; • Kalendar revizija na redovnoj osnovi nije razvijen

Inovativne prakse:	
26.	<p>Molimo navedite inovativne prakse, npr. originalni novi načini koje su donijele promjene u implementaciji Koda prakse <i>uzimajući u obzir</i> Nepristrasnost i objektivnost unutar vaše institucije i / ili inicijative.</p> <p>None</p>
Napredak u odnosu na prethodni stručni pregled:	
27.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost vaše institucije sa ovim načelom u poređenju sa usklađenošću od prije 5 godina?</p> <p>Značajno poboljšanje tokom posljednjih 5 godina</p>
28.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost cjelokupnog nacionalnog statističkog sistema sa ovim principom u poređenju sa usklađenošću od prije 5 godina?</p> <p>Značajno poboljšanje tokom posljednjih 5 godina</p>
Follow up:	
29.	<p>Na osnovu gorenavedenih indikatora molimo da navedete listu aktivnosti koje biste preduzeli, a koje su pogodne za unapređenje stanja vezanog za Nepristrasnost i objektivnost unutar vaše institucije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> • U novom ZoS BiH navesti odredbe vezano za Kalendar publikovanja (između ostalog i odredba kojom se <i>onemogućuje publikovanje podataka bez prethodne najave/izmjene kalendara publikovanja bar tri dana unaprijed</i>) – IV kvartal 2018/I kvartal 2019; • Izraditi: »Smjernice za reviziju statističkih podataka u Agenciji koje opisuju načela i smjernice za proizvođače (i iste objaviti). – IV kvartal 2018.
30.	<p>Molimo da ispod navedete moguću pomoć od strane Eurostata koja je pogodna za unapređenje stanja vezanog za Nepristrasnost i objektivnost unutar vaše institucije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>None.</p>

Načelo 7 – Dobra metodologija

Dobra metodologija mora poduprijeti kvalitetnu statistiku. Ovo zahtjeva odgovarajuće alate, procedure i ekspertska znanja.

<p>Indikator 7.1:</p> <p>Opći metodološki okvir koji se koristi za evropsku statistiku slijedi evropske i ostale međunarodne standarde, smjernice i dobre prakse.</p>	
<p>1.a</p>	<p>Postoji standardna metodološka dokumentacija koja sadrži smjernice za statističke procese i opis metodološkog okvira. (QAF Metod: 7.1.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. obim, sadržaj, dostupnost, pokrivenost ukoliko nije u potpunosti implementirano, problemi resursa</i>):</p> <p>Za naveći broj statističkih istraživanja postoji opći metodološki okvir koji detaljno opisuje provedbu istraživanja na osnovu jedinstvenih evropskih metodologija. Metodološki dokumenti su dostupni korisnicima na web site Agencije.</p> <p>Postoji opći metodološki okvir koji slijedi evropske i ostale međunarodne standarde, smjernice i dobru praksu u statističkim procesima.</p> <p>Detaljno se opisuje metodološki okvir i prihvaćene definicije ESS-a ili druge međunarodne definicije koje se koriste na nacionalnom nivou. Ako određeni pokazatelji, varijable i/ili domene predviđeni od strane ESS-a ili drugih međunarodnih propisa/smjernica nisu obuhvaćeni, nepotpunost se naglašava. Svaka nepodudarnost između odabranih i prihvaćenih definicija, bilo definicija ESS-a ili međunarodnih definicija, je jasno istaknuta.</p> <p>Kada se koriste administrativni podaci u statističke svrhe, registrirana populacija i korištene definicije su unaprijed određeni na osnovu primarne svrhe administrativnog registra ili baze podataka. Ove definicije često nisu idealne za korištenje u statističke svrhe i ograničavaju definisanje ciljnih varijabli. Npr. jedinstvena carinska isprava je, interno nekonzistentna kada se upoređuju različite varijable, ili nije konzistentna s onim podacima koji su dostavljeni u prethodnim mjesecima.</p> <p>Proces praćenja usklađenosti se prati kroz softverski alat SMIS+, informacijski sistem za statističko upravljanje, gdje se daje izjava o stepenu potpunosti statistike u odnosu na propise ESS-a, uključujući planove za buduća poboljšanja.</p> <p>Nedostatak resursa (ljudskih i finansijskih) u najvećoj mjeri utiče na usklađenost metodologija.</p>
<p>1.b</p>	<p>Standardni metodološki dokument se periodično pregleda i ažurira. QAF Metod: 7.1.1 na institucionalnom nivou</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. učestalost ažuriranja, radni tokovi, odgovornosti, problemi, problemi resursa</i>):</p> <p>Metodološki dokumenti se periodično pregledavaju, i ažuriraju kada dođe do promjena u korištenim metodologijama. Za sve statističke procese se navode osnovni podaci o metodologiji istraživanja, daje pregled evropskih propisa koji uređuju statističke rezultate i procese, navodi se referenca na korištenu metodologiju i drugu dokumentaciju vezanu uz metodologiju procesa i kvaliteti rezultata, navode se vezani rezultati iz te domene sa drugim domenama.</p> <p>Npr. metodološka uputstva za proizvodnju PRODCOM rezultata za BiH su data u okviru publikacije Nomenklatura industrijskih proizvoda za BiH koja se ažurira svake godine u skladu sa ažuriranjem EU PRODCOM Liste. Usklađenost – cross domain, PRODCOM rezultati upoređuju se i sa podacima SPS istraživanja (podaci prometa), moguće je porediti podatke i sa statistikom vanjske trgovine u ograničenoj mjeri.</p> <p>Problemi mogu nastati prilikom postizanja dogovora kod izmjena metodologije istraživanja u kojima učestvuju sve statističke institucije u BiH.</p>

2.	<p>Odstupanja od postojećih evropskih i međunarodnih metodoloških preporuka su objašnjena i opravdana. QAF Metod: 7.1.2 na institucionalnom nivou</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. standardi za dokumentaciju, dostupnost, pokrivenost ukoliko nije u potpunosti implementirano, kontraprimjeri):</p> <p>U statističkim procesima se koriste standardni koncepti, definicije i klasifikacije čime se unapređuje usklađenost podataka s obzirom na vrijeme, regiju ili bilo koju drugu relevantnu domenu. Odstupanja od metodoloških preporuka se jasno naglašavaju i daju odgovarajuća objašnjenja.</p> <p>Npr. prijedlog statističkih regiona za Bosnu i Hercegovinu se zasniva na tome da statistička teritorijalna jedinica „Brčko distrikt BiH“ ne zadovoljava kriterij NUTS 2 demografske veličine. Međutim, korišten je princip institucionalne podjele naveden u EU Regulativi o NUTS klasifikaciji, i predložena je regija u skladu sa aktuelnom administrativnom i upravnom strukturom Bosne i Hercegovine.</p> <p>Šta je sa popisom, kada su u pitanju neslaganja entitetskih zavoda sa preporukama Eurostata?</p>
<p>Indikator 7.2:</p> <p>Postoje procedure koje osiguravaju da se standardni koncepti, definicije i klasifikacije dosljedno primjenjuju unutar statističke institucije.</p>	
3.a	<p>Koncepti, definicije i klasifikacije definisani od strane NSI-a primenjuju se u skladu sa evropskim ili nacionalnim zakonodavstvom. (QAF Metod: 7.2.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis procesa, kontraprimjeri, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>U realizaciji svojih aktivnosti statističke institucije BiH su dužne koristiti statističke standarde, metodologije, klasifikacije i nomenklature propisane od strane Agencije za statistiku BiH koje su u skladu sa standardima Evropske Unije i međunarodnim standardima.</p> <p>Koncepti, definicije i klasifikacije koji se primjenjuju u statističkim institucijama Bosne i Hercegovine su u najvećoj mjeri harmonizirani sa evropskom i nacionalnom legislativom.</p> <p>Koncepti, definicije i klasifikacije koji se koriste u Agenciji su u najvećoj mjeri harmonizirani sa evropskom i nacionalnom legislativom.</p>
3.b	<p>Koncepti, definicije i klasifikacije su dokumentovani. (QAF Metod: 7.2.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. standardi za dokumentaciju, gdje je dokumentovano, problemi resursa):</p> <p>Metodološka objašnjenja, primijenjeni koncepti, definicije i klasifikacije se objavljuju na službenim internetskim stranicama Agencije i ažuriraju se redovno. Takođe, korišteni koncepti, definicije i klasifikacije se navode u standardnim izvještajima o kvalitetu za statistička istraživanja pod tačkama 1.3 i 1.7.</p> <p>Metodološke smjernice sadrže informacije o izvorima i metodama prikupljanja podataka, kao i o definicijama i korištenim klasifikacijama statističkih istraživanja. Metodološke smjernice su dostupne na web stranici statističkih institucija BiH. Razvojem nove web stranice Agencije u 2017. godini uspostavljeni su tehnički preduslovi za kvalitetno diseminiranje podataka i informisanje. Uz publikovani dokument (statističko saopštenje, publikacija, metodološki dokument, klasifikacije i sl.), u slučaju kašnjenja, ispravke, revizije, neplanirane objave, će biti dostupna informacija o tome.</p>

<p>4.a</p>	<p>Postoji metodološka infrastruktura kojom se definiraju statističke metode, prati njihova implementacija i ocjenjuju rezultati. (QAF Metod: 7.2.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis strukture, broj uključenih osoba, odgovornosti, opis alternativnog pristupa, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>U statističkim institucijama BiH nije uspostavljena infrastruktura toka proizvodnih (statističkih) procesa koji se odnose na prikupljanje podataka pa sve do arhiviranja konačnih rezultata (proizvodnja dokumentacije o komponentama procesa, uključujući tehničku dokumentaciju i korisničke priručnike; premještanje komponenti procesa u proizvodno okruženje te osiguravanje da te komponente funkcioniraju prema očekivanjima u tom okruženju). Odnosi se na definisanje statističkih metoda i sistemskog nadziranja i usaglašenog provođenja, potvrđivanja rezultata rada, definisanja i stavljanja na raspolaganje standardnih alata za svaku fazu modela statističkog procesa.</p> <p>Ukoliko je označeno „Ne implementira se“, preći na tačku 5</p>
<p>4.b</p>	<p>Putem metodološke infrastrukture stavljaju se na raspolaganje standardni alati za svaku od faza statističkog poslovnog procesa (npr. uzorkovanje, prikupljanje i obrada podataka). (QAF Metod: 7.2.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis alata, situacija različita za različite statističke domene, opis alternativnog pristupa, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>NE ODGOVARA SE NA OVO PITANJE</p>
<p>5.</p>	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri takvih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mišljenja relevantnih stručnjaka i korisnika doprinose istraživanjima ili statističkim procesima, kada je to prikladno. (QAF Metod: 7.2.3 na nivou proizvoda) 2. Metodološka dokumentacija se izrađuje za svaki statistički proces sa najvažnijim informacijama o metapodacima, konceptima, metodima i klasifikacijama. (QAF Metod: 7.2.4 na nivou proizvoda) 3. Metodološka dokumentacija je dostupna javnosti, barem u vidu sumarnog izveštaja. (QAF Metod: 7.2.4 na nivou istraživanja/proizvoda) 4. Zaposleni pohađaju seminare i radionice o primjeni standarda i klasifikacija, na nacionalnom i međunarodnom nivou. (QAF Metod: 7.2.5 na nivou istraživanja/proizvoda) <p>Yes ☒ No ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Metodološka dokumentacija pripremljena je za većinu statističkih pokazatelja i sadrži informacije o metapodacima u smislu koncepata, metoda, klasifikacija, izračunavanja, prilagođavanja i javno je objavljena. Osoblje Agencije prisustvuju seminarima i radionicama o primjeni standarda i klasifikacija, na nacionalnom i međunarodnom nivou. U cilju daljnjeg razvoja postojećih statistika i identifikacije potrebnih novih statistika koriste se mišljenja relevantnih eksperata i korisnika statističkih podataka. To je naročito izraženo kod razvoja statistike klimatskih promjena, statistike okoliša, statistike energije itd. Time se osiguravaju potrebe korisnika i osigurava uzajamno razumijevanje kako bi statistička institucija znala što treba proizvesti, kada i zašto. Metodološka dokumentacija se izrađuje za svaki statistički proces i uključuje informacije o metodi rada, varijablama, definicijama, opisu, uputstva, sadržaj upitnika, vremenski plan provođenja, plan diseminacije itd.). Utvrđuju se najprikladnije metode i instrumenti za prikupljanje podataka. Aktivnosti zavise o utvrđenim metodama za prikupljanje podataka, uključujući testiranje instrumenata. Izrađuje se opis metapodataka o prikupljenim i izvedenim varijablama i klasifikacijama. Zaposleni u statističkim institucijama BiH pohađaju seminare i radionice, gdje su upoznati o zahtjevima primjene standarda na nacionalnom i međunarodnom nivou, a koje finansiraju razne institucije (EC, Sida, GiZ, EFTA, UN...)</p>

Indikator 7.3:

Poslovni registar i okvir za istraživanja stanovništva redovno se ocjenjuju i ukoliko je to potrebno prilagođavaju, da bi se osigurao visoki kvalitet.

6. Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog indikatora?

Primjeri takvih aktivnosti, metoda i alata:

1. Za poslovni registar postoji ažurna procedura za sve promene u populaciji jedinica (npr. promjena djelatnosti, osnivanja, gašenja, spajanja i akvizicije i druge strukturne promjene, kao i promjene glavnih varijabli). (QAF Metod: 7.3.1 na nivou proizvoda)
2. Metode za evaluaciju kvaliteta poslovnog registra su dostupne.
(QAF Metod: 7.3.2 na nivou proizvoda.)
3. Alati za implementaciju ovih metoda su dostupni. (QAF Metod: 7.3.2 na nivou proizvoda)
4. Za istraživanja o domaćinstvima odgovarajući okvir stanovništva se redovno ažurira, dovoljno često da osigura kvalitet uzorka. (QAF Metod: 7.3.3 na nivou proizvoda)
5. Informacije prikupljene tokom sprovođenja istraživanja na osnovu poslovnog registra ili okvira stanovništva se koriste za procjenu i poboljšanje kvaliteta uzorka (naročito njegovog obuhvata). (QAF Metod: 7.3.4 na nivou proizvoda)

Yes No

Molimo navedite:

Agencija za statistiku BiH u saradnji sa entitetskim statističkim institucijama, vodi i održava konzistentnost podataka Statističkog poslovnog registra (SPR). Na osnovu metodoloških uputstava usklađenih sa preporukama Evropske unije, koje priprema Agencija u saradnji sa entitetskim zavodima za statistiku, ažuriranje SPR-a se odvija u entitetskim zavodima i ekspozituri Agencije za statistiku BiH u Brčko distriktu.

Tako se vrši provjera i ažuriranje statusa aktivnosti preduzeća, šifara djelatnosti, varijabli o veličini preduzeća (broj zaposlenih i promet), adresni i kontakt podaci, itd.

Statistički zavodi u entitetima i Brčko distriktu BiH u elektronskoj formi mjesečno dobijaju podatke iz administrativnih registara. Na osnovu ovih podataka, novoosnovani poslovni subjekti se automatski uključuju u statistički poslovni registar, a na isti se način preuzimaju i promjene u identifikacionim i demografskim karakteristikama. Ažuriranje podataka koji dolaze iz administrativnih izvora uglavnom se provodi automatski.

U SPR-u se ovi podaci dopunjavaju povratnim informacijama iz statističkih istraživanja.

Podaci prikupljeni od provedenih statističkih istraživanja temeljenih na SPR-u (posebno poslovnih statistika) koriste se za procjenu kvaliteta okvira uzorkovanja.

Ažuriranje podataka SPR-a podacima koji dolaze iz statističkih izvora se obavlja ručno. Nakon dobijenih saznanja iz statističkog istraživanja, u Odsjeku SPR-a informacije se provjeravaju koristeći dodatne izvore podataka kao što su ostala statistička istraživanja, podaci iz Poreznih uprava, podaci Centralne banke BiH, informacije sa internetskih stranica i sl. i tek tada se radi ručno ažuriranje podataka pojedinih poslovnih subjekta.

Da bi se uspostavljeni sistem SPR-a i održavao, neophodno je razmjenjivati informacije između svih statističkih institucija na dogovoreni način i u tačno određenim vremenskim intervalima.

Indikator 7.4:

Postoji usklađenost na detaljnom nivou između nacionalnih i odgovarajućih evropskih sistema klasifikacija

7. Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog indikatora?

Primjeri takvih aktivnosti, metoda i alata:

1. Nacionalne klasifikacije su konzistentne sa odgovarajućim Evropskim sistemima klasifikacija. (QAF Metod: 7.4.1 na nivou proizvoda)
2. Usporedne tabele su dostupne i ažuriraju se. (QAF Metod: 7.4.2 na nivou proizvoda)
3. Objašnjenja i komentari za usporedne tabele su dostupni javnosti. (QAF Metod: 7.4.2 na nivou proizvoda)

Yes No

Molimo navedite:

Sve nacionalne klasifikacije su usklađene sa Evropskim sistemima klasifikacija, tabela veza su dostupne I za sve klasifikacije su data objašnjenja I odgovarajuća uputstva.

Sve klasifikacije su objavljene I dostupne su javnosti na web site Agencije

Usporedne tabele su dostupne na međunarodnim web stranicama (RAMON), ali ih na web stranici BHAS-a nema, kao i objašnjenja i komentara. Također, nisu sve klasifikacije koje se razvijaju izvan statističkih institucija, a koje se koriste u okviru statističkih istraživanja, objavljene na web stranici Agencije. One klasifikacije u čijem donošenju ili ažuriranju je učestvovala Agencija se nalaze na web stranici Agencije, ali ne i ostale klasifikacije (npr. Carinska tarifa BiH, SMTK/SITC klasifikacija itd.).

Indikator 7.5:

Angažuju se školovani kadrovi iz relevantnih akademskih disciplina.

8. Zapošljavanje je javno i sa odgovarajućim kvalifikacijama iz relevantnih naučnih disciplina. (QAF Metod: 7.5.1. na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. opis procedura zapošljavanja, strateški planovi, nedostatak finansijskih sredstava):

U Bosni i Hercegovini postoji zakonski okvir koji osigurava transparentno zapošljavanje osoblja.

1. *Zakon o državnoj službi - Poglavlje IV.* – zapošljavanje u državnu službu obavezno prethoditi javnom konkursnom postupku; • obavijest o konkursnom postupku I procedurama se objavljuje u novinama I prikazuje se na opće dostupnom javnom mjestu; • Izbor osoblja se temelji na profesionalnim kompetencijama I odgovarajućim kvalifikacijama.

2. Od ukupnog broja zaposlenika Agencije, 80% je sa statističkim, matematičkim ili IT kvalifikacijama.

3. Nedovoljna zarada može postati razlog gubitka stručnjaka iz određenih oblasti.

9. Za sva radna mesta definirani su odgovarajući kvalifikacioni uslovi. (QAF Metod: 7.5.2 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. opis procedura zapošljavanja, opisi radnih mjesta, nedostatak finansijskih sredstava):

Odsjek za opće, pravne I kadrovske poslove Agencije specificira odgovarajuće kvalifikacione uvjete u skladu sa opisima radnog mjesta i temeljem *Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Agencije i Zakona o državnim službama.*

Indikator 7.6:

Statistička institucija provodi politiku kontinuiranog stručnog osposobljavanja zaposlenih.

10.a **Kontinuirano stručno osposobljavanje zaposlenih čini sastavni dio politike upravljanja ljudskim resursima. (QAF Metod: 7.6.1. na institucionalnom nivou)**

Not implemented **Yes, partly implemented** Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. opis relevantnih dijelova politike upravljanja ljudskim resursima, programi stručnog osposobljavanja, problemi resursa, preopterećenost zaposlenih):

Poboljšanje stručnih kompetencija i kvalifikacija osoblja odvija se kroz kontinuirano stručno osposobljavanje koje organizira Agencija za državnu službu, kao i sudjelovanje na ostalim seminarima, radionicama i kursovima u organizaciji međunarodnih tijela.

Međutim, ne postoji Plan obuka i stručnog osposobljavanja uposlenika Agencije.

Postoji veliki broj nepopunjenih mjesta u pojedinim odjelima, te trenutno imamo moratorij na nova zapošljavanja od strane izvršnog organa BiH. Također, postavlja se pitanje odnosa broja uposlenih u Agenciji u "proizvodnom (statističkom)" i "pomoćnom (infrastrukturnom)" dijelu adekvatan da se zadovolje svi zahtjevi koje Agencija mora ispuniti.

10.b **Postoji adekvatna struktura i relevantni procesi za kontinuirano stručno osposobljavanje. (QAF Metod: 7.6.1. na institucionalnom nivou)**

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. opis strukture, odgovornosti, alternativni pristup, prepreke i poteškoće):

Nije uspostavljena odgovarajuća struktura odgovornosti za provedbu relevantnih procedura za stručno osposobljavanje uposlenika Agencije.

Neophodno je oformiti poseban odjel ili dodijeliti kompetencije postojećem odsjeku u cilju provedbe adekvatne politike upravljanja ljudskim resursima u Agenciji.

11.a **Kontinuirano stručno osposobljavanje se podstiče. (QAF Metod: 7.6.2 na institucionalnom nivou)**

Not implemented Yes, partly implemented **Yes, fully implemented**

Molimo navedite (npr. strateški planovi, statistički podaci o pohađanju, prepreke, preopterećenje zaposlenih):

Jedan od pet ključnih strateških prioriteta Agencije se odnosi na kontinuirano stručno osposobljavanje. U *Strategiji razvoja statistike BiH 2020* i *Statističkom programu BiH 2017. – 2020.* utvrđen je pod tačkom 5. slijedeći prioritet: Optimizacija procesa i zadataka u statističkom proizvodnom procesu (5.3 Optimizacija unutarnje organizacijske strukture i upravljanje kadrovskim resursima)

Vidjeti:

<http://www.bhas.ba/planiprogram/STRATEGY%20FOR%20DEVELOPMENT%20OF%20STATISTICS%20OF%20BIH.pdf>

U 2016. godini 67 zaposlenika Agencije prisustvovalo na 126 raznih treninga, radionica i seminara.

Vidjeti dokument: *Obuke/radionice 2016. godine (24.01.2017. godine).*

Pojedini uposlenici su preopterećeni, te zbog tekućih poslova ne mogu da se adekvatno posvete stručnom usavršavanju

<p>11.b</p>	<p>Kontinuirano stručno osposobljavanje se vrednuje u razvoju karijere. (QAF Metod: 7.6.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis napredovanja u karijeri, modeli karijere, prepreke i poteškoće):</p> <p>Svaka pohađana obuka u organizaciji Agencije za državnu službu BiH vrednuje se dodjeljivanjem učesnicima obuka određenog broja kredita (bodova), što predstavlja jedan od osnova za napredovanje uposlenika i promocijom na višu poziciju.</p> <p>Nažalost u praksi se ovaj parametar ne koristi u dovoljnoj mjeri u smislu napredovanja u karijeri uposlenika. Više se u obzir uzimaju drugi kriteriji. Trenutno imamo moratorij na nova zapošljavanja, a izgleda i na unapređenja. Veliki broj uposlenika je na listi čekanja za unapređenje, te se ne zna opet ko će imati prioritet.</p>
<p>12.</p>	<p>Sve vještine zaposlenih se unapređuju njihovim savladavanjem novih alata i oblasti rada. (QAF Metod: 7.6.3 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. ažurirane procedure za program stručnog osposobljavanja, broj zaposlenih koji su pratili obuke o novim alatima i oblastima rada, preopterećenost zaposlenih):</p> <p>Na raznim obukama, radionicama i seminarima se kontinuirano savlađuje korištenje novih alata i oblasti rada, posebno na polju sticanja novih informatičkih znanja, znanja u oblasti upravljanja kvalitetom, uravljanja ljudskim resursima, komunikacijskim vještimama itd.</p> <p>Vidjeti dokument: Obuke/radionice 2016. godine (24.01.2017. godine).</p> <p>Procedure za program stručnog osposobljavanja ne postoje. Također, pojedini uposlenici su preopterećeni. Isto tako, kolika je uspješnost sticanja novih znanja, ako se ta znanja neće dalje primjenjivati. Npr. nedavno je održana obuka za SPSS. Određeni uposlenici su pohađali tu obuku. Pretpostavljamo da dosta njih neće raditi sa SPSS-om, a nemamo ni dovoljan broj licenci za taj program</p>
<p>13.a</p>	<p>Ohrabruje se prisustvo zaposlenih relevantnim obukama. (QAF Metod: 7.6.4)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. načini objave, dostupnost relevantnih informacija, nedostatak komunikacije):</p> <p>1. Spisak obuke, radionice, seminari oglašava se i prezentira osoblju putem otvorenih poziva od strane Agencije za državnu službu BiH, zatim Odsjeka za opće, pravne i kadrovske poslove u Agenciji, kao i dijeljenjem informacija o listi seminarara, radionica (koji se organiziraju od strane međunarodnih organizacija) preko Odjeljenja za međunarodnu saradnju Agencije.</p> <p>2. Liste obuka, seminarara, radionica se dostavljaju e-mailom rukovodiocima sektora, odsjeka i relevantnom osoblju.</p> <p>3. Prisustvo osoblja na odgovarajućim obukama potvrđuje se popunjavanjem obrasca za prijavu.</p>

<p>13.b</p>	<p>Ohrabruje se prisustvo zaposlenih na evropskim/međunarodnim konferencijama. (QAF Metod: 7.6.4)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. dostupnost informacija, načini učešća, preopterećenost zaposlenih</i>):</p> <p>Agencija prima službene pozive za međunarodne događaje i konferencije gdje se naše osoblje potiču na sudjelovanje u radu konferencija uz odgovarajućei doprinos samim konferencijama dostavljanjem odgovarajućih konferencijskih radova. Informacije o evropskim i drugim međunarodnim događajima uredno se dostavljaju Odjelenju za međunarodnu saradnju Agencije, koje zatim dostavlja pozive zainteresiranom osoblju na relevantne adrese. Sudjelovanje se organza, ovisno o dostupnosti resursa, kako ljudskih, tako i finansijskih, ali za većinu konferencija osigurana su donatorska sredstva i sredstva organizatora konferencija.</p>
<p>Indikator 7.7:</p> <p>Organizirana je saradnja sa naučnom zajednicom u cilju poboljšanja metodologija, efikasnosti primijenjenih metoda, i kada je to moguće, primjene boljih alata.</p>	
<p>14.</p>	<p>Postoji kontakt sa naučnom zajednicom radi diskusije o metodološkom, IT i inovativnom razvoju. (QAF Metod: 7.7.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. opis razmjene informacija, komiteti, oblici saradnje, mogućnosti izrade zajedničkih članaka, periodičnost, nedostatak kontakta sa naučnom zajednicom, nemogućnost pristupa naučnom materijalu</i>):</p> <p>Kontakti sa naučnom zajednicom su apsolutno nedovoljni. Agencija je do sada sklopila smao Protokol o poslovnoj saradnji sa Ekonomskim fakultetom u Sarajevu , ali nikakvih konkretnih aktivnosti do sada realizirano.</p> <p>Novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Agencije je predviđeno osnivanje Odjela za analizu i istraživanja. Između ostaloga, Odjel treba da vrši jačanje dijaloga i saradnje sa ministarstvima i univerzitetima, institutima za istraživanje, razvojnim agencijama, inovacijskim centrima, udruženjima poslodavaca, firmama koje provode istraživanja i inovacijske projekte, a sa ciljem postizanja konkretnih promjena politika koje će dovesti do unaprijeđenja statusa naučno-istraživačkog rada.</p>
<p>15.</p>	<p>Zaposleni sarađuju sa kolegama iz drugih zemalja na metodološkim poslovima. (QAF Metod: 7.7.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. međunarodne grupe, sastanci, nedostatak kontakta sa kolegama</i>):</p> <p>Osoblje Agencije prisustvuje sastancima međunarodnih radnih grupa za određene statističke oblasti na kojima imaju priliku uspostaviti odgovaraću saradnju sa kolegama iz drugih zemalja. Međutim, još uvijek ovdje nije riječ o aktivnoj saradnji na zajedničkom razvoju određenih metodologija, osoblje Agencije uglavnom ima ulogu posmatrača u radu ovih radnih grupa.</p> <p>Veliki broj indikatora u Agenciji je napravljen u saradnji sa MMF-om i zemljama članicama EU (kroz projekte). Ipak, tu se uglavnom radi o pomoći stranih stručnjaka prilikom proizvodnje metodologije i podataka.</p>

16	<p>Redovno učešće i izlaganje na relevantnim nacionalnim i međunarodnim konferencijama se podstiče radi razmene znanja i iskustava. (QAF Metod: 7.7.3 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. broj zaposlenih koji učestvuju na nac. i međun. konferencijama godišnje, broj zaposlenih koji vrše izlaganja na nacion. i međun.konferencijama godišnje, primjeri konferencija):</p> <p>Primjeri konferencija: Međunarodna konferencija o zvaničnoj statistici ICOS2017: Izazovi, mogućnosti i pravci budućeg razvoja statistike (sudjelovala jedna osoba iz Agencije). Broj učesnika iz Agencije na relevantnim nacionalnim i međunarodnim konferencijama se ne podstiče u dovoljnoj mjeri (uglavnom iz finansijskih razloga). Pored finansijskih razloga, razlog nesudjelovanja može biti i preopterećenost pojedinih uposlenika. Nemoguće je izdvojiti vrijeme za pripremu i izlaganje radova na konferencijama.</p>
17.a	<p>Nacionalne i internacionalne konferencije koje organizuje NSI (QAF Metod: 7.7.4)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. primjeri takvih konferencija, strateški planovi, problemi resursa, nedostatak praktičnog znanja):</p> <p>Agencija za statistiku BiH sa ostalim partnerima iz Srbije organizirali su “<i>Okrugli sto na temu “Regionalne investicije i statistički pokazatelji ekonomskog razvoja”</i>”. Fokus okruglog stola su teme nacionalnih i regionalnih investicija, statistike, berzi, bankarskog sektora, tržišta rada, obrazovanja, zajedničkog nastupa u izradi i implementaciji projekata vladinog, nevladinog i poslovnog sektora, kao i ostalim mogućnostima regionalnog povezivanja i razvoja.</p> <p>Agencija je u saradnji sa ostalim partnerima organizirala promociju projekta ‘<i>Regionalni forum za tržište, investicije i statistiku</i>’ . Tokom promocije predstavljene su informacije o regionalnom tržištu, investicijama, statistici, regionalnim indikatorima, fondovima EU i druge teme od regionalnog značaja. (www.forutis.net).</p> <p>Ako se Ne implementira, preći na pitanje 18</p>
17.b	<p>Ohrabruje se učešće statističkih institucija na konferencijama (QAF Metod: 7.7.4)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. politika informacija koje se odnose na druge institucije, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>..... ..... Odsjek za međunarodnu saradnju bi možda mogao imati saznanja o ovome. .....</p>
18.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri takvih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evaluacija/procena/revizija primjenjenih metoda se traži od spoljnih stručnjaka kada je to potrebno. (QAF Metod: 7.7.5 na nivou proizvoda) <p>Yes ☒ No ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Provedena je evaluacija/procjena odnosno Sector Review on Business Statistics in BiH – 2015. by external experts. This Sector Review was carried out with the objective of analysing the current situation of business statistics in BiH. Takođe, provedena je evaluacija/procjena by external experts Sector Review of the Labour Force Survey (LFS) in BiH Report on sector review of the LFS – 2014.</p>

Snage i Slabosti:	
19.	<p>Molimo navedite glavne prednosti uzimajući u obzir Dobru metodologiju unutar vaše institucije.</p> <p>Primjena evropskih metodologija za provedena istraživanja i naponi koji se ulažu kako bi se postigla punu usklađenost s temeljnim načelima Koda prakse evropske statistike.</p>
20.	<p>Molimo navedite glavne nedostatke uzimajući u obzir Dobru metodologiju unutar vaše institucije.</p> <p>Ne postoji adekvatna organizaciona struktura i procedure (Plan obuka) za stalno stručno osposobljavanje osoblja.</p> <p>Usklađivanje sa propisanim normama i regulativama EU se odvija sporo radi kompliciranog statističkog sistema BiH i loše implementacije Zakona o statistici BiH.</p>
Inovativne prakse:	
21.	<p>Molimo navedite inovativne prakse, npr. originalni novi načini koje su donijele promjene u implementaciji Koda prakse uzimajući u obzir Dobru metodologiju unutar vaše institucije i / ili inicijative izvan QAF-a.</p> <p>None.</p>
Razvoj u odnosu na prethodni stručni pregled:	
22.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost vaše institucije sa ovim načelom u poređenju sa usklađenošću od prije 5 godina?</p> <p>Postignut je određeni napredak i poboljšanja. U određenim oblastima je načinjen značajan napredak. Sve što je proizvedeno u posljednjih pet godina je bilo u saradnji sa Eurostatom, tako da su regulative EC primijenjene i nastojale su se ispoštovati dobre prakse zemalja članica EU (npr. proizvedeni su i objavljeni indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza, proizvedeni su i objavljeni podaci o popisu stanovništva BiH, proizvedeni su i objavljeni podaci o kvartalnom GDP-u, uspostavljen je sistem ESA 2010 itd.).</p>
23.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost cjelokupnog nacionalnog statističkog sistema sa ovim principom u poređenju sa usklađenošću od prije 5 godina?</p> <p>Postignut je određeni napredak i poboljšanja. Navedeno za Agenciju za statistiku BiH vrijedi za cjelokupan statistički sistem BiH, obzirom da se svi indikatori proizvode unutar statističkog sistema BiH.</p>
Follow up:	
24.	<p>Na osnovu gorenavedenih indikatora molim da navedete listu aktivnosti koje biste preduzeli, a koje su pogodne za unapređenje stanja vezanog za Dobru metodologiju unutar vaše institucije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>Agencija bi trebala razviti i provesti sveobuhvatni plan obuke, usmjeren na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osoblje u Agenciji i drugim proizvođačima službene statistike s različitim nivoom iskustva, uključujući tehničke (statističke, informatičke) vještine i ne-tehničke vještine (komunikacija, upravljanje itd.) i - Davaoci podataka i korisnici (o pitanjima kao što su upotreba standardnih klasifikacija i način pristupa i tumačenja statistike i korištenja mikropodataka) - IV kvartal 2018. godine <p>Agencija će bliže sarađivati sa akademsko-naučnom zajednicom kroz redovne kontakte, radionice itd., kako bi raspravljali o metodološkom, informatičkom i inovacijskom razvoju. - IV kvartal 2018. godine</p>
25.	<p>Molimo da ispod navedete moguću pomoć od strane Eurostata koja je pogodna za unapređenje Dobre metodologije unutar vaše institucije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>Određena pomoć za pojedinačne statističke oblasti već postoji i provodi se kroz IPA projekte</p>

Načelo 8 – Odgovarajuće statističke procedure

Odgovarajuće statističke procedure, koje se implementiraju od prikupljanja podataka do njihovog potvrđivanja, moraju podupirati kvalitet u statistici.

Indikator 8.1: Za one evropske statistike koje se zasnivaju na administrativnim podacima, definicije i koncepti korišteni za administrativne svrhe su u saglasnosti sa onima koji se zahtjevaju za statističke svrhe.	
1.	<p>NSI je odgovorna za statističku obradu administrativnih podataka koji se koriste za evropske statistike. (QAF metod: 8.1.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. relevantni pravni aspekti, odgovornosti, pravne prepreke, nedostatak informacija</i>):</p> <p>Ne postoji striktno zakonsko uporište vezano za upotrebu administrativnih podataka. Naime, u členu 8. Stav (2) tačka e) ZoS BiH se navodi da Agencija može "...prikupljati podatke za svoje funkcije utvrđene ovim zakonom od institucija Bosne i Hercegovine, pravnih osoba na državnom nivou, ...";</p> <p>Međutim, u nekim konkretnim slučajevima odgovornost i praktična implementacija obrade administrativnih podataka jeste u nadležnosti Agencije. npr: Agencija dobija baze podataka od Uprave za indirektno oporezivanje, Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH ...itd.</p> <p>Neohodno je u novi ZoS BiH unijeti posebnu odredbu vezano za pravo pristupa administrativnim izvorima podataka.</p> <p>Na osnovu postojećih administrativnih podataka i na osnovu statističkih procedura izvode se varijable koje dalje ulaze u analizu za statističke potrebe.</p>
2.a	<p>Statistička obrada se jasno razlikuje od administrativne obrade podataka. (QAF metod: 8.1.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. opis procedura, nedostatak informacija</i>):</p> <p>Da, u potpunosti. Administrativni podaci se dobijaju u formi baze podataka sa pojedinačnim podacima, koje Agencija obrađuje primjenjujući određene procedure i kontrole i pripremajući agregirane podatke u formi izlaznih tabela.</p> <p>Procedure prijema i obrade baza podataka iz administrativnih izvora je naveden u slijedećim dokumentima: Uputstvo o postupku preuzimanja podataka iz administrativnih izvora i Smjernice za izradu tehničkog protokola prilikom preuzimanja podataka iz administrativnih izvora.</p>

<p>2.b</p>	<p>Postoje procedure i odgovarajuća validacijska pravila za procjenu i provjeru kvaliteta administrativnih podataka (QAF metod: 8.1.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. radni tokovi, odgovornosti, mehanizmi kontrole, nedostatak praktičnog znanja, kontraprimjeri</i>):</p> <p>Da, postoje određene procedure. Npr. Nakon što se preuzmu podaci Centralne banke BiH (dva puta godišnje) koji se koriste za ažuriranje Statističkog poslovnog registra vrši se provjera poreskog identifikacionog broja da li zadovoljava osnovne formalne kontrole (da je tipa numeričke varijable, da ima dužinu 13 pozicija) pa se samo oni koji to zadovoljavaju uzimaju u dalju proceduru. Ovo je definisano metodologijom SPR-a. (http://www.bhas.ba/metodoloskidokumenti/MD_SPR_bos.pdf)</p> <p>Za izvođenje tabela o migracijama stanovništva vrši se filtriranje podataka dobijenih od Agencija za identifikaciona dokumenta. Primjenom kriterija, koji je definisan metodologijom Statistike migracija, uzimaju se, u dalju obradu, samo neke jedinice.</p> <p>Postoji nedostatak praktičnog znanja jer se u Agenciji administrativni izvori podataka ne koriste puno.</p>
<p>3.</p>	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Razlike između administrativnih i statističkih procesa u smislu definicija, pojmova, pokrivenosti itd. su dokumentirane. (QAF metod: 8.1.3 na nivou proizvoda) 2. Razlike između administrativnih i statističkih pojmova temeljito se proučavaju. (QAF metod: 8.1.4 na nivou proizvoda) 3. Poduzimaju se mjere za rješavanje tih razlika, kada je prikladno. (QAF metod: 8.1.4 na nivou proizvoda) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Ne postoji dovoljno iskustva u radu sa administrativnim izvorima podataka</p>
<p>Indikator 8.2: Za statistička istraživanja, upitnici se sistematski testiraju prije prikupljanja podataka.</p>	
<p>4.</p>	<p>Postoje procedure za procjenu i validaciju novih upitnika koje uključuju relevantne stručnjake. (QAF metod: 8.2.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. opis postupaka, postotak istraživanja za koje se provodi istraživanje putem upitnika, primjeri ko testira, kontraprimjeri, nedostatak praktičnog znanja</i>):</p> <p>Procedure trenutno ne postoje, međutim u pripremljenom dokumentu "Standardi kvaliteta statističkog poslovnog procesa u statističkom sistemu BiH", u poglavlju 2.- Planiranje i priprema statističkog istraživanja, tačka 2.6 - Dizajniranje i testiranje upitnika, navedene su detaljne procedure koje se odnose na procjenu i validaciju upitnika.</p> <p>Ukoliko je odgovor Nije provedeno, idite na izjavu 6</p>

5.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prije prikupljanja podataka upitnici su testirani primjenom odgovarajućih metoda i ako je potrebno, procjenjuje se vrijeme odaziva. (QAF metod: 8.2.2 na nivou proizvoda) 2. Rezultati ispitivanja upitnika su dokumentirani. (QAF metod: 8.2.3 na nivou proizvoda) 3. Rezultati testiranja upitnika uzimaju se u obzir pri provedbi konačnog upitnika. (QAF metod: 8.2.3 na nivou proizvoda) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Prije prikupljanja podataka, pripremljeni upitnici se testiraju, obično prilikom pilot (probnog) istraživanja. Rezultati testiranja se uzimaju u obzir u postupku definiranja finalnog izgleda upitnika.</p> <p>Na većim anketnim upitnicima obično postoji vrijeme početka i vrijeme završetka anketiranja i analizom odgovora na ova pitanja analizira se opterećenost izvještajne jedinice kao i opterećenost anketara, te se, na osnovu toga vrši i određivanje broja izvještajnih jedinica po anketaru.</p>
<p>Indikator 8.3: Dizajn istraživanja, odabir uzoraka i metode procjene su dobro utemeljeni i redovno se pregledaju i prema potrebi revidiraju.</p>	
6.	<p>Odgovarajuća organizacijska struktura daje smjernice, preporučuje odgovarajuće metodologije i periodično ispituje metode koje se koriste za istraživanje uzorka, odabir uzoraka i metod procjene. (QAF metod: 8.3.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis organizacijske strukture, tokovi rada, odgovornosti, pozivanje na smjernice, opis alternativnog pristupa, prepreke i poteškoće u provedbi):</p> <p>U okviru Sektora za opće statističke metodologije i standarde formiran je Odsjek za dizajn i metodologiju uzoraka i anketa. Poslovi ovog odsjeka između ostalog uključuju: planiranje i koordinaciju poslova iz oblasti dizajna i metodologije uzoraka; pripremu i izradu metodologije uzorkovanja kao dijela metodologije za statistička istraživanja i ankete na bazi uzoraka u saradnji sa odgovarajućim statističkim odsjecima koja provode istraživanje; statističku analizu rezultata i ocjenu reprezentativnosti primijenjenih metoda; proučavanje teorija i prakse otkrivanja neuzoračkih grešaka te izradu logičkih, statističkih i matematičkih procedura za njihovo otklanjanje.</p> <p>Nepostojanje adekvatnog okvira za istraživanja na bazi domaćinstava, uzrokovalo je to da se određene smjernice EUROSTAT-a ne mogu primijeniti, već ih je bilo potrebno prilagoditi postojećoj situaciji</p>
7.	<p>Statističko tijelo javno izvještava o odabiru uzoraka i metodama procjene kada se pojave. (QAF metod: 8.3.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. standardi objavljivanja, standardi dokumentacije, problemi resursa):</p> <p>Način izbora uzorka kao i primijenjene metode procjena su sastavni dio objavljenih metodologija statističkih istraživanja koja se provode na bazi uzorka. Na ovaj način se javnosti pružaju informacije o dizajnu ankete, odabiru uzoraka i metodama procjene. U izvještajima o kvalitetu statističkih istraživanja objavljuju se vrijednosti indikatora kvaliteta i učinka – greška uzorkovanja. Sve ove informacije su javno dostupne na web stranici Agencije.. Ove metodologije pregledaju se i revidiraju kada je to potrebno.</p>

<p>8.</p>	<p>Da li su druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dizajn istraživanja i odabir uzoraka razvijeni su prema standardnim metodama. (QAF metod: 8.3.3 na nivou proizvoda) 2. Dizajn uzorka se obnavlja periodično za istraživanja koja se periodično ponavljaju. (QAF metod: 8.3.4 na nivou proizvoda) 3. Metode za izračun tačnosti statističkih podataka omogućavaju uporedbu tačnosti europske statistike. (QAF metod: 8.3.5 na nivou proizvoda) 4. Preciznost uzorkovanja se mjeri pravilno. (QAF metod: 8.3.6 na nivou proizvoda) 5. Preciznost uzorkovanja prijavljuje se korisnicima na prikladan način. (QAF metod: 8.3.6 na nivou proizvoda) 6. Metode procjene, uključujući korekciju neodgovora, kalibraciju podataka i desezoniranje slijede transparentne metodološke propise. (QAF metod: 8.3.7 na nivou proizvoda) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Sve navedene aktivnosti, metode i alati su u primjeni</p>
<p>Indikator 8.4: Prikupljanje podataka, unos podataka i šifriranje rutinski se nadziru i prema potrebi revidiraju.</p>	
<p>9.</p>	<p>Odgovarajuća organizacijska struktura daje smjernice, preporučuje odgovarajuće metodologije i periodično ispituje metode koje se koriste za prikupljanje podataka, unos podataka i kodiranje. (QAF metod: 8.4.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis organizacijske strukture, odgovornosti, tokova rada, učestalost ažuriranja, opis alternativnog pristupa):</p> <p>Navedene aktivnosti (metode koje se koriste za prikupljanje podataka, unos podataka i kodiranje) se obavljaju u svakom od statističkih odsjeka. Opće smjernice vezano za ove aktivnosti su navedene u pripremljenom dokumentu "Standardi kvaliteta statsitičkih proizvoda I procesa u statističkom sistemu BiH"- u poglavljima 4 (Prikupljanje podataka) I 5. (Obrada podataka)</p>

10. Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?

Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:

1. Prikupljanje podataka optimizirano je kako bi se smanjili troškovi i opterećenja izvještajnih jedinica. (QAF metod: 8.4.2 na nivou proizvoda)
2. Prikupljanje podataka optimizirano je kako bi se poboljšala tačnost i smanjila neuzoračka greška. (QAF metod: 8.4.2 na nivou proizvoda)
3. Ispitanicima se dostavljaju svi potrebni dokumenti (letci, pisma, smjernice itd.). (QAF metod: 8.4.3 na nivou proizvoda)
4. Ovi se dokumenti redovito pregledaju i ažuriraju (QAF metod: 8.4.3 na nivou proizvoda)
5. Tehnike prikupljanja podataka se prate periodično. (QAF metod: 8.4.4 na nivou proizvoda)
6. Anketari se obučavaju na posebnim obukama. (QAF metod: 8.4.5 na nivou proizvoda)
7. Priručnik za anketara je dostupan za svako istraživanje. (QAF metod: 8.4.5 na nivou proizvoda)
8. Procedure praćenja su uspostavljene i provedene u slučaju neodgovora (QAF metod: 8.4.6 na nivou proizvoda)
9. Metode za šifriranje podataka su dokumentirane i pohranjene (QAF metod: 8.4.7 na nivou proizvoda)
10. Metode za automatizirano šifriranje se periodično preispituju i po potrebi revidiraju. (QAF metod: 8.4.8 na nivou proizvoda)
11. Pokazatelji kvalitete koji se odnose na prikupljanje i šifriranje podataka se izrađuju i analiziraju prema planu osiguranja kvalitete ili sličnim shemama. (QAF metod: 8.4.9 na nivou proizvoda)
12. Ispitanicima se pruža podrška u popunjavanju upitnika (on-line pomoć, besplatna telefonska linija, podrška statističara). (QAF metod: 8.4.10 na nivou proizvoda)
13. Postoje procedure za odgovaranje na zahtjeve i pritužbe ispitanika. (QAF metod: 8.4.10 na nivou proizvoda)

Da Ne

Molimo navedite:

Većina gore navedenih aktivnosti, metoda ili alata se primjenjuje.

Za svako istraživanje se pripremaju Uputstva za anketare koja se redovno ažuriraju od strane odgovarajućih statistika. Kada anketar ide na teren i u direktnom razgovoru prikuplja podatke i popunjava upitnik on je opremljen sa pisanim Uputstvom za rad anketara na terenu što mu pomaže da odgovori na svako moguće pitanje ispitanika vezano za pitanja sa obrasca. Instruktaže za anketare su obavezne. Tom prilikom se anketari teoretski upoznaju sa pravilima prikupljanja podataka a u drugom dijelu se simulira intervju među anketarima.

Metode prikupljanja podataka za domaćinstva su uglavnom face-to-face i to PAPI forma. Međutim, radi se na tome da se pređe na face-to-face, ali CAPI forma korištenjem laptopa. Ova metoda je već primjenjena u nekim istraživanjima kao što su pilot SILC-a, Anketa o obrazovanju odraslih, Isto tako za neka istraživanja na bazi domaćinstava, kao što je ICT, se obavlja CATI istraživanje za onda domaćinstva za koja je dostupan broj telefona. U budućnosti će se nastojati preći na CAPI metod upravo radi smanjenja troškova. Metode prikupljanja podataka za preduzeća su uglavnom u papirnoj formi slanjem na adrese potrebnih obrazaca pri čemu su navedeni svi potrebni podaci za eventualnu potrebnu pojašnjenja u popunjavanju obrazaca. Cilj za istraživanja na bazi preduzeća je preći web popunjavanje upitnika čim se stvore uslovi za to.

Jednostavnija šifriranja (šifriranje općina) se obavi kroz unos podataka upotrebom Combo Box-a, dok se npr. šifriranje zanimanja ili djelatnosti još uvijek obavlja bez upotrebe računara .

Ne postoje procedure na zahtjeve i pritužbe korisnika

Indikator 8.5:

Odgovarajući metodi editovanja i imputacije se koriste i redovno preispituju, revidiraju ili ažuriraju ukoliko je potrebno.

11. Odgovarajuća organizacijska struktura daje smjernice, preporučuje odgovarajuće metodologije i periodično ispituje metode uređivanja i imputiranja. (QAF metod: 8.5.1 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. Informacijske platforme, strateški planovi, programi obuke, problemi sa resursima):

Na nivou istraživanja se određuje način editovanja i imputacije podataka u sklopu metodologije tog istraživanja

12. Tehnike uređivanja i imputacije se promoviraju i objavljuju kako bi se potaknulo njihovo usklađivanje. (QAF metod: 8.5.2 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. Informacijske platforme, strateški planovi, programi obuke, problemi sa resursima):

Nedostatak edukovanog kadra je problem u neimplementaciji. Pored toga nije donesena strategija vezana za informacionu platformu koja bi se koristila u ovu svrhu

13. Da li su druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?

Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:

1. Analiziraju se učinci korigovanja i imputacije. (QAF metod: 8.5.3 na nivou proizvoda)
2. Rezultati analize se koriste za procjenu kvalitete prikupljanja podataka (QAF metod: 8.5.3 na nivou proizvoda)
3. Tehnike korigovanja i imputacije slijede standardne metodološke propise. (QAF metod: 8.5.4 na nivou proizvoda.)
4. Tehnike korigovanja i imputacije su dokumentovane (QAF metod: 8.5.4 na nivou proizvoda)

Da Ne

Molimo navedite:

Za potrebe editovanja i imputacije na HBS anketi koristi se softver CONCORD koji je kreirao ISTAT. Ovaj softver radi po principima Fellegi Holt metode (Fellegi-Holt methodology for the probabilistic error localisation and imputation for categorical data). Kroz program se mogu evidentirati promjene na imputiranim podacima i izvršiti analiza broja izvršenih imputacija na svakoj varijabli. Ovaj softver je korišten i za Popis stanovništva 2013.

Indikator 8.6:

Revizije slijede standardne, dobro utemeljene i transparentne procedure.

14.a Smjernice i načela koja se odnose na revizije objavljenih statistika postoje i primjenjuju se rutinski. (QAF metod: 8.6.1 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. referenca na smjernice, tok rada, strategija objavljivanja, područja/domene gdje je nije provedeno):

Ne postoje smjernice koje se odnose na reviziju objavljenih statistika.

Ako nije provedeno, preći na tačku 15

14.b	<p>Te smjernice i principi su poznati korisnicima. (QAF metod: 8.6.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. standardi objavljivanja, dostupnost, prepreke i poteškoće u provedbi):</p> <p>NA OVO PITANJE SE NE ODGOVARA</p>
15.	<p>Stalnim i redovnim aktivnostima se promiču metodološka poboljšanja za potrebe revizije (QAF metod: 8.6.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. strateški planovi, odgovornosti, problemi sa resursima):</p> <p>None.</p>
16.	<p>Da li su druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Revizije su popraćene svim potrebnim objašnjenjima i dostupne korisnicima. (QAF metod: 8.6.3 na nivou proizvoda) 2. Pokazatelji kvaliteta za izvršene revizije se izračunavaju redovito u skladu s važećim standardima. (QAF metod: 8.6.4 na nivou proizvoda) 3. Pokazatelji kvaliteta o izvršenim izmjenama su poznati korisnicima. (QAF metod: 8.6.4 na nivou proizvoda) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>U izvještajima o kvalitetu je predviđeno izračunavanje prosječne apsolutne i prosječne relativne revizije putem indikatora kvaliteta i učinka – Prosječna veličina revizije podataka.</p> <p>Revizije su popraćene objašnjenjem i opisom izmjene. Npr. Na web stranici Agencije u saopćenju su objavljene revidirane godišnje procjene bruto domaćeg proizvoda (BDP) po proizvodnom i dohodovnom pristupu za Bosnu i Hercegovinu za period 2005-2015. godina prema metodologiji Evropskog sistema nacionalnih računa 2010. (ESA 2010)</p> <p>link http://www.bhas.ba/saopstenja/2017/ESA%202010_BS.pdf</p>
<p>Indikator 8.7:</p> <p>Statističke institucije uključene su u dizajniranje administrativnih podataka, kako bi administrativne podatke što više prilagodili statističkim potrebama.</p>	
17.	<p>Postoji postupak za praćenje razvoja događaja vezanih za propise/pravne akte koji uključuju korištenje administrativnih podataka. (QAF metod: 8.7.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis postupaka, tijek rada, unutarnja pokrivenost, prepreke koje će se pojaviti u pravnom razvoju, prepreke i poteškoće u provedbi):</p> <p>None.</p>

<p>18.a</p>	<p>NSI se konsultuje kada se administrativni obrasci ili datoteke formiraju, pregledaju ili revidiraju (QAF metod: 8.7.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. način komunikacije, redovni sastanci, odbori, prepreke za poticanje kontakta s relevantnim slučajevima):</p> <p>None. Glavna prepreka je nepostojanje zakonskog osnova za obavljanje konsultacija sa administrativnim izvorima vezano za uticaj Agencije na formiranje administrativnih baza podataka.</p>
<p>18.b</p>	<p>NSI je uključena u promjene u izradi ili obradi administrativnih podataka kako bi se procijenio kontinuitet serije. (QAF metod: 8.7.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. načini komunikacije, redovni sastanci, odbori, prepreke za poticanje kontakta s relevantnim slučajevima):</p> <p>None. Vidjeti odgovor na P 18a.</p>
<p>19.</p>	<p>Postoji procedura kojom se u statističke svrhe istražuje potencijal dostupnih administrativnih izvora podataka. (QAF metod: 8.7.3 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis postupaka, odgovornosti, problemi s resursima, nedostatak praktičnog znanja):</p> <p>None. Slaba ili nikakva komunikacija sa vlasnicima administrativnih izvora je osnovni problem.</p>
<p>20.</p>	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> Održavaju se redovne rasprave i sastanci s vlasnicima administrativnih podataka kako bi bili informirani o izmjenama administrativnih podataka. (QAF metod: 8.7.4 na nivou proizvoda) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite: None.</p>
<p>Indikator 8.8: Sklopljeni su sporazumi sa vlasnicima administrativnih podataka u kojima se potvrđuje zajednička predanost upotrebe tih podataka za statističke svrhe.</p>	
<p>21.</p>	<p>Postoje sporazumi između vlasnika administrativnih podataka i NSI radi olakšavanja korištenja administrativnih podataka u statističke svrhe. (QAF metod: 8.8.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. primjeri, politike, odgovornosti, prepreke za uspostavljane takvih mehanizama):</p> <p>Postoje potpisani sporazumi o saradnji i razmjeni podataka sa nekoliko vlasnika administrativnih podataka: Centralna banka BiH Uprava za indirektno oporezivanje; Poreska uprava BD BiH; Agencija za rad i zapošljavanje BiH; DERK . Međutim, obzirom na statističke potrebe neophodno je stupiti u kontakt i pripremiti potpisivanje sporazuma sa nizom drugih vlasnika administrativnih podataka.</p>

<p>22.</p>	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokumentacija koja opisuje strukturu i sadržaj administrativnih podataka dostupna je NSI-i. (QAF Metod: 8.8.2 na nivou proizvoda) 2. Dokumentacija koja opisuje proizvodni proces administrativnih podataka dostupna je NSI-i. (QAF Metod: 8.8.2 na nivou proizvoda) 3. Zajednički sporazumi o sigurnosti podataka, obezbjeđenja fajlova sa individualnim podacima i rokova isporuke zajednički su razvili NSI i vlasnik administrativnih podataka (QAF Metod: 8.8.3 na nivou proizvoda) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Aktivnosti pod tačkom 3. su razvijene sa UINO BIH. Kao dodatak potpisanom Protokolu o razmjeni podataka postoji aneks u kojem je detaljno definiran set PDV podataka, rokovi dostave, ovlaštene osobe, tehnički način razmjene podataka i sigurnost same razmjene.</p>
<p>Indikator 8.9: Statističke institucije saraduju sa vlasnicima administrativnih podataka u vezi sa osiguravanjem kvaliteta podataka.</p>	
<p>23.a</p>	<p>Vlasnici administrativnih podataka su informirani o upotrebi njihovih podataka u statističke svrhe. (QAF metod: 8.9.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. načini komunikacije, redoviti sastanci, odbori, prepreke za poticanje kontakta s relevantnim slučajevima):</p> <p>Prilikom konsultacija koje prethode potpisivanju sporazuma, protokola – vlasnici adm. podataka se informiraju o korištenju ovih podataka isključivo u statističke svrhe. Takođe, obavezno se u samom tekstu sporazuma i protokola navodi posebna odredba vezano za statističku povjerljivost i korištenje ovih podataka isključivo za statističke namjene.</p>
<p>23.b</p>	<p>Vlasnici administrativnih podataka su svjesni svih pitanja vezanih uz kvalitet njihovih podataka. (QAF metod: 8.9.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. načini komunikacije, redovni sastanci, odbori, prepreke za poticanje kontakta s relevantnim slučajevima):</p> <p>U izvjesnom smislu postoji uzajamna komunikacija sa vlasnicima ovih podataka kada se administrativnih podaci pripremaju za statističku obradu i dalje procesuiranje. U slučaju potrebe obavljaju se dodatne konsultacije vezane za kvalitet dostavljenih baza podataka.</p>
<p>24.a</p>	<p>NSI ima dogovor da dostavi povratne informacije o kvaliteti podataka vlasnicima administrativnih podataka poštujući povjerljivost podataka (QAF metod: 8.9.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. načini komunikacije, redovni sastanci, odbori, radni tok, prepreke za poticanje kontakta s relevantnim slučajevima):</p> <p>Ne postoji unaprijed dogovoreni postupak i dogovor sa vlasnicima adm. podataka po ovom pitanju. Ako je odgovor <i>Ne implementira se</i>, idite na P 25</p>

24.b	<p>NSI pruža vlasnicima administrativnih podataka alate za procjenu kvalitete podataka poštujući povjerljivost podataka. (QAF metod: 8.9.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis alata, prepreke za poticanje kontakta s relevantnim slučajevima, nedostatak praktičnog znanja):</p> <p>NA OVO PITANJE NE ODGOVARA SE</p>
Snage i Slabosti:	
25.	<p>Molimo navedite glavne prednosti uzimajući u obzir Odgovarajuće statističke procedure unutar vaše organizacije.</p> <p>Upitnici koji se dostavljaju davaocima podataka se prije slanja testiraju u sklopu provedbe probnih istraživanja, i sve primjedbe se uzimaju u obzir u finalnoj verziji definiranja upitnika;</p> <p>Kvalitetno obavljena instruktaza anketara za rad na terenu; primjenjuju se adekvatne metode za dizajniranje istraživanja, izbor uzorka i procjene.</p>
26.	<p>Molimo navedite glavne nedostatke uzimajući u obzir Odgovarajuće statističke procedure unutar vaše organizacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne postojanje zakonskog temelja za upotrebu administrativnih podataka; • Ne postoji puna usklađenost korištenih definicija i nomenklatura korištenih od strane administrativnih izvora • Ne postoje odgovarajuće procedure za pružanje povratnih informacija vlasnicima adm. izvora vezano za kvalitet podataka. • Ne postojanje precizno definisanih tehnika za uređivanje i imputaciju uključujući i informatičku platformu na kojoj se obavlja
Inovativne prakse:	
27.	<p>Navedite ispod inovativne prakse, tj. originalne nove načine koji su imali uticaja u provedbi Koda prakse, uzimajući u obzir Odgovarajuće statističke procedure unutar vaše organizacije i/ili druge inicijative izvan QAF</p> <p>None.</p>
Napredak u odnosu na prethodni Stručni pregled:	
28.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost vaše organizacije s ovim načelom u poređenju s usklađenošću od prije 5 godina?</p> <p>Izrađene su procedure o postupku preuzimanja podataka iz administrativnih izvora i smjernice za izradu tehničkog protokola prilikom preuzimanja podataka iz administrativnih izvora.</p> <p>Ostvarena je saradnja sa Upravom za indirektno oporezivanje BIH koja se odnosi na razmjenu podataka.</p>
29.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost nacionalnog statističkog sistema s ovim načelom u cjelini u poređenju s usklađenošću od prije 5 godina?</p> <p>Nije ostvaren željeni napredak.</p>

Follow up:	
<p>30.</p>	<p>Na temelju gore navedenih pokazatelja, navedite u nastavku aktivnosti koje biste željeli poduzeti, a koji su prikladne za poboljšanje Odgovarajućih statističkih procedura unutar vaše organizacije.</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> - U novom ZoS BiH navesti odredbu o upotrebi administrativnih izvora. – IV kvartal 2018/I kvartal 2019; - Pripremiti dokument »Smjernice za reviziju podataka u Agenciji za statistiku BiH kojima se uređuju postupci u slučaju planirane i neplanirane revizije podataka. – IV kvartal 2018. godine - Uspostavljanje jasnih procedura za kompjutersko editovanje i imputaciju – I kvartal 2019. godine
<p>31.</p>	<p>U nastavku navedite pomoć Eurostata koja bi bila pogodna za poboljšanje Odgovarajućih statističkih procedura unutar vaše organizacije.</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>Uspostavljanje procedura za automatsko editovanje i imputaciju - 2018/2019</p>

Načelo 9 – Umjereno opterećenje davalaca podataka

Teret izvještavanja je proporcionalan potrebama korisnika i nije pretjeran za davaoce podataka. Statističke institucije prate opterećenost davalaca podataka i postavljaju ciljeve za njegovo smanjivanje u narednom periodu.

Indikator 9.1: Obim i detaljnost zahtjeva evropske statistike ograničeni su na ono što je apsolutno neophodno.	
1.	<p>Postoje procedure za procjenu sadržaja statističkog programa rada kako bi se izbjegla suvišnost i ponavljanje. (QAF metod: 9.1.3 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. opis postupaka, tok rada, problemi sa resursima</i>):</p> <p>U fazi pripreme statističkog programa rada vrši se kontrola predloženih aktivnosti sa ciljem izbjegavanja dupliranja i preklapanja sadržaja statističkog programa rada unutar struktura sve tri statističke institucije u BiH.</p> <p>Ne postoje smjernice/procedura za procjenu sadržaja statističkog programa rada</p>
2.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metod i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evropske potrebe za statistikom i nivo detalja po oblastima se analizira u fazi navođenja potreba statističkog poslovnog procesa. (QAF metod: 9.1.4 na nivou proizvoda) 2. Opterećenje izvještajnih jedinica se mjeri periodično. (QAF metod: 9.1.5 na nivou proizvoda) 3. Svaka prikupljena varijabla je propisno opravdana. (QAF metod: 9.1.6 na nivou proizvoda) 4. Kako bi se smanjilo prikupljanje podataka, eksplicitno se razmatraju alternativni izvori podataka, uključujući dostupnost i prikladnost postojećih istraživanja i administrativnih podataka. (QAF metod: 9.1.7 na nivou proizvoda) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Preuzimanje, razmjena podataka sa UINO BIH je početna faza za smanjenje opterećenja izvještajnih jedinica. Analizom dobijenih rezultata utvrdiće se mogućnost proizvodnje nekih kratkoročnih statistika na osnovu tih podataka.</p> <p>Takođe, kroz IPA 2015 nacionalni program, planirano je korištenje administrativnih podataka preduzeća (godišnji izvještaji preduzeća) za proizvodnju SBS statistika za mala preduzeća (prag će se utvrditi na osnovu analize raspoloživih podataka u statističkim zavodima entiteta I DB).</p>

Indikator 9.2:

Teret izvještavanja je ravnomjerno raspoređen na cjelokupnu populaciju koja se istražuje

3.a Pravi se i prati akcioni plan za pojednostavljenje/modernizaciju radi smanjenja opterećenosti izvještajnih jedinica. (QAF metod: 9.2.2 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. opis planova, strateški planovi, prepreke i poteškoće u provedbi):

None.

Ako nije provedeno, preći na tačku 4

3.b Ti se akcijski planovi periodično prate, pregledaju i ažuriraju (QAF metod: 9.2.2 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. okidač za ažuriranja, opis postupaka, problemi):

NE ODGOVARA SE NA OVO PITANJE

4.a Proizvode se pokazatelji opterećenosti izvještavanjem. QAF metod: 9.2.3 na institucionalnom nivou

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. opis indikatora, nedostatak praktičnog znanja, prepreke i poteškoće u provedbi):

U određenom broju statističkih istraživanja iz oblasti poslovnih statistika (STS, SBS, itd.) prikupljaju se informacije o vremeskom opterećenju izvještajne jedinice, međutim navedeni podaci se do sada nisu analizirali niti koristili za pripremu izvještaja o kvalitetu.

Planirano je da se u izvještajima o kvalitetu proizvode pokazatelji opterećenosti davalaca podataka. Međutim, još uvijek se ne proizvodi ovaj indikator.

Ako nije provedeno, preći na tačku 5

4.b Pokazatelji opterećenosti izvještavanjem periodično analizira menadžment. (QAF metod: 9.2.3 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. opis postupaka, odgovornosti, nedostataka u internim komunikacijskim kanalima):

NE ODGOVARA SE NA OVO PITANJE

5. Metode statističkog uzorkovanja se koriste da bi se obezbedilo da teret izvještavanja ne padne nepotrebno na pojedine kategorije izvještajnih jedinica. (QAF metod: 9.2.4 na institucionalnom nivou)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. opis postupaka, nedostatak praktičnog znanja, prepreke i poteškoće u provedbi):

Ne primjenjuju se metode statističkog uzorkovanja kojima bi se obezbijedilo smanjenje opterećenosti određenih kategorija izvještajnih jedinica.

6.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opterećenje izvještajnih jedinica se smanjuje odgovarajućim dizajnom uzorka. (QAF metod: 9.2.5 na nivou proizvoda) 2. Opterećenje izvještajnih jedinica obuhvata vrijeme za koje je potrebno: odgovoriti na upitnik, dobiti potrebne informacije, obaviti unutarnju ili vanjsku ekspertizu u vezi sa popunjavanjem upitnika i rad sa osjetljivim informacijama. (QAF metod: 9.2.6 na nivou proizvoda) 3. Pitanja korištena za prikupljanje informacija koje neće biti objavljene su ograničena i opravdana. (QAF metod: 9.2.7 na nivou proizvoda) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>U upitniku kojim se prikupljaju podaci za SBS statistiku postoji pitanje vezano za vrijeme potrebno za popunjavanje upitnika. Međutim, ti podaci nisu nikad analizirani niti predstavljeni menadžmentu iz razloga što ne postoji generalna smjernica vezano za ovu problematiku.</p>
<p>Indikator 9.3: Informacije koje se traže od poslovnih subjekata prikupljaju se, koliko god je to moguće, iz njihovih poslovnih izvještaja i kad je moguće, koriste se elektronska sredstva radi olakšavanja prikupljanja podataka.</p>	
7.	<p>Razvijeni su priručnici i tehnički alati (npr. Softver) za povećanje elektronskog prikupljanja podataka (QAF metod: 9.3.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opisi alata, kako su distribuirani, dostupnost, problemi s resursima):</p> <p>Vidjeti odgovor pod tačkom 8.</p>
8.	<p>Postoji plan za implementaciju elektronskog prikupljanja podataka o preduzećima. (QAF metod: 9.3.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr strateški planovi, politike, prepreke za elektronsko prikupljanje podataka):</p> <p>Da, plan za implementaciju elektronskog prikupljanja podataka od preduzeća postoji i naveden je u Strategiji razvoja statistike BiH 2020 (Vidjeti tačku 2.1 Razvijanje saradnje sa davaocima podataka) i programskim dokumentima Agencije. Realizacija nije startala iz razloga nedovoljne tehničke podrške za ovaj vid decentralizovanog prikupljanja podataka, kao i nedovoljnih znanja i obučenosti naših kadrova iz ove oblasti.</p>
9.	<p>Postoji zajednička web stranica za prikupljanje poslovnih podataka. (QAF metod: 9.3.3 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. upućivanje na web stranicu, prepreke i poteškoće u provedbi):</p> <p>Vidjeti odgovor pod tačkom 8.</p>

10.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepti poslovnog računovodstva i standardizirani IT sistemi se koriste u prikupljanju podataka od preduzeća. (QAF metod: 9.3.4 na nivou proizvoda) 2. Menadžeri istraživanja rade zajedno sa poslovnim subjektima u vezi sa nalaženjem adekvatnih rešenja za potencijalne teškoće u dobijanju podataka. (QAF metod: 9.3.5 na nivou proizvoda) 3. Postoje softverski alati za direktno preuzimanje podataka iz računovodstvenih sistema preduzeća. (QAF metod: 9.3.6 na nivou proizvoda) 4. Poduzeća koja su dala odgovore su informirani o rezultatima istraživanja. (QAF metod: 9.3.7 na nivou proizvoda) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>None.</p>
<p>Indikator 9.4: Administrativni izvori koriste se kadgod je to moguće, kako bi se izbjeglo dupliranje zahtjeva za podacima.</p>	
11.	<p>Planovi i aktivnosti na nacionalnom nivou se razvijaju kako bi se administrativni podaci istraživali i koristili u statističke svrhe. (QAF metod: 9.4.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. strateški planovi, postupci, odgovornosti, problemi s resursima, prepreke za poticanje relevantnih kontakata):</p> <p>Jedan od ključnih strateških prioriteta, naveden u Strategiji razvoja statistike BiH 2020 (Vidjeti tačku 1.3: Korištenje administrativnih izvora za statističke svrhe).</p> <p>Glavni problem je nedovoljan broj kao i neadekvatne baze podataka koje posjeduju administrativni izvori.</p> <p>Agencija za statistiku BiH je uspostavila saradnju sa manjim brojem administrativnih izvora podataka, sto svakako nije dovoljno za proizvodnju većeg broja zahtjevanih statističkih indikatora. Glavni uzrok je nedovoljan broj raspoloživih centralizovanih baza podataka na nivou BiH, kao i nevezanost raspoloživih administrativnih podataka koje prikupljaju različiti administrativni nivou u BiH.</p>
12.a	<p>Pravni pristup administrativnim izvorima je odobren. (QAF metod: 9.4.3 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. citati relevantnih zakona, prepreke za donošenje takvih zakona):</p> <p>Korištenje baza podataka iz administrativnih izvora (od Uprave za indirektno oporezivanje) za potrebe SBS statistika, statistike vanjske trgovine i SBR statistika je omogućeno na temelju odgovarajućeg zakona.</p> <p>Zakonom o izmjenama Zakona o postupku indirektnog oporezivanja, u članu 52., stav 1 definirano je sljedeće: "Podaci se ne mogu ustupiti ili objaviti bilo kojoj drugoj strani osim u sljedećim slučajevima saradnje sa: i) „Agencijom za statistiku Bosne i Hercegovine i entitetskim zavodima za statistiku za dostavljanje podataka koji su potrebni za obavljanje poslova iz njihove nadležnosti“.</p>

<p>12.b</p>	<p>Administrativna tijela imaju obavezu dostaviti administrativne podatke po zahtjevu. (QAF metod: 9.4.3 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. citati relevantnih zakona, prepreke za donošenje takvih zakona</i>)</p> <p>U postojećem ZoS BiH ne postoji eksplicitna obaveza administrativnih tijela za dostavljanjem administrativnih podataka Agenciji po zahtjevu. Znači, samo novim ZoS BiH se može eliminirati ova prepreka i osigurati, kako slobodan pristup Agenciji do administrativnih baza podataka isto tako i obaveza ovih tijela za dostavljanjem podataka do Agencije.</p>
<p>13.</p>	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> Smjernice o dostupnosti i kvaliteti administrativnih podataka dostupne su menadžerima istraživanja. (QAF metod: 9.4.4 na nivou proizvoda) Aplikacije za prikupljanje administrativnih podataka za korištenje u statističke svrhe su razvijene i u upotrebi. (QAF metod: 9.4.5 na nivou proizvoda) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>None.</p>
<p>Indikator 9.5: U cilju izbjegavanja višestrukih istraživanja, uspostavlja se razmjena podataka između statističkih institucija.</p>	
<p>14.</p>	<p>Postoje tehnički alati za razmjenu podataka unutar nacionalnog statističkog sistema. (QAF metod: 9.5.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. opis alata, tehnički problemi, prepreke za poticanje relevantnih kontakata</i>):</p> <p>Agencija za statistiku BiH ima saradnju sa entitetskim zavodima za statistiku i Centralnom bankom BiH koja je sastavni dio nacionalnog statističkog sistema u BiH. Agencija je potpisala 2009. godine <i>Memorandumu o razumijevanju na području ekonomske i finansijske statistike između CBBiH i Agencije.</i></p> <p>Pored toga, Agencija i entitetske statističke institucije su 2012. godine izradile Protokol za razmjenu podataka unutar statističkog sistema BiH. Protokol sadrži tri osnovna elementa koji određuju pravni, sadržajni i tehnički dio, a predstavlja detalje o preuzimanju podataka između statističkih institucija u BiH. U sklopu određenog broja IT aplikacija za statistička istraživanja (CPI, PPI) razvijen je alat za export odnosno import podataka.</p> <p>Takođe, u cilju racionalizacije procesa rada koji se odnosi na razvoj aplikacija za unos i obradu podataka, uštede ljudskih i finansijskih resursa, izbjegavanja dupliciranja kapaciteta i daljeg unapređenja rada jedinstvene profesionalne statističke strukture u BiH, sa entitetskim zavodima za statistiku usvojen je Protokol o korištenju zajedničkih aplikacija.</p> <p>Međutim, u praksi postoji niz problema prilikom implementacije aktivnosti dogovorenih ovim protokolima.</p>

15.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postoji dokumentacija o skladištima za proizvodnju i arhivirane podatke. (QAF metod: 9.5.2 na nivou proizvoda) 2. Arhivirani podaci se razmjenjuju unutar NSI-a i u skladu s politikama povjerljivosti. (QAF metod: 9.5.3 na nivou proizvoda) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite: None.</p>
<p>Indikator 9.6: Statističke institucije promovišu mjere koje omogućavaju povezivanje izvora podataka u cilju smanjenja tereta izvještavanja.</p>	
16.	<p>NSI definiše ključne varijable koje treba da se razmjene u statističkim procesima a u skladu sa načelima povjerljivosti. (QAF metod: 9.6.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (<i>npr. standardi definiranja, informacijske platforme, prepreke i poteškoće u provedbi</i>):</p> <p>Agencija za statistiku BiH je do sada uspostavila saradnju sa određenim brojem institucija na nivou BiH koje raspolažu sa relevantnim administrativnim podacima (UINO, RAK, IDDEEA), sa kojima imamo potpisane protokole o dostavi i razmjeni podata u kojima su detaljno definisani traženi setovi podataka, procedure razmjene i zaštite podataka.</p> <p>Vidjeti I odgovor naveden pod tačkom 11.</p>
17.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metod i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dostupna je dokumentacija o strukturi fajlova podataka i formatima za razmjenu, traženim za povezivanje izvora podataka. (QAF metod: 9.6.2 na nivou proizvoda) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite: Vidjeti odgovor pod tačkom 16.</p>
<p>Snage and Slabosti:</p>	
18.	<p>Molimo navedite glavne prednosti uzimajući u obzir Umjereno opterećenje davalaca podataka unutar vaše organizacije.</p> <p>Vidjeti odgovor pod tačkom 1.</p>
19.	<p>Molimo navedite glavne nedostatke uzimajući u obzir obzir Umjereno opterećenje davalaca podataka unutar vaše organizacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne postoje akcioni planovi za modernizaciju prikupljanja podataka (elektronsko prikupljanje putem web-a) kako bi se smanjilo opterećenje davaoca podataka - Ne postoji eksplicitan pravni osnov za slobodan pristup administrativnim izvorima podataka

Inovativne prakse:	
20.	<p>Navedite ispod inovativne prakse, tj. originalne nove načine koji su imali uticaja u provedbi Koda prakse, uzimajući u obzir Umjerenog opterećenje davalaca podataka unutar vaše organizacije i/ili druge inicijative izvan QAF</p> <p>None.</p>
Napredak u odnosu na prethodni Stručni pregled:	
21.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost vaše organizacije s ovim načelom u poređenju s usklađenošću od prije 5 godina?</p> <p>Poduzete su određene aktivnosti međutim jos uvijek nije postignut značajniji napredak</p>
22.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost nacionalnog statističkog sistema s ovim načelom u cjelini u poređenju s usklađenošću od prije 5 godina?</p> <p>Poduzete su određene aktivnosti međutim jos uvijek nije postignut značajniji napredak</p>
Follow up:	
23.	<p>Na temelju gore navedenih pokazatelja, navedite u nastavku aktivnosti koje biste željeli poduzeti, a koji su prikladne za poboljšanje Umjerenog opterećenja davalaca podataka unutar vaše organizacije.</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>Izmjene ZoS-a BiH vezano za pristup administrativnim izvorima – IV kvartal 2018./ I kvartal 2019. godine</p> <p>- Opterećenje izvještajnih jedinica smanjiti svim sredstvima koja su dostupna: saradnjom sa davaocima podataka, modernizacijom načina prikupljanja podataka (korištenjem elektronskog načina prikupljanja podataka) i korištenjem raspoloživih administrativnih izvora podataka.</p> <p>Aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. mjerenje opterećenja izvještajnih jedinica; b. primjena web forme upitnika; c. korištenja raspoloživih administrativnih izvora podataka u statistčke svrhe; d. organizirati promociju prikupljanja podataka putem web-a - IV kvartal 2018. godine.
24.	<p>U nastavku navedite pomoć Eurostata koja bi bila pogodna za poboljšanje Umjerenog opterećenja davalaca podataka unutar vaše organizacije.</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>Određene aktivnosti će svakako biti delegirane I zatražena odgovarajuća podrška Eurostata po ovom pitanju.</p>

Načelo 10 – Troškovna efikasnost

Resursi se koriste efektivno

Indikator 10.1: Internim i nezavisnim spoljnim mjerama kontrole nadgleda se upotreba resursa statističke institucije.	
1.a	Pokazatelji ljudskih i finansijskih resursa se prate centralizovano. (QAF metod: 10.1.1 na institucionalnom nivou.) Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐ Molimo navedite (npr. opseg, prepreke i poteškoće u provedbi): None. Ako nije provedeno, preći na tačku 2.
1.b	O ovim pokazateljima se redovno izvještava menadžment. (QAF metod: 10.1.1 na institucionalnom nivou.) Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐ Molimo navedite (npr. učestalost ili najnovije ažuriranje, prepreke i poteškoće za implementaciju): NE ODGOVARA SE NA OVO PITANJE
2.	Sistem računovodstva dozvoljava raspodelu resursa za statističke procese. (QAF metod: 10.1.2 na institucionalnom nivou.) Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐ Molimo navedite (npr. opis, razina provedbe, prepreke i poteškoće za implementaciju): None.
3.a	Ljudski resursi se procjenjuju u skladu sa uredskim smjernicama. (QAF metod: 10.1.3 na institucionalnom nivou.) Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒ Molimo navedite (npr. opis, razina provedbe, učestalost i poteškoće za implementaciju): Postoje smjernice o načinu praćenja provedbe radnih ciljeva svih zaposlenika. Najprije se utvrde radni ciljevi za svakog i vremenski rok za ispunjenje ciljeva. Zatim se vrši ocjenjivanje stepena ispunjenja radnih ciljeva uz ocjenu dodatnih kriterija kao što su: samostalnost u radu; odnos prema poslu; stvaralačka sposobnost i inicijativa; odnos prema drugima u obavljanju službe i vještine komunikacije i spremnost prilagođavanja promjenama. Zatim se dodjeljuje ukupna ocjena za zaposlenika i utvrđuju obalsti rada gdje je potrebno osposobljavanje i dodatno usavršavanje.
3.b	Procena ljudskih resursa obuhvata raspodelu, učinak i potrebe usavršavanja zaposlenih. (QAF metod: 10.1.3 na institucionalnom nivou.) Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐ Molimo navedite (npr. opseg, prepreke i poteškoće za implementaciju): Kao što je navedeno u odgovoru na P3a učinak rada zaposlenih se prati u polugodišnjoj dinamici i u sklopu toga se utvrđuju i potrebe za stručno osposobljavanje i usavršavanje. Međutim, ne postoji godišnji Plan potrebnih obuka za osoblje Agencije.

4.	<p>Istraživanja o stavu zaposlenih se sprovode. (QAF metod: 10.1.4 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. učestalost, opseg, stopa sudjelovanja, praćenje ili plan pristupa, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>Istraživanje o zadovoljstvu zaposlenih je provedeno 2014. i 2017. Godine. Stopa odziva u anketi iz 2017. godine je bila 70%. Na temelju provedene ankete se izrađuje izvještaj i isti se postavlja na intranet stranicu Agencije.</p>
5.	<p>IT infrastruktura se sagledava. (QAF metod: 10.1.5 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. učestalost, razdoblje izvještavanja, opseg, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>None.</p>
6.	<p>Dostupne su procedure za izračunavanje naknadnih troškova za statističke aktivnosti. (QAF metod: 10.1.6 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis, razina implementacije, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>Prilikom izrade budžetskog okvira, svake godine se utvrđuju troškovi neophodni za provedbu određenih statističkih aktivnosti (uglavnom je riječ o anketnim istraživanjima). Kalkulacije troškova za nova istraživanja koja su uključena u Plan rada izrađuju odjeli odgovorni za provedbu ovih aktivnosti. Kalkulacije troškova za redovne statističke aktivnosti/istraživanja se utvrđuju na temelju troškova za njihovu provedbu iz prethodne godine. Propisane procedure vezano za ove aktivnosti ne postoje.</p>
<p>Indikator 10.2:</p> <p>Produkcioni potencijal informacijskih i komunikacijskih tehnologija je optimizovan za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka.</p>	
7.a	<p>Postoje centralizovane IT i metodološke grupe za udruživanje resursa i investicija. (QAF metod: 10.2.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis, razina implementacije, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>None.</p>
7.b	<p>Postoje centralizovane IT i metodološke grupe za prepoznavanje potencijala za inovacije/modernizacije. (QAF metod: 10.2.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. razina implementacije, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>None.</p>

8.	<p>Odgovarajuća IT arhitektura i strategija postoji i redovno se ažurira. (QAF metod: 10.2.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opseg, razina implementacije, najnovije ažuriranje, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>Strategija postoji (<i>IT strategy in Bosnia and Herzegovina, Version 08 Sept 2008</i>) ali nije ažurirana.</p>
9.	<p>Politike, procedure i alati treba da postoje da unaprede automatsko prikupljanje podataka, šifriranje i validaciju. (QAF metod: 10.2.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opseg, razina implementacije, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>None.</p>
10.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> Upotreba tehnika za automatsku obradu se redovno sagledava. (QAF metod 10.2.4 na nivou proizvoda/istraživanja) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>None.</p>
<p>Indikator 10.3: Ulažu se proaktivni napori u poboljšavanje statističkog potencijala administrativnih podataka u cilju izbjegavanja direktnih istraživanja.</p>	
11.a	<p>Odgovarajuću sporazumi potpisani su sa vlasnicima administrativnih podataka. (QAF metod: 10.3.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. pokrivenost, prikladnost, učestalost ažuriranja, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>Postoje potpisani sporazumi o saradnji i razmjeni podataka sa nekoliko vlasnika administrativnih podataka: Centralna banka BiH Uprava za indirektno oporezivanje; Poreska uprava BD BiH; Agencija za rad i zapošljavanje BiH. Međutim, obzirom na statističke potrebe neophodno je stupiti u kontakt i pripremiti potpisivanje sporazuma sa nizom drugih vlasnika administrativnih podataka.</p> <p>Ako nije provedeno, preći na tačku 12.</p>
11.b	<p>Statistički organ traži da bude uključen u izradu baze administrativnih podataka. (QAF metod: 10.3.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. razina provedbe, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>None. Ne postoji zakonsko uporište za ovakav pristup i uključivanje Agencije u izradu baza administrativnih podataka. Također, uporište ne postoji niti u entitetskim zavodima za statistiku.</p>

12.	<p>Procjena potencijalnih administrativnih izvora podataka se vrši prije pokretanja nekog novog istraživanja. (QAF metod: 10.3.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. razina provedbe, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>None. Ne postoje jasno utvrđene procedure i politika sagledavanja mogućnosti korištenja potencijalnih administrativnih izvora podataka prije pokretanja novih istraživanja.</p>
13.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Povezivanje podataka i metodi integracije podležu zaštiti podataka. (QAF metod: 10.3.3 na nivou proizvoda/istraživanja) 2. Indikatori kvaliteta su razvijeni i sačinjeni da unaprijede upotrebu administrativnih podataka u statističke svrhe. (QAF metod: 10.3.4 na nivou proizvoda/istraživanja) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>None.</p>
<p>Indikator 10.4: Statističke institucije promoviraju i implementiraju standardizirana rješenja koja povećavaju djelotvornost i efikasnost.</p>	
14.	<p>Standardizirani programi i procedure su definirani i primjenjeni u ključnim oblastima prema modelu poslovnih procesa. Primjeri: Uzorkovanje, registri, prikupljanje podataka i razmjena podataka. (QAF metod: 10.4.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opseg, razina provedbe, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>Trenutno ne postoje. Međutim, u pripremljenom dokumentu: "Standardi kvaliteta statističkog proizvodnog procesa u statističkom sistemu BiH" smo definirali standardnu proceduru koja se ima provoditi prilikom provedbe statističkih aktivnosti.</p>
15.	<p>Postoji strategija za usvajanje ili razvoj standarda u različitim oblastima. Primjeri: u upravljanju kvalitetom, modeliranju procesa, statističkim metodama, razvoju softvera i softverskih alata, upravljanju projektima i dokumentacijom. (QAF metod: 10.4.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. postojanje, sadržaj i razina provedbe strategije, prepreke i poteškoće za implementaciju):</p> <p>U dokumentu: Politika i program upravljanja kvalitetom u Agenciji, navedene su aktivnosti na realizaciji zadataka utvrđenih politikom upravljanja kvalitetom koje sadrže detaljan opis poslova, odgovornosti, načina ostvarenja, uvjeta i odgovarajućih pokazatelja uspješnosti (učinka).</p>

16.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati primijenjeni u sklopu ovog pokazatelja?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> Izveštaj koji opisuje korake preduzete radi postepenog standardizovanja dio je referentnih metapodataka. (QAF metod: 10.4.3 na nivou proizvoda/istraživanja) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>None.</p>
Snage and Slabosti:	
17.	<p>Molimo navedite glavne prednosti uzimajući u obzir Troškovnu efikasnost unutar vase organizacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> Učinak rada zaposlenih se prati u polugodišnjoj dinamici i u sklopu toga se utvrđuju I potrebe za stručno osposobljavanje i usavršavanje; Provedeno istraživanje o zadovoljstvu zaposlenika.
18.	<p>Molimo navedite glavne nedostatke uzimajući u obzir Troškovnu efikasnost unutar vase organizacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ne postoje standardizirani programi i procedure u ključnim oblastima prema modelu poslovnih procesa. Ne postoje jasno utvrđene procedure I politika sagledavanja mogućnosti korištenja potencijalnih administrativnih izvora podataka prije pokretanja novih istraživanja. Ne vrši se adekvatna kadrovska politika stimulisanja zaposlenih prema rezultatima rada. Menadžment ne analizira rezultate ankete o zadovoljstvu korisnika
Inovativne prakse:	
19.	<p>Navedite ispod inovativne prakse, tj. originalne nove načine koji su imali uticaja u provedbi Koda prakse, uzimajući u obzir Troškovnu efikasnost unutar vaše organizacije i/ili druge inicijative izvan QAF</p> <p>None.</p>
Napredak u odnosu na prethodni Stručni pregled:	
20.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost vaše organizacije s ovim načelom u poređenju s usklađenošću od prije 5 godina?</p> <p>Nije zabilježen značajniji napredak u odnosu na prethodni stručni pregled.</p>
21.	<p>Kako ocjenjujete usklađenost nacionalnog statističkog sistema s ovim načelom u cjelini u poređenju s usklađenošću od prije 5 godina?</p> <p>Nije zabilježen značajniji napredak u odnosu na prethodni stručni pregled</p>

Follow up:

<p>22.</p>	<p>Na temelju gore navedenih pokazatelja, navedite u nastavku aktivnosti koje biste željeli poduzeti, a koji su prikladne za poboljšanje Troškovne efikasnosti unutar vaše organizacije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>- Standardizacija procedura svih faza statističke proizvodnje, putem uspostave sistema snimanja radnog vremena kako bi se omogućila procjena vremena provedenog u svakoj fazi statističke proizvodnje, kako bi se ove informacije mogle koristiti u aktivnostima praćenja i planiranja. - IV kvartal 2019. godine</p> <p>- Izraditi procedure i alate u cilju unapređenja automatskog prikupljanja podataka, šifriranja i validacije - IV kvartal 2018. godine</p>
<p>23.</p>	<p>U nastavku navedite pomoć Eurostata koja bi bila pogodna za poboljšanje Troškovne efikasnosti unutar vaše organizacije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>None.</p>

Načelo 11 - Relevantnost

Evropska statistika izlazi u susret potrebama korisnika.

Indikator 11.1: Primjenjuju se postupci konsultovanja korisnika, praćenja relevantnosti i praktične upotrebljivosti postojećih statistika u cilju zadovoljenja potreba korisnika, kao i razmatranja njihovih novonastalih potreba i prioriteta	
1.	Zakon o statistici uključuje obavezu konsultovanja korisnika (QAF Method: 11.1.1 na institucionalnom nivou) Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒ Molimo navedite (npr. Sadržaj zakona, prepreke i poteškoće u provođenju): ZoS BiH - član 15. stav 2) tačka c), osigurava organizaciju i funkcioniranje Vijeća za statistiku BiH – olakšava saradnju između nadležnih tijela u cilju postizanja najboljeg mogućeg kvaliteta statistike kako bi se zadovoljile potrebe korisnika na svim nivoima. (Vidjeti: http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-en.pdf)
2.a	Postoje jedan ili više nacionalnih komiteta ili savjetodavnih vijeća za korisnike u kojima su predstavnici glavnih korisnika statistike (QAF Method: 11.1.2 na institucionalnom nivou) Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐ Molimo navedite (npr. imena, dužnosti, prepreke i poteškoće u provođenju): Postoji savjetodavno tijelo – Vijeće za statistiku Bosne i Hercegovine. Zadaci Vijeća su: a) daje preporuke Agenciji u vezi sa nacrtom programa i plana rada i daje mišljenja o programu i planu rada (uključujući i troškove) koje Agencija dostavlja nadležnim državnim organima u skladu sa ovim zakonom; b) prati rad Agencije i daje preporuke Vijeću ministara o sredstvima koja su Agenciji neophodna za ispunjavanje zadataka iz plana rada i programa. c) pomaže saradnju između nadležnih organa u cilju postizanja najvišeg mogućeg kvaliteta statistike koji zadovoljava potrebe korisnika na svim nivoima; d) daje savjete u vezi sa poštivanjem standarda Agencije od strane nadležnih organa i državnih tijela. Standardi Agencije se usklađuju sa međunarodnim standardima, uključujući mjere koje se smatraju neophodnim za obezbjeđivanje zaštite statističkih jedinica u skladu sa ovim zakonom. Sastav Vijeća nije odgovarajući, jer skoro polovinu članova čine predstavnici statističkih institucija. Link: http://www.bhas.ba/dokumenti/stat.zakon-en.pdf
2.b	Uspostavljene su procedure za konsultovanje korisnika o statističkim potrebama i sadržaju statističkih programa. (QAF Method: 11.1.2 na institucionalnom nivou.) Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐ Molimo navedite (npr. obim, nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji): Pored Vijeća za statistiku BiH koje daje obavezujuće mišljenje prilikom usvajanja plansko-programskih dokumenata, takođe se obavljaju konsultacije sa određenim ministarstvima i institucijama i traži njihovo mišljenje na nacrtu ovih dokumenata. Međutim, nisu u dovoljnoj mjeri u sam process izrade programskih dokumenata uključeni i ostali ključni korisnici statističkih podataka iz akademske zajednice (univerziteti, fakulteti, instituti).

2.c	<p>Uspostavljene su procedure konsultovanja korisnika o kvalitetu statističkih proizvoda. (QAF Method: 11.1.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. obim, nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Istraživanje o zadovoljstvu korisnika – provedeno 2012, 2014 i 2017 – aspekt kvaliteta</p>
3.a	<p>Analiziraju se podaci o upotrebi statistika. Primjer: analiza preuzimanja sadržaja sa interneta, pretplatnici i zahtjevi za informacijama. (QAF metod: 11.1.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Na web stranici Agencije se javno objavljuje Izvještaj o provedenom istraživanju o zadovoljstvu korisnika u kojem je izvršena analiza korištenja statističkih podataka od strane korisnika. Vidjeti: http://www.bhas.ba/.....</p> <p>Ne koristi se u dovoljnoj mjeri WebCounter - alat za analizu podataka o korištenju statistike kojim se ocjenjuje preuzimanje i posjete web stranici Agencije. Ne vrši se sistemsko praćenje zahtjeva za podacima putem e-maila I telefonski zahtjevi za podacima. Važno je naglasiti da se većina statističkih podataka traži putem entitetskih zavoda obzirom da entitetski organi koriste podatke za entitet (prosječna plaća, broj zaposlenih itd).</p>
3.b	<p>Rezultati analiza se koriste kao pomoć u određivanju prioriteta i konsultacija sa korisnicima. (QAF Method: 11.1.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Nažalost, nivo ostvarene komunikacije i konsultacija sa korisnicima je veoma nizak I uglavnom je riječ o ad-hoc aktivnostima. Planirano je formiranje Odbora glavnih korisnika Agencije.</p>
4.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postoji klasifikacija korisnika datih proizvoda. (QAF metod: 11.1.4 na nivou proizvoda/ankete) 2. Dostupna je klasifikacija korisnika datih proizvoda. (QAF metod: 11.1.4) 3. Dostupna je lista ključnih korisnika sa opisom korištenja podataka za svaku statistiku. (QAF metod: 11.1.5) 4. Lista ključnih korisnika uključuje i neispunjene zahtjeve korisnika. (QAF metod: 11.1.5) 5. Uspostavljene su procedure za konsultacije sa korisnicima za svaku statistiku. (QAF metod: 11.1.6) 6. Indikator/i kvaliteta za relevantnost redovno se procenjuju. (QAF metod: 11.1.7) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Istraživanje o zadovoljstvu korisnika – Cilj istraživanja i prikupljanja informacija je: • vrsta korisnika; • područje statistike za koje korisnik traži podatke • namjena za koju se koriste statističke informacije; • Učestalost korištenja statističkih informacija • proizvodi I usluge koje korisnici najčešće koriste • aspekti kvaliteta • diseminacija, metadata I usluge.</p> <p>Rezultati istraživanja se analiziraju i priprema izvještaj. Izvještaj o provedenom istraživanju zadovoljstva korisnika se objavljuje na web stranici Agencije.</p>

Indikator 11.2:

Prioritetne potrebe su zadovoljene i iskazuju se u programu rada

5. Procedure se primjenjuju da bi se u statističkom programu rada odredio prorit et među različitim korisničkim potrebama. (QAF Method: 11.2.1 na institucionalnom nivou.)

Not implemented   **Yes, partly implemented**   Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):

Vijeće za statistiku BiH donosi zaključke, mišljenja i preporuke za cijeli statistički sistem, donosi nacрте programa i plana rada, kao i godišnji izvještaj o radu, daje mišljenje o programu i planu rada, kao i finansijskom izvještaju (uključujući i troškove) i odgovara na zahtjeve korisnika podataka u vezi jačanja povjerenja i ugleda statistike u društvu.

U samoj praksi Vijeće za statistiku BiH, obzirom na svoj sastav, ne može adekvatno odgovoriti ovim zahtjevima korisnika.

6.a Utvrđeni su strateški ciljevi i planovi programa. (QAF Method: 11.2.2 na institucionalnom nivou.)

Not implemented   **Yes, partly implemented**   Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. obim, učestalost ažuriranja, prepreke i poteškoće u implementaciji):

Strateški ciljevi Agencije su utvrđeni u [Strategiji razvoja Statistike BiH 2020](#) i [Statističkom programu BiH za period 2017.-2020.](#) Strategija i višegodišnji Statistički program ocrtavaju smjernice za razvoj, prioritete, ciljeve i osiguravanje resursa statistike BiH do 2020. godine.

U ovim dokumentima su utvrđeni sljedeći strateški prioriteti: 1. Poboljšanje učinkovitosti statistike BiH; 2. Jačanje prepoznatljivosti i povjerenja u zvaničnu statistiku; 3. Promoviranje šire uporabe statističkih podataka među korisnicima; 4. Proizvodnja kvalitetne i korisniku „user-friendly“ statistike i 5. Optimizacija procesa i zadataka u statističkom proizvodnom procesu.

Implementacija strateških ciljeva uglavnom zavisi od shvatanja i opredijeljenosti nižeg menadžmenta (pomoćnika direktora ili šefova organizacionih jedinica).

Implementacija zavisi i od entitetskih zavoda za statistiku, kao i nedostatka resursa u svim institucijama u statističkom sistemu BiH.

Ukoliko je odgovor Nije provedeno, idi na tačku 7.

6.b Strateški ciljevi i programski planovi su objavljeni. (QAF Method: 11.2.2 na institucionalnom nivou.)

Not implemented   Yes, partly implemented   **Yes, fully implemented**

Molimo navedite (npr. učestalost, dostupnost, mogućnost pristupa, prepreke i poteškoće u implementaciji):

Strateški ciljevi i planovi programa su objavljeni na web stranici Agencije. Link:

<http://www.bhas.ba/planiprogram/STRATEGY%20FOR%20DEVELOPMENT%20OF%20STATISTICS%20OF%20BIH.pdf>; http://www.bhas.ba/planiprogram/SPBIH_2013_2016%20BOS.pdf

7. Zaključeni su sporazumi ili slični aranžmani sa najvažnijim korisnicima. (QAF Method: 11.2.3 na institucionalnom nivou.)

Not implemented   Yes, partly implemented   **Yes, fully implemented**

Molimo navedite (npr. uspostavljenost, obim, prepreke i poteškoće u implementaciji):

Zaključeni su sporazumi sa: DEP-om; DERK-om; UIO-e; CB BiH; MCP-a; MVTEO; itd....

8.	<p>Provodi se periodična evaluacija programa rada kako bi se identifikovale slabosti i potrebe. (QAF Method 11.2.4 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. Nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p><i>Prema čl. 22. ZoS BiH, u roku od tri mjeseca od isteka kalendarske godine, 80standard Agencije podnosi godišnji izvještaj Vijeću ministara BiH. Između ostalog, godišnji izvještaj sadrži podatke o: (i) stepenu realizacije Programa i plana rada, (ii) dobivenim rezultatima statističkih istraživanja, (iii) svim problemima u realizaciji Programa i plana rada i (iv) stepenu poštivanja 80standard i metodologije Agencije. Agencija objavljuje izvještaj nakon što Vijeće ministara razmotri izvještaj, a najkasnije u roku od šest mjeseci od isteka godine.</i></p> <p><i>Interna evaluacija se treba periodično provoditi da bi se utvrdila opravdanost prioriteta određenih statistika, kao i nove potrebe za statističkim podacima. Izrađena je aplikacija za evaluaciju ciljeva utvrđenih u statističkim planovima I programima, I ista će uskoro biti u punoj funkciji.</i></p>
<p>Indikator 11.3: Zadovoljstvo korisnika se prati redovno i sistematski</p>	
9.	<p>Provodi se istraživanje o zadovoljstvu korisnika ili slične studije sa širim obimom. (QAF Method: 11.3.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. učestalost, obim, metodologija tj. indeks zadovoljstva korisnika -ukoliko postoji, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p><i>Agencija je istraživanje o zadovoljstvu korisnika provela tri puta: u 2012, 2014 i 2017. godini. Putem dostavljenog upitnika Agencija prikuplja mišljenje najvećeg broja korisnika koji će Agenciji omogućiti stvarnu procjenu i analizu zadovoljstva korisnika sa pruženim statističkim proizvodima i uslugama. Provođenje korisničkog istraživanja izvrstan je alat za poboljšanje kvaliteta proizvoda i usluga Agencije. U upitniku se nalazi set pitanja o kvalitetu I diseminaciji statističkih proizvoda.</i></p>
10.	<p>Nakon provedenog istraživanja o zadovoljstvu korisnika slijede aktivnosti poboljšanja. (QAF Method: 11.3.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p><i>Zahtjevi korisnika, koji su rezultat provedene ankete, uzimaju se u obzir pri izradi budućih planova rada i utvrđivanja prioritetnih aktivnosti Agencije. Međutim, najveći broj zahtjeva za poboljšanjem nije realiziran.</i></p>
11.	<p>Da li su druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog Indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <p>1. U upotrebi su mere za procenu zadovoljstva ključnih korisnika specifičnih proizvoda. (QAF metod: 11.3.3 na nivou proizvoda/ankete)</p> <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p><i>None.</i></p>

Snage i slabosti:	
12.	<p>Molimo navedite glavne prednosti vaše institucije vezane za Relevantnost vaše statistike:</p> <p>Dostupnost gore navedenih dokumenata, koja osigurava okvir procedura neophodnih za provedbu procesa konsultovanja s korisnicima, zadovoljavanje njihovih potreba i uzimanje u obzir zahtjeva korisnika.</p>
13.	<p>Molimo navedite glavne nedostatke vaše institucije vezane za Relevantnost vaše statistike:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nema dovoljno aktivnosti na poboljšanju i ispunjavanju zahtjeva korisnika nakon utvrđenih analiza iz provedenih istraživanja zadovoljstva korisnika; - Ne postoje mjere za procjenu zadovoljstva ključnih korisnika za pojedine statistike - Ne postoji dovoljno dobra promocija statistike u smislu prezentacije korisnicima rezultata novih statističkih istraživanja I drugim napretcima. - Potražnja za podacima od strane korisnika je na niskom nivou. - Ne vrši se sistemsko praćenje zahtjeva za podacima putem e-maila i telefonski zahtjevi za podacima (pojedinačno po statističkim područjima, koji su korisnici itd.). Možda ovo Odsjek za diseminaciju i radi?
Inovativne prakse:	
14.	<p>Molimo navedite inovativne prakse, originalne nove načine koji su doprinjeli napretku u implemetaciji Koda prakse, u vezi sa Relevantnišću unutar vaše organizacije i/ili drugih inicijativa izvan QAF-a.</p> <p>None</p>
Napredak od prethodnog stručnog pregleda:	
15.	<p>Kako procjenjujete usklađenost nacionalne statističke institucije sa ovim principom u poređenju na period od prije 5 godina?</p> <p>Agencija je poboljšala usklađenost sa načelima relevantnosti.</p>
16.	<p>Kako procjenjujete usklađenost čitavog nacionalnog statističkog sistema sa ovim principom u poređenju na period od prije 5 godina?</p> <p>Agencija je poboljšala usklađenost sa CoP-om I njegovim načelima.</p>
Follow up:	
17.	<p>Na osnovu gore navedenih indikatora, molimo navedite aktivnosti koje biste željeli poduzeti a koje su prikladne za poboljšanje Relevantnosti statistike vaše organizacije:</p> <p>Akcije i vremenski okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utvrditi mjere za procjenu zadovoljstva ključnih korisnika za pojedine statistike, odnosno konsultiraće će se korisničke grupe radi detaljnijeg razumijevanja korisničkih zahtjeva i dobivanje povratnih informacija o mogućim poboljšanjima statističkih proizvoda - Uspostaviti grupe korisnika posebno za društvene i posebno za poslovne statistike – II kvartal 2018. godine - Pokrenuti aktivnosti na formuliranju negativnih prioriteta vremenski povezanom s radom na sljedećem višegodišnjem statističkom programu - IV kvartal 2019. godine
18.	<p>Molimo navedite moguću pomoć Eurostata prikladnu za unaprijeđenje Relevantnosti statistike vaše organizacije:</p> <p>Akcije i vremenski okvir</p> <p>None.</p>

Načelo 12 – Tačnost i pouzdanost

Evropska statistika tačno i pouzdano odražava stvarnost.

Indikator 12.1: Izvorni podaci, međurezultati i statistički rezultati redovno se ocjenjuju i potvrđuju	
1.a	<p>Razvijeni su sistemi za procjenu i validaciju izvora podataka. (QAF Method: 12.1.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis, nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>None.</p>
1.b	<p>Razvijeni su sistemi za procjenu i validaciju prethodnih podataka. (QAF Method: 12.1.1 na institucionalnom nivou..)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis, nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Na nivou pojedinih statističkih istraživanja se vrši procjena i validacija prethodnih podataka</p>
1.c	<p>Razvijeni su sistemi za procjenu i validaciju statističkih rezultata. (QAF Method: 12.1.1 na institucionalnom nivou..)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis, nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Ne postoje procedure niti uspostavljen sistem za procjenu i validaciju statističkih rezultata.</p>
2.	<p>Postoje interne procedure i smjernice za procjenu kvaliteta podataka. Napomena: Ove procedure i smjernice se tačno odnose na pitanja Tačnosti i Pouzdanosti. (QAF metod: 12.1.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. opis, nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Postoje interni priručnik/smjernice za procjenu kvaliteta statističkih podataka/istraživanja: Izveštaj o kvalitetu statističkih istraživanja – smjernice za izradu.</p> <p>Izveštaji o kvalitetu (koji slijede zahtjeve Eurostat-a) su pripremljeni za pojedina istraživanja. http://www.bhas.ba/..... http://www.bhas.ba/izvjestaji/QR_LFS_2014.pdf</p>

3.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> Rezultati se porede sa drugim postojećim izvorima informacija kako bi se osigurala validnost. Objašnjenje: Validnost u ovom kontekstu je stepen do kojeg ne postoji pristrasnost ili sistemska greška. (QAF metod: 12.1.3 na nivou proizvoda/ankete) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Na nivou pojedinih statističkih istraživanja vrši se poređenje sa drugim raspoloživim izvorima podataka npr. SBS, STS, PRODCOM, nacionalni računi</p>
-----------	---

Indikator 12.2:

Greške uzorkovanja i neuzoračke greške mjere se i sistematski dokumentuju u skladu sa evropskim standardima

4.a	<p>Uspostavljene su interne procedure i smjernice za mjerenje grešaka.</p> <p>Primjeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Identifikacija glavnih izvora greški za ključne varijable; ▪ Kvantifikacija uzoračkih grešaka za ključne varijable; ▪ Identifikacija i evaluacija glavnih izvora neuzoračkih grešaka u statističkim procesima; ▪ Identifikacija i evaluacija potencijalne pristrasnosti, kvantitativna ili kvalitativna; ▪ Posebna pažnja <u>netipičnim vrijednostima</u> kao i njihov tretman pri procjenama; ▪ Kvantifikacija potencijalnih <u>grešaka obuhvata</u>; ▪ Kvantifikacija potencijalnih <u>grešaka mjerenja</u> (uporedba sa postojećim informacijama, dizajn i testiranje upitnika, informacija o treningu anketara, itd); ▪ Kvantifikacija <u>grešaka neodgovora</u>, uključujući sistematičnu dokumentaciju za tehnički tretman neodgovora na nivou procjene i indikatora reprezentativnosti; ▪ Kvantifikacija <u>grešaka obrade</u>; ▪ Analiza razlika između <u>preliminarnih i revidiranih procjena</u>. (QAF metod: 12.2.1 na institucionalnom nivou.) <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis, nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Prema postojećim smjernicama predviđeno je da se mjere sve navedene greške (uzorkovanja, neuzoračke, greške mjerenja, greške obuhvata). Međutim, u praksi ove procedure se ne primjenjuje za sva statistička istraživanja koja se provode na bazi uzorka.</p> <p>U pojedinim istraživanjima, kao što su HBS, SBS se posvećuje posebna pažnja netipičnim vrijednostima (outlier-ima) koji se, nakon što se identifikuju, ili ponovno provjeravaju kao što je slučaj u SBS-u ili se rješavaju metodom imputacije u slučaju HBS-a.</p> <p>Neke provjerene, ali potvrđene netipične vrijednosti se neimputiraju već se rješavaju prilagođavanjem pondera.</p> <p>U pojedinim istraživanjima, kao što su Anketa o obrazovanju odraslih, IKT se vrši podjela grešaka neodgovora i grešaka obuhvata koje se poslije kroz pondere posebno tretiraju. Međutim, ovo nije postao uobičajen sistematski način rada i za ostala istraživanja.</p>
------------	--

4.b	<p>Uspostavljene su interne procedure i smjernice za smanjenje grešaka. (QAF Method: 12.2.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis, nivo implementacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Da, smjernice za smanjenje grešaka su navedene u dokumentu: Izveštaj o kvalitetu statističkih istraživanja – smjernice za izradu. U praksi se ove smjernice ne slijede u potpunosti.</p>
5.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> Izrađuju se periodični izvještaji o kvaliteti tačnosti (jednako sa strane proizvođača i korisnika). Objašnjenje: Izveštavanje i korisnicima i proizvođačima. (QAF metod: 12.2.2 na nivou proizvoda/ankete) Izveštaji o kvaliteti tačnosti su uređeni prema ESS preporukama. Objasnjenje: ESS preporuke su Euro SDMX Metadata Structure/Euro SDMX metadata struktura (ESMS), ESS Handbook for Quality Reports/ESS Priručnik za izvještaje kvalitete (EHQR) i the Single Integrated Metadata Structure/Jedinstvena integrisana struktura metapodataka (SIMS). (QAF metod: 12.2.3 na nivou proizvoda/ankete) Metodi i alati za prevenciju i smanjenje grešaka su uspostavljeni. Objašnjenje: Podrazumjeva i uzoračke i neuzoračke greške. (QAF metod: 12.2.4 na nivou proizvoda/ankete) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Neke se gore navedene aktivnosti provode i dalje će se razvijati narednom period. Posebno se to odnosi na izradu detaljnog izvještaja o kvalitetu usmjerenog ka korisniku i proizvođaču statistika, kao i izradi ESMS izvještaja o referentnoj metadata.</p>
<p>Indikator 12.3:</p> <p>Revizije se redovno analiziraju u cilju poboljšanja statističkih procesa</p> <p>Molimo da uzmete u obzir samo statistike za koje je ovaj Indikator relevantan.</p>	
6.a	<p>Postoji politika revizije. Objasnjenje: Politika revizije navodi principe, procedure, vrijeme revizija, razloge i prirodu. (QAF Method: 12.3.1 and 12.3.2 na institucionalnom nivou..)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. obim, učestalost, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>None.</p>
6.b	<p>Politika revizije je javna. (QAF Method: 12.3.1 na institucionalnom nivou..)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. učestalost, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>None.</p>

7.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Politika revizije prati standardne i transparentne procedure u kontekstu istraživanja (QAF metod: 12.3.3 na nivou proizvoda/ankete) 2. Informacija o veličini i smjeru revizija za ključne indikatore je obezbjeđena i javna. (QAF metod: 12.3.4 na nivou proizvoda/ankete) 3. Analiza revizije se koristi za unaprijeđenje statističkog procesa (QAF metod: 12.3.5 na nivou proizvoda/ankete) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>None.</p>
Snage i slabosti:	
8.	<p>Molimo navedite glavne prednosti vaše institucije vezane za Tačnost i Pouzdanost statističkih rezultata:</p> <p>- Uzoračke i neuzoračke greške se mjere I dokumentuju za pojedina istraživanja u skladu sa evropskim standardima.</p> <p>- Postoje interne smjernice za procjenu kvaliteta statističkih istraživanja I izrađuju se izvještaji o kvalitetu za pojedina istraživanja.</p>
9.	<p>Molimo navedite glavne nedostatke vaše institucije vezane za Tačnosti i Pouzdanosti statističkih rezultata:</p> <p>Ne postoji politika revizija.</p> <p>Zbog postojećeg statističkog sistema u BiH ne postoji mogućnost detaljne provjere podataka prikupljenih i obrađenih u entitetskim statističkim institucijama</p>
Inovativne prakse:	
10.	<p>Molimo navedite inovativne prakse, originalne nove načine koji su doprinjeli napretku u implemetaciji Koda prakse, u vezi sa Tačnošću i Pouzdanošću unutar vaše organizacije i/ili drugih inicijativa izvan QAF-a.</p> <p>None</p>
Napredak u odnosu na prethodni stručni pregled:	
11.	<p>Kako procjenjujete usklađenost nacionalne statističke institucije sa ovim principom u poređenju na period od prije 5 godina?</p> <p>Usklađenost sa ovim načelom je poboljšana.</p>
12.	<p>Kako procjenjujete usklađenost čitavog nacionalnog statističkog sistema sa ovim principom u poređenju na period od prije 5 godina?</p> <p>Usklađenost sa ovim načelom je poboljšana.</p>

Follow up:

13. Na osnovu gore navedenih indikatora, molimo navedite aktivnosti koje biste željeli poduzeti a koje su prikladne za poboljšanje Tačnosti i Pouzdanosti statistike vaše organizacije:

Aktivnosti i vremenski okvir

- Numerički pokazatelji kvaliteta kao što su uzoračke i neuzoračke greške moraju biti integrirane u standardne izvještaje o metapodacima SIMS/ESMS - I kvartal 2018. Godine
- Uspostaviti postupak za redovne i standardizirane analize revizija u ključnim statističkim područjima, posebno nacionalnim računima
- Usvojiti politiku revizije
- Mjerenje indikatora kvaliteta za svako statističko istraživanje

14. Molimo navedite moguću pomoć Eurostata prikladnu za unaprijeđenje Tačnosti i Pouzdanosti statistike vaše organizacije:

Aktivnosti i vremenski okvir

Pomoć u implementaciji aktivnosti navedenih u tački 13

Načelo 13 – Pravovremenost i aktuelnost

Evropska statistika se objavljuje pravovremeno i diseminira u određenom vremenu.

Indikator 13.1: Pravovremenost slijedi evropske i međunarodne standarde objavljivanja	
1.	<p>Postoji usklađenost sa međunarodnim standardima o pravovremenosti. (QAF Method: 13.1.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. lista standarda, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Uspostavljen je General Data Dissemination System (GDDS) kao međunarodni standard. „Strategija diseminacije BiH 2013“ uzima u obzir najbolje evropske prakse diseminacije.</p> <p>Načela diseminacije i pravovremenosti distribucije statističkih podataka su utemeljena na zvaničnim statističkim aktima i Kodeksu prakse evropske statistike.</p>
2.	<p>Kalendar publikovanja pokriva sve statistike, za koje su standardi pravovremenosti postavljeni u okviru evropskih regulative ili sporazuma na međunarodnom nivou. (QAF Method: 13.1.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. obim kalendara objavljivanja, period i statistički rezultat, opis procesa za ažuriranje kalendara, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Datum objave statističkih informacija je naveden Kalendaru publikovanja u kojem se prikazuje datum i vrijeme objave rezultati statističkih istraživanja. Kalendar publikovanja objavljuje se na web stranici Agencije neposredno nakon odobrenja Plana rada Agencije za kalendarsku godinu.</p> <p>Kalendar publikovanja nije interaktivnog karaktera i nisu uspostavljene jasne procedure za ažuriranje kalendara.</p>
3.a	<p>Prate se odstupanja od evropskih i međunarodno postavljenih rokova. (QAF Method: 13.1.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. učestalost monitoringa, vrijeme posljednjeg ažuriranja, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>U izvještajima o kvalitetu za pojedina statistička istraživanja se navode odstupanja od utvrđenih rokova pravovremenosti. Rezultati statističkih istraživanja se javno objavljuju u Kalendaru publikovanja u skladu sa zahtjevima o pravovremenosti i aktuelnosti.</p> <p>U najvećem broju statističkih istraživanja vremenski rokovi publikovanja rezultata statističkih istraživanja i statističkih indikatora su usklađeni sa zahtjevima važećih EU Regulative</p>

3.b	<p>Razvijeni je Akcioni plan u slučaju da se ne ispunjavaju evropski i međunarodni rokovi pravovremenosti (QAF Method: 13.1.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za dokument i kratak opis sadržaja, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Ne postoji Akcioni plan u slučaju da se ne ispunjavaju evropski i međunarodni rokovi.</p>
4.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Indikator/i kvalitete o Pravovremenosti se redovno izračunavaju. (QAF metod: 13.1.4 na nivou proizvoda/ankete) 2. Indikator/i kvalitete o Pravovremenosti se redovno objavljuju. (QAF metod: 13.1.4 na nivou proizvoda/ankete) <p>Indikator/i kvalitete o Pravovremenosti se analiziraju i procjenjuju radi unaprijeđenja statističkog procesa, ukoliko relevantno. (QAF metod: 13.1.5 na nivou proizvoda/ankete)</p> <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Indikatori kvaliteta o pravovremenosti se izračunavaju i objavljuju za pojedina statistička istraživanja. (U izvještajima o kvalitetu)</p>
<p>Indikator 13.2: Standardno dnevno vrijeme za objavljivanje statistike dostupno je javnosti</p>	
5.a	<p>Politika objavljivanja je definirana. (QAF Method: 13.2.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. principi objave ili sadržaj politike, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Politika diseminacije, odnosno Pravilnik o diseminaciji ne postoji kao službeni dokument.</p> <p>Planom publikovanja koji je sastavni dio godišnjeg Plana rada Agencije za statistiku BiH, se definira periodika saopćenja, biltena kao i vremenski rokovi (datum) objave konačnih rezultata određenih statistika. Obavijesti o tačnom datumu i vremenu diseminacije statističkih podataka objavljuju se u Kalendaru publikovanja. Pored konačnih rezultata publikuju se i preliminarni podaci u statističkim oblastima gdje je to potrebno kako bi se garantirala pravovremenost statistike. Objava statističkih indikatora je ponekad ovisi o pravovremenoj dostavi statističkih podata od strane entitetskih zavoda za staitistiku što se odražava na pravovremost i tačnost objave saopštenja.</p>
5.b	<p>Politika objavljivanja je javna. (QAF Method: 13.2.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za politiku objavljivanja, prepreke i poteškoće u implementaciji)</p> <p>Vidjeti odgovor na tačku 5b.</p>

<p>5.c</p>	<p>Politika objavljivanja razlikuje različite vrste publikacija (npr. saopćenja, specifične statističke izvještaje/tabele, opće publikacije) i njihove prateće procedure objavljivanja. (QAF Method: 13.2.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. lista vrsta publikacija i njima odgovarajuće procedure objavljivanja, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>„BiH u brojkama“ objavljuje se svake godine. Svrha ovog proizvoda je pružiti kratak i jednostavan, ali sveobuhvatan statistički prikaz glavnih statističkih indikatora u BiH;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Statističke publikacije (mjesečne, tromjesečne, godišnje, tematske) objavljuju se na web stranici i, kada je to potrebno, tiskane verzije; • Bilteni su dostupni na web stranici i putem elektroničke pošte putem pretplate; • Prva izdanja/objave prezentuju zadnje raspoložive podatke iz određenog statističkog predmetnog područja/oblasti (mjesečno, tromjesečno, polugodišnje, godišnje, dvogodišnje i trogodišnje); • Obavještenja/izjave za tisak su kratke vijesti poput informacija odabranih iz nedavno diseminiranih zvaničnih statistika, kojima se obavještava javnost o završetku i dostupnosti najnovijih podataka u određenom predmetnom području statistike; • Statistički bilteni (mjesečni, tromjesečni, godišnji, ili godišnji tematski bilteni) prezentiraju sveobuhvatne rezultate pojedinačnih istraživanja/anketa ili više istraživanja iz iste oblasti.
<p>6.</p>	<p>Objave su publikovane u standardno dnevno vrijeme. (QAF Method: 13.2.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. vrijeme elektronske i papirne objave rezultata, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Obavijesti o diseminaciji statističkih podataka objavljuju se u Kalendaru publikovanja na web stranicama sve tri statističke institucije u BiH. Tačno vrijeme objavljivanja navedeno je na zvaničnoj web stranici Agencije (www.bhas.gov.ba).</p>
<p>Indikator 13.3: Periodičnost statistike uzima u obzir zahtjeve korisnika, kad god je to moguće</p>	
<p>7.</p>	<p>Statistička institucija konsultuje korisnike o periodičnosti. (QAF Method: 13.3.1 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. principi konsultacija ili kratak opis konsultacijskog procesa, učestalost konsultacija, vrijeme posljednje konsultacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Periodičnost objave prvenstveno ovisi od zahtjeva EU Regulative za pojedine statističke oblasti. Tako da zahtjevi drugih korisnika u manjoj mjeri utiču na periodičnost publikovanja podataka.</p> <p>Zadovoljstvo korisnika se redovno prati i sistemski se tretira u skladu s tim. Podaci o upotrebi statistike (npr. evaluacija preuzimanja i pretplatnici na izvještaje) se analiziraju radi podrške određivanju prioriteta, kao i konsultacija korisnika za poboljšanje web stranice.</p>

Indikator 13.4:

Svako odstupanje od vremenskog plana diseminacije objavljuje se unaprijed, objašnjava i određuje se novi datum objavljivanja

8.	<p>Kalendar objava je javan. (QAF Method: 13.4.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. učestalost objavljivanja kalendara, vrijeme posljednjeg objavljivanja, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Kalendar publikovanja (po mjesecima) odobren je Planom rada Agencije krajem tekuće kalendarske godine za narednu godinu. Kalendar publikovanja se objavljuje na web stranicama Agencije.</p>
9.	<p>Poštivanje aktuelnosti svake objave se prati i procjenjuje. (QAF Method: 13.4.2 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. učestalost praćenja i procjene, vrijeme posljednje procjene, referenca za dokument i kratak opis sadržaja, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Ne obavlja se monitoring aktuelnosti svih saopćenja.</p>
10.a	<p>Unaprijed se objavljuju odstupanja od unaprijed najavljenog vremena objavljivanja. (QAF Method: 13.4.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. reference za dokument koji reguliše oblast, opis procesa, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>U principu za svako odstupanje od vremenskog rasporeda publikovanja daje sa objašnjenje zbog čega je došlo do odstupanja, te se navodi novo vrijeme objavljivanja. U dosadašnjoj praksi ovaj princip nije dosljedno poštivan prilikom diseminacije statističkih podataka. Ne postoji dokument koji reguliše oblast objavljivanja niti opis prepreka u implementaciji.</p>
10.b	<p>Razlozi odstupanja od unaprijed objavljenog vremena su objašnjeni. (QAF Method: 13.4.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. reference za dokument koji reguliše oblast, opis procesa, primjeri pojave, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Vidjeti odgovor pod tačkom 10.a</p>
10.c	<p>Novo vrijeme objave je javno. (QAF Method: 13.4.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. reference za dokument koji reguliše oblast, opis procesa, primjeri pojave, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Vidjeti odgovor pod tačkom 10.a</p>

<p>11.</p>	<p>Da li su druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog Indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Indikator/i kvalitete za poštivanje najavljenih rokova preliminarnih i finalnih rezultata se izračunavaju i prate. (QAF metod: 13.4.4 na nivou proizvoda/ankete) 2. Indikator/i kvalitete za poštivanje najavljenih rokova preliminarnih i finalnih rezultata se diseminiraju. (QAF metod: 13.4.4 na nivou proizvoda/ankete) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Indikatori kvaliteta o aktuelnosti preliminarnih i konačnih rezultata izračunavaju se i objavljuju u izvještajima o kvalitetu za određeno statističko istraživanje.</p>
<p>Indikator 13.5: Objavljuju se i preliminarni rezultati prihvatljive tačnosti kada se to smatra korisnim</p>	
<p>12.</p>	<p>Da li su bilo koje aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog Indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mogućnost diseminacije preliminarnih rezultata se revidetira uzimajući u obzir tačnost podataka. (QAF metod: 13.5.1 na nivou proizvoda/ankete) 2. Kada su preliminarni rezultati objavljeni, prikladna informacija se obezbjeđuje korisniku o kvaliteti objavljenih rezultata. (QAF metod: 13.5.2 na nivou proizvoda/ankete) 3. Ključni rezultati, grupa ključnih rezultata koji su predmet planirane revizije imaju i popratno objavlvenu politiku koja pokriva ove revizije. (QAF metod: 13.5.3 na nivou proizvoda/ankete) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Preliminarni podaci se objavljuju samo u statističkim oblastima gdje je to potrebno kako bi se garantirala pravovremenost statistike. Nakon objave preliminarnih podataka uvijek se publikuju i konačni podaci. Različiti datumi objavljivanja ukazuju na objavljivanje preliminarnih i konačnih podataka u kalendaru objavljivanja. U slučaju preliminarnih podataka, naznaka "Preliminarni podaci" dodaje se u kalendar objavljivanja; u slučaju konačnih podataka ne postoji napomena u kalendaru objavljivanja. Ako se objavljivanje odnosi na preliminarne podatke, odgovarajuća fusnota se dodaje tablici (npr. podaci za prvo tromjesečje su preliminarni podaci), a uklanja se nakon što se preliminarni podaci zamijene konačnim podacima.</p>
<p>Snage i slabosti:</p>	
<p>13.</p>	<p>Molimo navedite glavne prednosti vaše institucije vezane za Pravovremenost i poštivanje najavljenih rokova statističkih rezultata.</p> <p>Kalendar publikovanja se objavljuje na web stranici Agencije nakon odobrenja godišnjeg Plana rada Agencije.</p> <p>Definirana je "Strategija diseminacije BiH 2013", ova Strategija je zajednički okvir diseminacije za sve tri statističke institucije u BiH i može se prilagoditi potrebama svake od tih institucija. Prisutan je nedostatak ljudskih resursa u cilju pravilne implementacije načela diseminacije i pravovremenosti distribucije statističkih podataka. Razlozi divergencija vremena publikovanja saopćenja od unaprijed najavljenog vremena su objektivne prirode i uglavnom su prihvatljivi korisnicima.</p>

14.	<p>Molimo navedite glavne nedostatke vaše institucije vezane za Pravovremenost i poštivanju najavljenih rokova statističkih rezultata.</p> <p>Nije definirana Politika diseminacije Ne postoji monitoring i ocjena aktuelnosti saopćenja Nisu objašnjeni razlozi divergencija vremena saopćenja od unaprijed najavljenog vremena</p>
Inovativne prakse:	
15.	<p>Molimo navedite inovativne prakse, originalne nove načine koji su doprinjeli napretku u implemetaciji Koda prakse, u vezi sa Pravovremenosti i poštivanjem najavljenih rokova unutar vaše organizacije i/ili drugih inicijativa izvan QAF-a.</p> <p>Planirana „Strategija online komunikacije 2017“, s posebnim osvrtom na društvene medije, omogućava BHAS-u povezivanje sa zajednicom na lak, brz, pristupačan i jeftin način. Svrha strategije je uspostavljanje ciljeva, pravila i smjernica za online komunikaciju Agencije za statistiku BiH s korisnicima, u skladu sa kapacitetima institucije. Potreba za strateškim pristupom online komunikacijama proizlazi i iz činjenice da su one dio reforme javne uprave u BiH. Online komunikacija pripada 8. i 9. potpoglavlju (web stranice i izravna komunikacija s građanima) iz 5. poglavlja Revidiranog akcionog plana Strategije reforme javne uprave.</p>
Napredak u odnosu na prethodni stručni pregled:	
16.	<p>Kako procjenjujete usklađenost nacionalne statističke institucije sa ovim principom u poređenju na period od prije 5 godina?</p> <p>Ostvaren je umjeren napredak u implementaciji</p>
17.	<p>Kako procjenjujete usklađenost čitavog nacionalnog statističkog sistema sa ovim principom u poređenju na period od prije 5 godina?</p> <p>Ostvaren je umjeren napredak u implementaciji u statističkom sistemu.</p>
Follow up:	
18.	<p>Na osnovu gore navedenih indikatora, molimo navedite aktivnosti koje biste željeli poduzeti a koje su prikladne za poboljšanje Pravovremenosti i poštivanja najavljenih rokova statistike vaše organizacije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>- Aktuelnost svih izdanja (publikacija) se ocjenjuje i monitories i razlozi za odstupanja od unaprijed najavljenog vremena objavljivanja su objašnjeni. Uspostaviti sistem za praćenje stvarnog vremena objavljivanja u odnosu na Kalendar objavljivanja. Statistika o kašnjenjima će se pripremati i objavljivati u redovnim kratkim izvještajima o kojima će raspravljati Stručni kolegij Agencije u cilju mogućih korekcija ili prilagođavanja statističkih proizvodnih procesa. - Prvi izvještaj o praćenju stvarnog vremena objavljivanja – II kvartal 2018. godine</p>
19.	<p>Molimo navedite moguću pomoć Eurostata prikladnu za unaprijeđenje Pravovremenosti i poštivanja najavljenih rokova statistike vaše organizacije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>None</p>

Načelo 14 – Skladnost i uporedivost

Evropska statistika je interno dosljedna i uporediva između regija i zemalja; moguće je kombinovanje i zajednička upotreba srodnih podataka iz različitih izvora.

Indikator 14.1:	
Statistike su interno koherentne i dosljedne (tj. vodi se računa o aritmetičkim i računovodstvenim identitetima)	
1.	<p>Procedure i smjernice za praćenje interne povezanosti su razvijene i izvode se sistematski. Gdje je to potrebno, bave se konsistentnošću između preliminarnih i konačnih podataka (npr. kontinuitetom), između mikro i agregiranih podataka, između godišnjih, kvartalnih i mesečnih podataka, između statistika i Nacionalnih računa, i također sa ne-determinističkom konsistentnošću (npr. konsistentnost između ekonomskog rasta i zapošljavanja, tzv. vjerodostojnost). (QAF metod: 14.1.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. reference za dokument i kratki opis sadržaja, opisi procedura i smjernica, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <div style="background-color: #e8f5e9; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p><i>Izveštaj o kvalitetu statističkih istraživanja - Smjernice za izradu</i> – u poglavlju 5. su date smjernice vezano za izradu indikatora kvaliteta za ove komponente kvaliteta, kao što su slijedeći indikatori: Skladnost sa rezultatima iz referentnog izvora; Asymmetry for mirror flows statistics; Dužina uporedivih vremenskih serija. Osim toga posebno se zahtjeva da se opiše i objasni prekid u vremenskim serijama i uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema. Primjeri vezano za način praćenja ovih indikatora se mogu vidjeti u nekim od Izveštaja o kvalitetu za određene statistike.</p> <p>Potrebno je formirati Radnu grupu za kvalitet koja bi između ostalog imala zadatak da daje smjernice za sistematsko praćenje interne povezanosti.</p> </div>
2.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog Indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Procedure i smjernice vezane za specifičan proces omogućavaju to da su rezultati dobijeni iz komplementarnih izvora kombinovani tako da osiguravaju internu koherentnost i uporedivost (QAF metod: 14.1.2 na nivou proizvoda/ankete) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <div style="background-color: #e8f5e9; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>None.</p> </div>
Indikator 14.2:	
Statistike su uporedive u prihvatljivom vremenskom razdoblju	
3.	<p>Značajne promjene u stvarnosti odražavaju se u odgovarajućim promjenama u konceptima (klasifikacijama, definicijama i ciljnoj populaciji). (QAF metod: 14.2.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. reference za dokument i kratki opis sadržaja, opisi procesa, primjeri pojave, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <div style="background-color: #e8f5e9; padding: 5px; margin-top: 10px;"> <p>Klasifikacije, definicije i ciljna populacija su definirani u skladu sa metodologijama, standardima i regulativama. Na taj se način osigurava uporedivost u razumnom vremenskom periodu. Promjene u metodologiji su jasno određene i mjerene radi njihove lakše usklađenosti. Prekidi u serijama podataka su objašnjeni i metodi koji osiguravaju njihovu usklađenost u toku perioda su dostupni javnosti u izvještajima o kvalitetu statističkih istraživanja. Vidjeti Izveštaje o kvalitetu za LFS</p> </div>

<p>4.</p>	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog Indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Promjene u metodama su jasno određene i mjerene radi njihove lakše usklađenosti. (QAF metod: 14.2.2 na nivou proizvoda/ankete) 2. Prekidi u serijama su objašnjeni (QAF metod: 14.2.3 na nivou proizvoda/ankete) 3. Metodi koji osiguravaju usklađenosti u toku perioda su dostupni javnosti. (QAF metod: 14.2.3 na nivou proizvoda/ankete) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Vidjeti: Izvještaje o kvalitetu za pojedina statistička istraživanja</p>
<p>Indikator 14.3: Statistike se prikupljaju na osnovu zajedničkih standarda u pogledu obima, definicija, jedinica i klasifikacija u različitim istraživanjima i izvorima</p>	
<p>5.</p>	<p>Koristi se zajednički repozitorij koncepata ili mehanizam za promociju koherentnosti i konsistentnosti. (QAF metod: 14.3.1 at institutional level)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za mehanizam, opisi procesa, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Nije uspostavljen zajednički repozitorij koncepata</p>
<p>6.</p>	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog Indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Radi se procjena usaglašenosti sa standardima definicija, jedinica i klasifikacija (QAF metod: 14.3.2 na nivou proizvoda/ankete) 2. Rezultati periodične procjene su dio izvještaja o kvaliteti. (QAF metod: 14.3.2 na nivou proizvoda/ankete) 3. Odstupanja od standarada u definicijama, jedinicama ili klasifikacijama su jasno naznačena a razlozi odstupanja su objašnjeni. (QAF metod: 14.3.3 na nivou proizvoda/ankete) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Vidjeti: Izvještaji o kvalitetu statističkih istraživanja</p>

Indikator 14.4:

Statistike iz različitih izvora i različite periodičnosti upoređuju se i usklađuju

7. Postoje li bilo koje aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog Indikatora?

Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:

1. Statistički rezultati se upoređuju sa drugim statističkim ili administrativnim izvorima koji daju istu ili sličnu informaciju o istoj pojavi/fenomenu. (QAF metod: 14.4.1 na nivou proizvoda/ankete)
2. Odstupanja nastala upotrebom različitih izvora su identifikovana. (QAF metod: 14.4.2 na nivou proizvoda/ankete)
3. Razlozi odstupanja su jasno i javno objašnjeni. (QAF metod: 14.4.2 na nivou proizvoda/ankete)
4. Statistički rezultati su usaglašeni kad god je to moguće. (QAF metod: 14.4.3 na nivou proizvoda/ankete)

Da Ne

Molimo navedite:

Statistika zaposlenosti i nezaposlenosti – usklađenost rezultata LFS i referentnog adm. izvora.

Indikator 14.5:

Uporedivost podataka između zemalja unutar Evropskog statističkog sistema osigurana je putem periodične razmjene između evropskog statističkog sistema i drugih statističkih sistema. Provede se metodološke studije u uskoj saradnji između zemalja članica i Eurostata

8. Procjene uporedivosti rade se periodično. (QAF metod: 14.5.1 na institucionalnom nivou.)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. učestalost procjene, opis procesa i institucija uključenih, vrijeme posljednje procjene, prepreke i poteškoće u implementaciji):

None.

9. Metodološke studije se izvode u bliskoj saradnji između zemalja članica (zemalja proširenja) i Eurostata. (QAF 14.5.2 na institucionalnom nivou.)

Not implemented Yes, partly implemented Yes, fully implemented

Molimo navedite (npr. primjeri pojave, opis procesa, prepreke i poteškoće u implementaciji):

None.

10. Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog Indikatora?

Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:

1. Analiza asimetrije se radi gdje je to moguće. (QAF 14.5.4 na nivou proizvoda/ankete.)
2. Izveštaji o uporednom pregledu između zemalja članica se izrađuju i dostupni su javnosti. (QAF 14.5.4 na nivou proizvoda/ankete)
3. Razlike u podacima uporednih pregleda su identifikovane i ispravljene gdje god je to moguće. (QAF 14.5.5 na nivou proizvoda/ankete)

Da Ne

Molimo navedite:

Odsjek za statistiku vanjske trgovine povremeno provodi poređenje "mirror" podataka sa drugim zemljama. Ta poređenja su obično rađena kroz IPA MBP Projekte. Da bi se redovno provodila poređenja mirror podataka potrebno je riješiti problem resursa.

Snage I slabosti:	
11.	<p>Molimo navedite glavne prednosti vaše institucije vezane za Koherentnost i Uporedivost vaše statistike:</p> <p>None.</p>
12.	<p>Molimo navedite glavne nedostatke vaše institucije vezane za Koherentnost i Uporedivost vaše statistike:</p> <p>- Mehanizmi i proces procjene uporedivosti nisu sistematski uspostavljeni - Nije dostupan statistički rječnik na web stranici Agencije</p>
Inovativne Prakse:	
13.	<p>Molimo navedite inovativne prakse, originalne nove načine koji su doprinjeli napretku u implemetaciji Koda prakse, u vezi sa Koherentnošću i Uporedivosti unutar vaše organizacije i/ili drugih inicijativa izvan QAF-a</p> <p>None.</p>
Development since the previous peer review:	
14.	<p>Kako procjenjujete usklađenost nacionalne statističke institucije sa ovim principom u poređenju na period od prije 5 godina?</p> <p>Nije zabilježen značajniji napredak.</p>
15.	<p>Kako procjenjujete usklađenost čitavog nacionalnog statističkog sistema sa ovim principom u poređenju na period od prije 5 godina?</p> <p>Nije zabilježen značajniji napredak.</p>
Follow up:	
16.	<p>Na osnovu gore navedenih indikatora, molimo navedite aktivnosti koje biste željeli poduzeti a koje su prikladne za poboljšanje Koherentnosti i Uporedivosti statistike vaše organizacije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>- Učiniti dostupnim statistički rječnik na web stranici Agencije – I kvartal 2019. godine</p>
17.	<p>Molimo navedite moguću pomoć Eurostata prikladnu za unaprijeđenje Koherentnosti i Uporedivosti statistike vaše organizacije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>None.</p>

Načelo 15 – Dostupnost i razumljivost

Europske statistike su prezentovane na jednostavan i razumljiv način, objavljene su na pripadajući i odgovarajući način, raspoložive su i dostupne na nepristrasnoj osnovi, zajedno sa odgovarajućim metapodacima i smjernicama

Indikator 15.1: Statistika i odgovarajući metapodaci su predstavljeni i arhivirani u obliku koji omogućava ispravno tumačenje i smisleno poređenje.	
1.a	<p>Postoji politika diseminacije koja definiše praksu diseminacije. (QAF Method: 15.1.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. sadržaj i teme politike diseminacije, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Ova politika je dobrim dijelom definisana dokumentom Strategija diseminacije Bosne i Hercegovine koji je potpisan u decembru 2013. godine. U Strategiji su definirana načela i ciljevi, pristup korisnicima, kanali diseminacije, proizvodi i usluge.</p>
1.b	<p>Diseminaciona politika je javna. (QAF Method: 15.1.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. reference za diseminacionu politiku, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Ova strategija je zajednička strategija diseminacije za sve tri statističke institucije u BiH i predstavlja okvir rada.</p> <p>Link: http://www.bhas.gov.ba/statistickistandardi/BHAS_Strategija_diseminacije_BH.pdf</p>
1.c	<p>Postoje procedure za definiranje standarda diseminacije statističkih rezultata. (QAF Method: 15.1.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opisi procedura, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Ne postoje procedure/ pravilnik o diseminaciji statističkih rezultata u Agenciji</p>
2.	<p>Sa korisnicima se redovno konsultuje oko najpogodnijih formi diseminacije (fokus grupe, Anketa o zadovoljstvu korisnika). (QAF Method: 15.1.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. broj obuka i broj učesnika na ovim obukama od posljednjeg stručnog pregleda, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Konsultacije sa korisnicima ne provode se putem obuka nego putem Istraživanja o zadovoljstvu korisnika (provedena 2012; 2014; 2017) –</p> <p>Korisnici daju odgovore na sljedeća pitanja: Kako i na koji način uobičajeno dobijate statističke podatke i informacije? - Da li prezentirane statističke podatke razumijevate sa lakoćom? - Da li na internet stranici Agencije lako pronalazite tražene podatke i informacije.</p> <p>Link: http://dissemination.bhas.ba/webdissemination/UserSatisfaction.aspx</p>

<p>3.a</p>	<p>Provode se obuke za korisnike o interpretaciji statistike. (QAF Method: 15.1.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. broj obuka i broj učesnika na ovim obukama od posljednjeg stručnog pregleda, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Obuke ovog tipa, u Agenciji za statistiku BiH, se provode povremeno u formi konferencije za medije otvorenog tipa prilikom prezentiranja novih statistika, izmjene metodologije i sl. Posljednje tri su: 30.09.2015. Dan otvorenih vrata 11.10.2016. Objava rezultata post popisne ankete 26.5.2017. Novi sistem nacionalnih računa u BiH - ESA 2010 Periodika je jedna obuka godišnje sa ca 30 učesnika.</p>
<p>3.b</p>	<p>Provode se obuke za pisanje saopštenja za štampu. (QAF Method: 15.1.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. broj obuka i broj učesnika na ovim obukama od posljednjeg stručnog pregleda, udio statističara koji pišu saopćenja i koji su pohađali obuku za pisanje saopštenja za štampu, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>None.</p>
<p>4.a</p>	<p>Postoji politika arhiviranja statistike. (QAF Method: 15.1.4 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za politiku, kratki opis sadržaja, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Ova politika je regulisana Pravilnikom o zaštiti statističkih podataka u Agenciji, (poglavlje X. – čuvanje, arhiviranje i uništavanje podataka). Pravilnik je usvojen 19.05.2016. godine.</p> <p>Član 37. Agencija je dužna arhivirati i čuvati podatke bez identifikatora u elektroničkom obliku organizirane i šifrirane na razini statističke jedinice najmanje deset godina, ukoliko posebnim propisom nije drugačije određeno.</p> <p>Član 38. Izrada arhivskih kopija provodi se sukladno standardnim postupcima arhiviranja jednom godišnje, ukoliko za pojedine slučajeve nije drukčije određeno. Izrađuju se dvije arhivske kopije, od kojih se jedna čuva na zaštićenom mjestu u Agenciji, gdje je kopija izrađena, druga na drugom zaštićenom mjestu u Agenciji.</p> <p>Član 39. Po isteku arhiviranja podaci se brišu. Za brisanje podataka iz računarskih medija koristi se metoda brisanja, koja onemogućava restauraciju svih ili dijela brisanih podataka. Podaci na dokumentima ili drugim oblicima klasičnih medija se uništavaju na način, koji onemogućava čitanje svih ili dijela uništenih podataka. Također se uništavaju i svi pomoćni materijali. Zabranjuje se bacanje sredstava koja sadrže zaštićene podatke u korpu za smeće. Postupci za uništavanje podataka uređuju se posebnim naputkom.</p> <p>U praksi arhiviranje statističkih podataka se ne implementira.</p>

4.b	<p>Postoji politika arhiviranja metapodataka (QAF Method: 15.1.4 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za politiku, kratki opis sadržaja, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Vidjeti odgovor na 4a.</p>
5.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode, alati implementirani unutar ovog indikatora?</p> <p>Example of those activities, methods and tools:</p> <p>1. Meaningful comparisons are clearly included in publications, when appropriate. (QAF Method: 15.1.5. at product/survey level)</p> <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>None.</p>
<p>Indikator 15.2:</p> <p>Za potrebe diseminacije koriste se moderne informacione i komunikacione tehnologije i, ukoliko postoji potreba, tradicionalna štampana forma.</p>	
6.	<p>Web site i statističke baze podataka odgovaraju, koliko je moguće, univerzalnim smjernicama za pristup sadržaju web stranice. (QAF Method: 15.2.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za web site i bazu statističkih podataka, rezultati relevantne ocjene, vrijeme od posljednje ocjene, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Glavna web stranica u potpunosti odgovara zahtjevima, no dostupne baze podataka ne ispunjavaju univerzalne smjernice pristupa ovim sadržajima. U toku je izrada nove web stranice, koja će svojim sadržajima uključujući i online diseminacione baze u velikoj mjeri odgovoriti potrebama korisnika.</p>
7a	<p>Web site i baze podataka su glavna sredstva za diseminaciju statističkih rezultata. (QAF Method: 15.2.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. reference za dokument, web site i bazu statističkih podataka, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Ova oblast je regulisana Strategijom diseminacije Bosne i Hercegovine, (tačka3- Kanali): “Web stranica sadrži sve druge tekstualne diseminacijske kanale. Elektroničke verzije svih publikacija su dostupne na web stranici.”</p> <p>Statističke baze podataka nisu dostupne u dovoljnom broju i nisu dovoljno interaktivne da bi zadovoljile potrebe korisnika.</p>

<p>7.b</p>	<p>Web-site i baze podataka omogućavaju samotabeliranje u najpogodnijim formama (e.g. XLS, HTML). (QAF Method: 15.2.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. reference za dokument, web site i bazu statističkih podataka, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Link: http://dissemination.bhas.ba/webdissemination/cp.aspx?l=b&t=2 Link: http://dissemination.bhas.ba/di/ Link: http://dissemination.bhas.ba/PXWeb/pxweb/en/?rxid=473bef3e-eb6d-4e9d-922b-a809aebef3cf</p> <p>Baze podataka nisu prilagođene zahtjevima korisnika (ograničene su mogućnosti samotabeliranja i interaktivnosti). Postoje pojedinačna rješenja za različite oblasti što je predstavljeno navedenim linkovima. S novom web stranicom, koja je u izradi, riješiti će se ovaj problem sa tehničkog aspekta. Za potpunu implementaciju, prepreku predstavlja nepostojanje uređenih vremenskih serija za sve statističke oblasti unutar Agencije.</p>
<p>8.</p>	<p>Postoji informativni centar/call centar kojeg čine osoblje sa zavidnim znanjem radi davanja odgovora na zahteve i pojašnjavanja statističkih rezultata. (QAF Method: 15.2.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za kontakt informacije centra I opisi kvalifikacije osoblja, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Osoblje iz Odsjeka za odnose sa javnošću I korisnicima komuniciraju I odgovaraju na upite (u saradnji sa domenskim statističarima) putem telefona. Call centar je formiran i korišten za vrijeme terenskog rada na projektu Popisa stanovništva 2013. godine i koristio je za davanje informacija građanima zbog povećanog broja poziva.</p>
<p>9.</p>	<p>Katalog publikacija je dostupan korisnicima. (QAF Method: 15.2.4 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za dokument, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>None.</p>
<p>10.</p>	<p>Statistički rezultati su diseminirani upotrebom alata i formata koji omogućavaju rediseminaciju od strane medija putem saopštenja, već spremnih tabela, grafikona i mapa u vezi sa statističkim podacima, metapodacima. (QAF Method: 15.2.5 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za web stranicu, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Statistički rezultati nisu diseminirani u raznim formatima koji omogućavaju rediseminaciju. Očekujemo da ćemo u toku ove godine (na novoj web stranici) omogućiti korisnicima upotrebu ovih alata I formata.</p>

11.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode ili alati implementiranja unutar ovog indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> Razmatraju se različite forme diseminacije za specifične statističke rezultate, kako bi iste omogućile bolje razumjevanje, upoređivanje i donošenje odluka (npr. optički diskovi, web aplikacije, hard copies). (QAF metod: 15.2.6 na nivou proizvoda/ankete) <p>Da ☐ Ne ☒</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>None.</p>
<p>Indikator 15.3: Kada je to moguće, obavljaju se i objavljuju analize po narudžbi, i o tome se informiše javnost</p>	
12.	<p>Mogućnost i uslovi izrade analiza po narudžbini su jasno navedene. (QAF Method: 15.3.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☒</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za dokument, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Ova oblast zajedno sa pripadajućim cjenovnikom je regulisana Pravilnikom o vrstama i visini naknade za usluge i publikacije Agencije za statistiku BiH.</p> <p>Link: http://www.bhas.ba/index.php?option=com_content&view=article&id=53&itemid=81&lang=ba&limitstart=1</p>
13.	<p>Analize po narudžbini se rade na zahtev (QAF Method: 15.3.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis procesa, primjeri pojave, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>None.</p>
14.	<p>Analize po narudžbini su javne kada je to moguće. (QAF Method: 15.3.3 at institutional level.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za dokument, primjeri pojave, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>None.</p>
15.	<p>Informativni servis omogućava korisnicima da urade zahtev za analizu po narudžbini. (QAF Method: 15.3.4 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis procesa, referenca za kontakt informacionog centra, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>None.</p>

Indikator 15.4:

Pristup mikropodacima je dozvoljen za istraživačke svrhe i uređuje se posebnim pravilima ili protokolima.

Odgovori za metode vezane za ovaj Indikator mogu biti slični onim kod Indikatora [5.6](#)

<p>16.</p>	<p>Istraživači se konsultuju o pravilima ili protokolima za pristup mikropodacima i o efikasnosti takvih pravila i pristupa. (QAF metod: 15.4.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis procesa, načini konsultacija – ankete korisnika, seminari, povratna informacija data službi za podršku korisnicima, itd; prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Uvjeti i sam opis procedure pristupa (istraživača) povjerljivim podacima za istraživačke namjene su navedeni u “Pravilniku za zaštitu statističkih podataka u Agenciji” – poglavlje VI. član 18.</p> <p>U istraživanjima zadovoljstva korisnika, posebno se pozivaju istraživači da sudjeluju u anketi i iznesu svoja zapažanja i prijedloge. Međutim, obzirom na veoma osudne baze mikropodataka kojima raspolaže Agencija, veoma mali broj istraživača zahtjeva pristup mikropodacima.</p>
<p>17.</p>	<p>Pravila ili protokoli za pristup mikropodacima su dostupni javnosti. (QAF Method: 15.4.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za dokument, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Da regulisano dokumentom “Pravilnik za zaštitu statističkih podataka u Agenciji” sa priložima: Obrazac za pristup mikropodacima za istraživačke namjene; Izjava o zaštiti podataka i Ugovor o pristupu i korištenju podataka</p> <p>Javnosti dostupno samo na upit, a ne putem web stranice jer nisu stvorene tehničke mogućnosti za implementaciju svih članova Pravilnika.</p>
<p>18.</p>	<p>Istraživači su u mogućnosti da pristupe mikropodacima u sigurnom okruženju/uslovima (e.g. Safe Centers). (QAF Method: 15.4.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. uslovi za pristup, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Zaštićena prostorija i zaštićena prostorija s ograničenim pristupom su predviđene Pravilnikom za zaštitu statističkih podataka u Agenciji za statistiku BiH (Član 2.) ali nisu stvorene tehničke mogućnosti za implementaciju.</p>
<p>19.</p>	<p>Daljinski pristup je omogućen sa odgovarajućom kontrolom (QAF Method: 15.4.4 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. uslovi za pristup, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Pristup na daljinu je predviđen Pravilnikom za zaštitu statističkih podataka u Agenciji za statistiku BiH (Član 11.), ali nisu stvorene tehničke mogućnosti za implementiranje zahtjeva istraživača za pristupom bazama mikropodataka na daljinu.</p>

Indikator 15.5:

Metapodaci se dokumentuju u skladu sa standardizovanim sistemima metapodataka.

20.	<p>Svi statistički rezultati se distribuiraju zajedno sa odgovarajućim metapodacima i omogućuju bolje razumjevanje rezultata. (QAF metod: 15.5.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za statističke rezultate i metapodatke, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Gotovo svi statistički rezultati su diseminirani na web stranici Agencije zajedno sa pripadajućim metapodacima.</p> <p>Link: http://www.popis.gov.ba/popis2013/knjige.php?id=0</p> <p>Link: http://www.bhas.ba/tematskibilteni/TB_I_odr_razvBiH_BS.pdf</p> <p>Link: http://www.bhas.ba/tematskibilteni/TB_SPS%202015_ENGL_www.pdf</p>
21.	<p>Metapodaci su dostupni, a ako su odvojeni od statističkog proizvoda, veza između njih mora biti data. (QAF metod: 15.5.2 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. referenca za metapodatke, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Trenutno, Agencija objavljuje podatke uglavnom u pdf formatu gdje metapodaci nisu odvojeni od podataka.</p> <p>Za određeni broj statističkih istraživanja (više od 30) metapodaci su dostupni u SIMS formatu popunjenih kroz ESS MH (European Statistical System Metadata Handler).</p>
22.a	<p>Metapodaci su strukturirani u skladu sa europskim standardima. (QAF metod: 15.5.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. lista standarda, struktura metapodatke, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Trenutni metapodaci zadovoljavaju SIMS strukturu (19 koncepata).</p> <p>http://www.bhas.ba/?option=com_metodologija&lang=ba (sekcija poslovne statistike)</p> <p>http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/prom_esms_ba.htm</p>
22.b	<p>Metapodaci su diseminirani u skladu sa europskim standardima. (QAF metod: 15.5.3 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis procesa, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Vidjeti odgovor na prethodno pitanje (P22a)</p>

23.	<p>Metapodaci statističkih rezultata su dostupni nezavisno od formata publikacija (npr. web, štampana izdanja). (QAF Method: 15.5.4 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis baze metapodatka ili informacionog sistema, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Metapodaci su dostupni svim korisnicima web stranice Agencije. Baza podataka o metapodacima (SIMS) je u izradi u okviru posebne aplikacije. Ova baza podataka će biti kompatibilna s NRME (alat Eurostat).</p>
24.	<p>Metapodaci se redovno ažuriraju i procedure za to su dostupne. (QAF Method: 15.5.5 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. Učestalost ažuriranja, vrijeme posljednjeg ažuriranja, referenca na procese, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Svaka promjena se odražava i na strukturu metapodataka SIMS-a. Promjene mogu imati drugačiju prirodu, poput promjene metodologije, promjena u prikupljanju i obradi podataka, promjene odgovorne osobe itd.</p>
25.	<p>Informativni servis je takav da može da pojasni pitanja o metapodacima. (QAF Method: 15.5.6 na institucionalnom nivou)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. opis procesa, referenca za kontakt informacionog centra, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Poseban namjenski informacijski servis za pitanja vezana uz metapodatke nije uspostavljen. Pitanja korisnika vezana za metapodatke se usmjeravaju domenskim statističarima.</p>
26.	<p>Obezbjeđene su obuke i kursevi za zaposlene o metapodacima. (QAF Method: 15.5.7 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☒ Yes, partly implemented ☐ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. učestalost kurseva, broj učesnika, opis treninga, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Obuke osoblja na državnom nivou nisu provedene, ali statističari Agencije sudjeluju na radionicama i sastancima Eurostata vezano za metapodatke</p>
<p>Indikator 15.6: Korisnici se informiraju o metodologiji statističkih procesa, uključujući korištenje administrativnih podataka</p>	
27.	<p>Redovno se izrađuju ažurirani, korisniku orijentisani izvještaji o kvalitetu i metodološka dokumentacija. (QAF Method: 15.6.1 na institucionalnom nivou.)</p> <p>Not implemented ☐ Yes, partly implemented ☒ Yes, fully implemented ☐</p> <p>Molimo navedite (npr. učestalost izrade, opis procesa, prepreke i poteškoće u implementaciji):</p> <p>Izvještaji o kvalitetu i metodološki dokumenti se pripremaju i čine sastavni dio statističkih istraživanja u Agenciji. Izvještaji o kvalitetu se izrađuju u standardnom obliku jednom godišnje za neka istraživanja.</p>

28.	<p>Postoje li druge aktivnosti, metode I alati implementirani unutar ovog indikatora.?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Korisnički orijentisani izvještaji o kvalitetu i metodološka dokumentacija dostupni su javnosti. (QAF metod: 15.6.2 na nivou proizvoda/ankete) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Određen broj izvještaja o kvalitetu I metodološki dokumenti su dostupni korisnicima na web site Agencije.</p>
<p>Indikator 15.7: Korisnici se informiraju o kvalitetu statističkih rezultata prema kriterijumima kvaliteta za europske statistiku</p>	
29.	<p>Postoje li bilo koje aktivnosti, metode ili alati implementirani unutar ovog Indikatora?</p> <p>Primjeri tih aktivnosti, metoda i alata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izvještaji o kvalitetu statističkih rezultata orijentisani korisniku su javno dostupni. (QAF metod: 15.7.1 na nivou proizvoda/ankete) 2. Izvještaji o kvalitetu orijentisani prema korisnicima definisani su prema ESS standardima i uputstvima za izvještavanje o kvalitetu. (QAF metod: 15.7.2 na nivou proizvoda/ankete) <p>Da ☒ Ne ☐</p> <p>Molimo navedite:</p> <p>Agencija izrađuje izvještaje o kvalitetu orijentirana ka korisnicima I ka proizvođačima.</p>
<p>Snage and Slabosti:</p>	
30.	<p>Molimo navedite glavne prednosti vaše institucije vezane za Dostupnost i Razumljivost statističkih rezultata.</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastavak implementacije SIMS (ESMS) strukture metapodataka; • metapodaci za određena statistička istraživanja dostupni na web stranici Agencije i na taj način dostupnim svim korisnicima statističkih informacija; • Objavljivanje izvještaja o kvalitetu na web site Agencije za neka statistička istraživanja
31.	<p>Molimo navedite glavne nedostatke vaše institucije vezane za Dostupnost i Razumljivost vaše statistike:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak obuka u oblasti metapodataka. - Nije dostupan Katalog Publikacija za korisnike - Samotabeliranje iz statističkih baza podataka u najrazličitijim formatima
<p>Inovativne prakse:</p>	
32.	<p>Molimo navedite inovativne prakse, originalne nove načine koji su doprinjeli napretku u implemetaciji Koda prakse, u vezi sa Dostupnošću i Razumljivošću unutar vaše organizacije i/ili drugih inicijativa izvan QAF-a.</p> <p>None.</p>

Napredak u odnosu na prethodni stručni pregled:	
33.	<p>Kako procjenjujete usklađenost nacionalne statističke institucije sa ovim principom u poređenju na period od prije 5 godina?</p> <p>U prethodnih pet godina došlo je do značajnog poboljšanja u oblasti dostupnosti i distribuciji metapodataka. Izveštaji o kvalitetu nalaze se u standardiziranom europskom formatu, a za određena istraživanja su dostupni na web stranici Agencije</p>
34.	<p>Kako procjenjujete usklađenost čitavog nacionalnog statističkog sistema sa ovim principom u poređenju na period od prije 5 godina?</p> <p>Vidjeti odgovor na P33.</p>
Follow up:	
35.	<p>Na osnovu gore navedenih indikatora, molimo navedite aktivnosti koje biste željeli poduzeti a koje su prikladne za poboljšanje Dostupnosti i Razumljivosti statistike vaše organizacije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> - Agencija će unaprijediti kontakte i komunikaciju s medijima, tako da: <ul style="list-style-type: none"> a. Organizira posebne seminare za medije; b. osoblje Agencije koje saraduje sa medijima treba obučiti pisanju saopćenja za medije ili za obraćanje predstavnicima medija. – I kvartal 2019. - Kalendar publikovanja će obuhvatiti sve proizvođače zvanične statistike - IV kvartal 2018. godine - Katalog publikacija dostupan korisnicima i javno objavljen na web site Agencije - IV Kvartal 2018. - Samotabeliranje iz statističkih baza podataka u najrazličitijim formatima dostupno na web site Agencije – II kvartal 2018. Godine - Izrada infografika - I kvartal 2018. godine - Komunikacija putem društvenih mreža - I kvartal 2018. godine
36.	<p>Molimo navedite moguću pomoć Eurostata prikladnu za unaprijeđenje Dostupnosti i Razumljivosti statistike vaše organizacije:</p> <p>Aktivnosti i vremenski okvir</p> <p>None.</p>